A MUNKÁCSI

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

ÉS A VELE KAPCSOLATOS

ÁLLAMI INTERNÁTUS

ÉRTESITŐJE

AZ 1906—1907. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

BOHNER JÁKÓ

kir. igazgató.

MUNKÁCS,

GRÜNSTEIN MÓR GYORSSAJTÓ NYOMÁSA

1907.

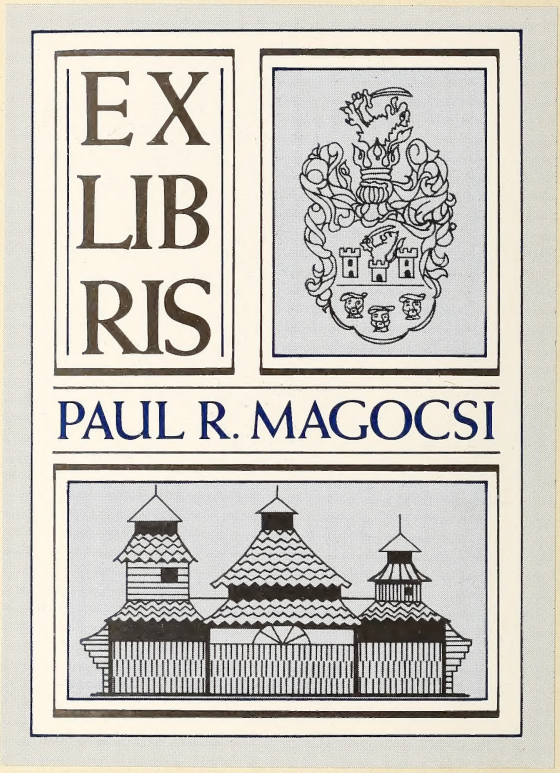
EX
LIB
RIS
PAUL R. MAGOCSI

A MUNKÁCSI

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

ÉS A VELE KAPCSOLATOS

ÁLLAMI INTERNÁTUS

ÉRTESITŐJE

AZ 1906—1907. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

BOHNER JÁKÓ

kir. igazgató.

MUNKÁCS,

GRÜNSTEIN MÓR GYORSSAJTÓ NYOMÁSA

1907.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/munkcsimagyarkir1907unse

I.

Szieber Ede.

Ő felsége, a király, folyó évi január hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával megengedni kegyeskedett, hogy *Szieber Ede,* kir. tanácsos, a kassai tankerület kir. főigazgatója, a F. J. rend lovagja, saját kérelmére a jól megérdemelt nyugalomba vonulhasson.

El voltunk ugyan készülve ez eshetőségre, de azért mégis fájó érzés járta át mindazok szivét e hir hallatára, kik Szieber Edével valaha akár hivatalos, akár magánérintkezésben voltak. És ha fájó szivvel búcsúzó munkatársai, volt tanitványai, tisztelői és barátai neki szivökben „aere perennius monumentum"-ot állitanak, a munkácsi áll. főgimnázium is úgy önmaga, mint távozó főigazgatója iránt való kedves kötelességet óhajt leróni akkor, midőn annaleseiben Szieber Ede elévülhetetlen érdemeinek emléket állit.

Szieber Ede csaknem félszázadot (1858—1906.) töltött a tanügyi pályán, és működött azon kezdettől fogva mindvégig sohasem szünő lelkesedéssel, a hivatás igaz szeretetével, az emberbarát végtelen jóságával, a tudomány és pálya iránt való szent hevülettel.

Mint a kassai tankerület főigazgatója igen sokat fáradozott főgimnáziumunk és áll. internátusunk emelésén és fejlesztésén; gyakori hivatalos látogatásai alkalmával fenkölt egyéni példájával, jóságos szavainak erejével, szakavatott bölcs tanácsaival buzditó és nemesitő hatással volt úgy az ifjuság vezetőire, mint az ifjuságra, kik őt a rajongásig szerették és tisztelték.

Sohasem kereste a kitüntetést, szerénysége volt erényeinek egyik legszebb virága, a szeretet pedig nevelő működésének világitó és melegitő napja. — Egész életében, egy emberöltőt meghaladó munkásságban mindig csak az a szent cél lebegett lelki szemei előtt, hogy a hazának és a magyar társadalomnak minél számosabb hasznos, erkölcsben, jellemben és tudományban edzett ifjakat neveljen. Ennek elismerése és méltánylása tanusitsa lelkünk hálaját és tegyen egyszersmind bizonyságot arról, hogy a nemzeti művelődés lelkes ápolóinak megkülönböztetett tisztelettel adózunk!

A tanári testület 1907. évi február 18-án tartott értekezletén elnöklő igazgató jegyzőkönyvben is megörökitette a nyugalomba távozó főigazgató érdemeit és meleg szavakban vett búcsút szeretett vezérétől. Egyben egyhangu lelkesedéssel elhatározta a tanártestület, hogy Szieber Ede nevére tisztelői és volt tanitványai hozzájárulásával intézeti alapitványt tesz, melynek évi kamatát a munkácsi áll. főgimnázium valamely jó előmenetelü és jó magaviseletü szegénysorsu tanulójának fogja évenkint tanulmányi jutalomdijul kiosztani. Hadd

hirdesse e létesitendő alapitvány (mely rövid idő alatt 500 koronára növekedett) az ő nemes egyénisége iránt érzett mély és igaz tiszteletünket és fáradhatatlan tevékenysége igaz elismerését! Az ifjuság pedig, melyet Szieber Ede oly nagyon szeretett, meritsen erőt és lelkesedést azon férfiunak nemes példájából, ki a haza- és emberszeretetet, a kitartó munkát, a közügy odaadó szolgálatát nemcsak hirdette, hanem tettekben is megvalósitotta.

E helyt is tisztelettel kérjük a Szieber-alapitvány létesitéséhez hozzájárulni óhajtó tanügybarát hölgyeket és urakat, hogy szives adományaikat, melyeket hirlapi uton és az alapitólevélben is nyugtatványozni fogunk, a főgimnáziumi igazgatóság cimére beküldeni sziveskedjenek.

A tanárkar fenti jegyzőkönyvi határozatáról szóló kivonatát a tanárkar képviseletében Bohner Jákó igazgató és Azary Miklós tanárszéki jegyző személyesen nyujtották át a bucsulátogatás alkalmával Szieber Ede főigazgatónak, ki ez alkalommal is és leiratban is meghatva mondott köszönetet a tanárkar gyengéd és szeretetteljes figyelmeért.

Ugyanez alkalommal a tanárkar küldöttsége dr. Mázy Engelbertnél, Szieber Ede utódjánál is tett bemutató látogatást.

Bohner Jákó,
igazgató.

II.

Valkovszky Miklós.

Negyvenkét év a magyar tanügy szolgálatában.

A magyar tanügy munkásai nem sok dédelgetésben részesülnek sem az államhatalom, sem a társadalmi közfelfogás részéről. Tanár és tanitó szerény egyszerüségben, feltünést nem keresve, kitüntetés után nem áhitozva teljesiti azt a nemzetképző nagy feladatot, az erkölcs és tudás magvainak hintegetését, melyekből a nemzeti lét virulásának dús kalászokkal kecsegtető friss hajtásai sarjadnak elő. A teljesitett munka magában hordozza az elismerés felemelő tudatát s ép ezen oknál fogva minden megbecsülés, mely kivülről sugárzik az iskola felé, csak megvilágitja azt a becses munkát, mely annak falain belül folyik s ha ezen sugárzásból egy-egy fénykéve magát a nevelőt, a tanárt illeti, a tanügy minden munkásának és barátjának megelégedéssel kell ezt szemlélnie, mert az a csillogás nem az egyéni hiuságot, hanem az igaz érdemet, a becsületes munkában eltöltött élet zajtalan, de áldásos tevékenységből származott eredményeit világitja meg.

A munkácsi állami főgimnáziumnak egyik kiváló tanerejét: *Valkovszky Miklós* magy. kir. állami főreáliskolai v. rendes igazgatót a vallás- és közoktatásügyi miniszter Ő cs. és kir. apostoli Felsége folyó évi február hó 1-én Bécsben kelt elhatározása alapján nyugalomba helyezte. A miniszter ez alkalomból a kassai tankerületi királyi főigazgatót megbizta, hogy nevezett igazgatónak hosszas és sikeres szolgálataiért elismerését fejezze ki. A főigazgató a megtisztelő megbizásnak örömmel tett eleget és a jól megérdemelt nyugalomhoz a maga részéről — hivatalos leiratban — erőt, egészséget és boldogságot kivánt. A munkácsi állami főgimnázium igazgatója pedig megragadta az alkalmat, hogy Valkovszky Miklós igazgatónak nyugalomba vonulása alkalmából 42 évet meghaladó és abból 19 évet a munkácsi állami főgimnáziumnál eltöltött érdemekben gazdag, példás szorgalommal, lankadatlan ügyszeretettel és lelkiismeretességgel befutott tanári és igazgatói pályájának határkövénél a maga és a vezetése alatt álló állami intézet nevében is legőszintébb elismerését és köszönetét tolmácsolja, azt kérve a Gondviseléstől, hogy a jól és becsületesen teljesitett kötelesség felemelő és nyugodt öntudatával még sokáig jó egészségben élvezhesse a jól megérdemelt nyugalmat.

Ime 42 évi tanügyi szolgálatnak a felsőbbség részéről való hivatalos elismerése és méltatása. Meg vagyunk győződve, hogy ezt a mi közönségünk, melynek tagjai között a tanügynek számos barátja van s mindazok, kikben a

szülői és tanitványi hála megszólal, a legszivesebb kivánságokkal tetézik s a maguk részéről is hozzájárulnak azon erkölcsi kitüntetéshez, mely a becsületben eltöltött nevelői és tanári munkának egyetlen, de legszebb jutalma. Valkovszky Miklóst tanártársai is meleg óvációk kiséretében bucsuztatták el az intézettől, megadván neki a becsülésnek és szeretetnek azon megnyilatkozását, melyre pontos és kötelességtudó tanári munkájával, feddhetetlen egyéniségével és meleg kartársi indulatával mindenkor rászolgált.

Ez alkalommal közérdekünek véljük azon adatok közlését, melyek a nyugalomba vonuló derék tanügyi férfiu életének és szakszerü munkálkodásának tartalmát alkotják. Valkovszky Miklós 1840. december 18-án született Jószán, Ungvármegyében, középiskolai és theologiai tanulmányait, mint Mária Terézia-ösztöndijjal kitüntetett tanuló ifju részben Ungvárott, részben a bécsi egyetemen végezte, a hol az egyházjogból és történelemből baccalaureatust és a Szent Annáról nevezett intézetben módszertanból képesitést szerzett; a történelem és földrajz szakcsoportból a budapesti Tudományegyetemen szerzett oklevelet. A tanári szolgálatot 1865. október 15-én az akkor kezdeményezett munkácsi községi reálgimnáziumnál kezdette meg, ezen intézett felállitásának maga is egyik uttörő munkása volt s 1871. augusztus hó 19-ig itt teljesitett tanári szolgálata mellett a hitoktatói teendőket is — bár dijtalanul — a legnagyobb buzgósággal végezte. Az 1871/2. és 1872/3-ik tanévet a körmöcbányai állami főreáliskolánál tölti, innen pedig a nagyváradi állami reáliskolához helyeztetvén át, 1874. december 13-án helyettes igazgatói megbizást kap, 1876. március 3-án végleges rendes igazgató lesz s buzgón közremüködik, hogy az akkor még csak négy osztályu iskola nyolc osztályuvá fejlesztessék ki. A körülmények váratlan alakulása 1880-ban a székesfehérvári államilag segélyezett községi hat osztályu reáliskola élére állitja, melyet szintén nyolc osztályu áll. jellegü intézetté fejleszt s 1887-ig tartó székesfehérvári működése alatt az ottani polgári iskola ügyében is sokat fáradozik, ugy hogy nevezett iskola tantestülete jegyzőkönyvi köszönetben méltatja intézetük és a testület érdekében teljesitett szolgálatait. Az akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter pedig a reáliskola felvirágoztatásáért meleg elismeréssel és dicsérettel tünteti ki, melyhez a városi főreáliskolai bizottság jegyzőkönyvben csatolja a maga hálás köszönetét. Két évig tartó szabadságolás után a miniszter, igazgatói rangjának és illetményeinek megtartása mellett a győri állami főreáliskolához rendeli tanári szolgálatra, innen pedig 1894-ben ugyanilyen minőségben a munkácsi állami főgimnáziumhoz helyezi át, hova ifjukori emlékeinél és rokoni összeköttetéseinél fogva különben is vágyakozott.

Itteni működését is méltányló szeretet és elismerés kisérte a közönség részéről, mely a társas érintkezésben mindenkor udvarias és a közügyek iránt élénken érdeklődő egyént ép úgy, mint a lelkes tanárt és a példás családfőt osztatlanul becsüli benne.

Valkovszky Miklós irodalmi mnnkásságot is fejtett ki. Apróbb műveit nem emlitve, itt csak *A reáliskolák keletkezése tekintettel a neveléstan történetének főbb mozzanataira* és *Deák Ferenc élete és jelleme* cimüeket emeljük ki, de hozzáfüzzük azt is, hogy szaktárgyaiban, különösen a történelemnek tani-

tásában mindenkor az igaz hazaszeretet s az emberiség ügyét magasabb szempontokból tekintő humánus felfogás vezette.

Midőn tanári és nevelői pályájától véglegesen búcsút vesz, volt kartársai, a hálás szülők és tanitványok a szeretet és elismerés virágaiból fonják számára a hervadatlan koszorut s egy szivvel, egy lélekkel kivánják, hogy a sors adjon neki hosszu életet és nyugalmának éveit a boldogság legszebb sugaraival áraszsza el.

* * *

Valkovszky Miklós igazgatótól a helybeli főgimnázium tanárkara folyó évi április hó 19-én megtartott értekezletén vett megható búcsút. *Bohner Jákó* igazgató mint a főgimnázium vezetője intézett emelkedett szellemü búcsószavakat hozzá és egyben inditványozta, hogy Valkovszky Miklósnak az intézetnél szerzett tanügyi érdemei jegyzőkönyvben is megörökittessenek. A testület nevében pedig *Vozáry Gyula* mondott szép alkalmi beszédet, melyben a legjobb kivánságok találtak megfelelő kifejezésre. Az elhangzott szavakra Valkovszky Miklós szive mélyéből fakadó köszönetet mondott s végül a legmelegebb kézszoritásokkal dokumentálták, hogy a búcsú csak formai dolog, mert a jó kartársi viszony a jövőben is kölcsönösen fenn fog maradni.

Szántó Soma.

III.

Munkácsiak zarándoklata a kassai Rákóczi-ünnepre.

Az országos nagy ünnepek lezajlottak. A kuruc bujdosók a honi föld ölén nyugszanak s mi, a kik részesei voltunk a feledhetetlenül szép napoknak, a köznapi munkához visszatérve egy édes emléket rejtegetünk lelkeinkben, mely az egész életen át el fog bennünket kisérni s a melyet át fogunk adni utódainknak, hogy a Rákócziak és Zrinyiek szellemével ők is megteljesedjenek.

Meseországba, álomvilágba illő csodás, magasztos, felemelő ünnepet ült Magyarország. Ez ünnep hangulata a gyász és diadal együttes érzelmei által vált ki és semmi más ünnep hangulatához nem hasonlitható. Boldogok, a kik részesei voltak, boldogok, kik virágjaikat a szent hamvakra szórhatták.

A budapesti és kassai fényes napokról a fővárosi sajtó minden részletre kiterjeszkedő hatalmas tudósitásokat közölt. Ismétlésekbe bocsátkoznánk tehát, ha ujabb leirásokkal töltenők meg értesitőnket; de el kell mondanunk, hogy megyénk és városunk a kassai ünnepségeken nemes hagyományaihoz méltó módon jelent meg. Maga az utazás Munkácstól Kassáig diadalmenethez hasonló fényes jelenetek között folyt le. Megindultak a kuruc vármegyék és tarka tömegekben lepték el az állomásokat; itt egy népi küldöttség, megyéjének szineit mutató vállszalaggal, kékbeli és halinás alakok, magyar, ruthén, oláh békés egyetértésben, nemzeti viseletben pompázó ifjak, kokárdás hölgyek, a tanulók sürü rajai zászlaik alatt s minden arcon valami kimondhatatlan öröm, melyet a másnapi események előérzete már utközben varázslatos módon megcsillantott. A gyönyörüen feldiszitett ujhelyi, szalánci és kassai állomások már az előkészületek nagyszerüségét hirdették s az egész mozgalomnak, sürgésnek, ennek a gyönyörü népvándorlásnak Kassáig tartó lüktetése felett ragyogó őszi nap ontotta sugarait, mindenki a nagy időkről s Rákócziról, Thökölyről, Zrinyi Ilonáról, Bercsényiről beszélt megindultan, a szerelmes gyöngédségével és a hazaszeretet hűségével. Az egyes állomásokon s itt-ott a vasuti kocsikban kuruc nóták sirtak a levegőbe, tárogatók édes-bús hangja csendült a fülekbe s hej danoltuk ám a Csinom Palkó, a Tyukodi pajtás, meg a Bercsényi nótáját, hogy csak ugy zengett belé a környék, melyen robogó vonatunk keresztül száguldott.

Városunkból egyesek már szombaton, (okt. 29.) sőt előbb elutaztak, de a nagy sokaság, a munkácsi hölgyek koszorut vivő küldöttsége, a főgimnázium tanárkara 90 tanulóval s a törvényhatósági tagok vasárnap reggel a 9 órai külön-

vonattal keltek utra. Az utazás maga kellemes és hangulatos volt; a vonat esti 5 óra után robogott be a kassai pályaudvarra, hol az egyes csapatokat buzgó rendezők fogadták s legott a városban kijelölt szállásaikra kalauzolták.

A hölgyek a kassai apácák szivesen látott vendégei voltak, főgimnáziumunk 106 tagból álló küldöttsége a főreáliskola termeiben kapott katonás szállást. Miután az út porát leráztuk s az utazástól kissé felfrissültünk, azonnal levezettük csapatunkat a város főutcájára, mely az ünnep előestéjén már teljes lobogódiszben állott s végig mentünk a Klobusiczky-utcán egészen a diszcsarnokig, melyben másnap reggel az ünnepség első mozzanata, a beszentelés és a fogadás egyéb részletei folytak le. Szemügyre vettük a gyönyörü diadalkapukat a krasznahorkai Bebek-ágyukkal, megtekintettük a regéci, zborói és sárosi harangokat, melyek szintén ide zarándokoltak volt gazdájuk üdvözlésére s azután szállásunkra tértünk, hogy a reánk váró mozgalmas nap előtt néhány órát a nyugalomnak szenteljünk. De bizony nem igen aludt ott senki. Nehezen vártuk az őszi hajnal kései felkelését s már 5 órakor mindnyájan talpon voltunk, 7 előtt pedig már a részünkre kijelölt helyen, a dóm közelében. Ugyancsak hűvös időben majdnem 9-ig kellett várni, mig harangszó és ágyulövések jelezték a menet elindulását. A menet teljes másfél óra alatt vonult el szemeink előtt, csodálatos, káprázatos képekkel töltve meg ámuló lelkünket. Megelevenedett előttünk egy letünt kor nagyszerüsége, láttuk a kuruc fegyverek villogását, felülmulhatatlan nemzeti viseletünk szinpompáját s könnyes szemekkel köszöntöttük a fejedelmi hamvakat hozó fogatokat. Van-e toll, mely leirja, van-e szó, mely kifejezze e magasztos pillanat hangulatát? Az az érzés vett rajtunk erőt, boruljunk térdre mindnyájan, kiknek mellében magyar szív dobog és csókjainkkal illessük a koporsókat, melyek nemzeti történelmünk e fényes alakjait rejtik hideg keblükön . . . .

Az álomkép elvonult, következett a gyászszertartás a dómban, melyhez csak a meghivottak jutottak be, délután 2 órakor pedig kezdődött a koporsók megkoszoruzása és a nagyközönség hódoló menete. Talán ez volt a legmeginditóbb részlete az egész ünnepségnek. A dóm éjszaki kapuján özönlött be a közönség, mely a katafalk mellett elhaladva a déli kapun távozott. Sokára került ránk a sor, de végre bejuthattunk, hogy részesei legyünk egy oly pillanatnak, melyhez magasztosságban semmi sem hasonlitható. Zápor módra hullt a virág minden oldalról a koporsókra, egy szakadatlan virágeső, a szeretetnek, a hódolatnak nagyszerü tüntetése gyanánt. Koszorukból egy egész hegy emelkedett, közöttük a munkácsi hölgyeké és Kaszinónké is. A kik elhaladtunk a koporsók mellett, valamennyien téptünk egy-egy szál pálmalevelet, borostyánt, hogy drága emlékül őrizzük majd otthonunkban, mint a hazaszeretetnek és hűségnek talizmánját.

Esti 5 óra után megkondultak a Szabadság-téren felállitott Rákóczi-harangok és megkezdődött a sirbatétel; 24 diszlövés hangjai jelezték, hogy a drága hamvak a már előzetesen beszentelt kriptában nyugvó helyeikre tértek. Az áldás, a béke és a szeretet szelleme lebegjen felettük mindörökké!

Az esti órákban még a pompás kivilágitást tekintettük meg; a kik jegyet kaphattak, a szinházi diszelőadásra mentek, s másnap kora reggel külön vonatra ültünk, mely délre haza hozott bennünket. Növendékeink az intézeti

zászló alatt, sok kíváncsi szemtől követve a főgimnázium elé haladtak s a zászlónak adott tisztelgés után eloszoltak.

Megvolt, elmult . . . De ujra éled lelkeinkben az emlékezés és képzelet szelid érintésére s ismét látjuk a képeket, melyekben gyönyörködnünk oly tiszta öröm s oly édes vigasztalódás. Századok fognak elmulni, de ez emlékezés nem mulhat el soha, mert drága kincs gyanánt fog nemzedékről nemzedékre átöröklődni . . . „Él magyar, áll Buda még!“

Szántó Soma.

A főgimnáziumi tanulóifjuságot az intézeti igazgató alábbi körözvényben buzditja a kassai Rákóczi-ünnepen való részvételre:

„Folyó évi október 29-én a hálás magyar nemzet II. Rákóczi Ferenc fejedelem, dicső édesanyja, Zrinyi Ilona és többi bujdosó társainak eddig idegenben porladó drága hamvait — Ő felsége a király lovagias és nagylelkü elhatározásából — a kassai dómban, illetve a kézsmárki ág. ev. templomban nagyszabásu nemzeti ünnep keretében, a nemzeti kegyelet impozáns lerovása mellett, a vérükkel áztatott hazai földben fogja az örök pihenésnek átadni.

A magas kormány gondoskodott arról, hogy a tanintézetek és különösen a tanulóifjuság is szemtanuja lehessen a magasztos és a maga nemében páratlan nemzeti ünnepnek, hogy leróhassa honfiui kegyeletét a magyar nemzet halhatatlan emlékü hősei iránt egyrészt és egyuttal nemesen felbuzdulhasson az önfeláldozó honszerelem dicsőült martyrjainak kialudt hamvainál.

A tanári testület folyó hó 9-én tartott értekezletén elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc és Zrinyi Ilona városának tanulóifjuságát is elvezeti a kassai nemzeti ünnepre. Felhivom tehát a IV—VIII. o. tanulókat, hogy legkésőbb f. hó 14-ig jelentsék be az osztályfő uraknál részvételi szándékukat. Az I—III. o. tanulók csak szülei vagy rokoni felügyelet alatt vehetnek rész az ünnepen.“

Bohner Jákó,
igazgató.

IV.

Az 1906—1907. tanév története.

A tanév kezdete. A vallás- és közoktatásügyi kormány 50,667/1894. sz. rendelete értelmében az igazgatóság az 1906—1907. tanévre szóló felvételt részben már 1906. julius első öt napján eszközölte, hogy a tanév elején a jelentkező tanulók nagy száma miatt torlódás ne legyen.

A tanév elején, szept. 1. és 3. napján, első sorban a helybeli, továbbá a mult tanévben is a munkácsi áll. főgimnáziumba járt, valamint az áll. internátusba felvett tanulókat, szept. 4-én első sorban az ujonnan iratkozó beregmegyei, másodsorban pedig más megyebeli és külföldi tanulókat vette fel az igazgatóság, mely intézkedés szept 2., 3. és 4-ik napjaira szólólag a jövő tanévre is érvényben marad.

Alakuló értekezletét a tanári testület aug. 29-én tartotta meg, melyen véglegesen megállapodott a tantárgyak és intézeti tisztségek felosztásában és előkészitette az iskolaév megkezdésével kapcsolatos előmunkálatokat.

A magánvizsgálatok aug. 30-án, a javitóvizsgálatok aug. 31-én és szept. 1-én délután, a felvételi- és pótlóvizsgálatok a beirás napján délután tartattak meg, a folytatólagos felvétel, illetőleg beirás szept. 1., 2. és 4-ik napjain délelőtt 8—12 óráig eszközöltetett.

Az iskolai évet szept. 6-án ünnepi istentisztelettel („Veni Sancte"), az igazgató évnyitó beszédével, a fegyelmi szabályok felolvasásával, osztályrendezéssel és az órarend tollbamondásával nyitottuk meg. — A rendes tanitás szept. 7-én kezdődött és a törvényes szünetek kivételével megszakitás nélkül folyt a tanév végéig, még pedig a VIII. osztályban május 4-ig, a többi osztályokban junius 7-ig bezárólag.

A tanitás zavartalan és normális megkezdhetése, a tantárgy-felosztás és órarend végleges megállapithatása szempontjából felette óhajtandónak jelzi az igazgatóság, hogy a tanév elején esetleg szükségessé váló tanári áthelyezéseket és alkalmazásokat az intézetek igazgatóinak idejekorán tett előterjesztéseire a magas tanügyi kormány legkésőbb szept. közepéig intézné el — sürgős esetekben távirati intézkedéssel.

A VIII. oszt. osztályvizsgálatai május 6—15-ig, az érettségi irásbeli vizsgálatok május 21—23-ig, az I—VII. osztályok hittani vizsgálatai julius 10-én, az évvégi magánvizsgálatok junius 10. és 11-én, az I—VII. osztályok csoportvizsgálatai és a rendkivüli tárgyak vizsgálatai junius 12—18-ig, a szóbeli érettségi vizsgálatok junius 20—25-ig tartattak meg.

A tanév folyamán összesen 13 esetben (tanerő hiánya, betegség, családi

ok, szabadságolás, egészségügyi óvintézkedés, tanárvizsgálat) rövidebb-hosszabb ideig tartó helyettesités vált szükségessé, melyet az igazgató intézkedésére a tanári-kar látott el — lehetőleg mindig szakszerüleg.

Valláserkölcsi és fegyelmi állapot. A tanári testület e tanév folyamán is állandó nevelői kötelességének tartotta, hogy a gondjaira bizott tanulóifjuságban a valláserkölcsi érzést, a rend és kötelességteljesités érzékét ápolja és növelje és ezen cél elérése érdekében mindenkor hathatósan támogatta a vallástan tanitóit. — Az öt vallásfelekezethez tartozó tanulók vasár- és ünnepnapokon egyházaikban a hitoktatók és tanárkar vezetése alatt az előirt köteles istentiszteletekben, illetőleg lelki gyakorlatokban mindig részt vettek. — A tanuló ifjuság erkölcsfegyelmi állapota a tanév folyamán általában normális és elég jó volt. — Ott, hol mulasztás vagy fegyelmi kihágás előfordult, a tanári kar mindig körültekintő, következetes és atyailag szigoru, de igazságos nevelő orvoslásra törekedett. A tanuló ifjuság loyalis és hazafias érzése nemcsak kifogástalan, de lelkes volt. — E helyt kell említést tennünk a róm. kath. vallásu ifjak négyhangu egyházi énekkaráról, a mely dr. Ratkovszky Samu hitoktató buzgólkodása és Fílipecz Ferenc VII. oszt. tanuló karvezetése mellett magas szinvonalon álló, szivet és lelket megható énekeivel emelte vasár- és ünnepnapokon a sz. mise fényét.

Egészségi állapot. A tanári kar és tanuló ifjuság egészségi állapota a lefolyt tanévben igen kedvező volt. Halálozás, ragályos, járványos és sulyosabb megbetegedési esetek nem fordultak elő. (Az intézet egészségügyi állapotáról és intézkedésekről különben részletesen beszámol az egészségügyi jelentés.)

Tanulmányi állapot. A tanitás a tanterv és utasitások szellemében összeállitott és jóváhagyott állandó tanmenet szerint folyt, miről az Értesitő illető fejezete nyujt felvilágositást.

A módszeres, ellenőrző és osztályozó értekezleteket, a rendtartás és a vallás- és közokt. min. 43,542/1903. számu rendelete értelmében megszabott számban és időben tartottuk meg. — A tanári testület teljes buzgósággal törekedett arra, hogy intensiv tanitással, harmonikus egyöntetüséggel, az előirt összefoglaló ismétlésekkel minél sikeresebb eredményt tudjon elérni. A tanári testület e vezető eljárása az ifjuság legnagyobb részéről meg is hozta a várt normális eredményt, mely mindenesetre még jobb lehetne, *ha tantermeink kevés- és szük volta lépten-nyomon nem éreztetné a túlzsufoltság gátló és káros hatását a tanitásban és fegyelmezésben.*

Az igazgatóság e helyt is kötelességének tartja az intéző körök figyelmét felhivni arra, hogy az egyébként is, de a vele kapcsolatos áll. internátus révén és nagy keresettségnek örvendő és rohamosan fejlődő intézetnek a modern követelményeknek megfelelő kibővitése hovatovább már halaszthatatlan.

És ha még megemliti az igazgatóság, hogy az intézet, ha rövid időn belül kibővittetnék, egy megbecsülhetetlen értékü kincsnek is juthatna birtokába, a mennyiben városunk országos, sőt európai hirü régésze, Lehoczky Tivadar ny. urad. ügyész úr, többizben is kinyilvánitotta abbeli óhaját, hogy egy egész életen át szaktudással, nagy szorgalommal és tetemes anyagi áldozattal összehor-

dott gazdag régiséggyüjteményét a munkácsi állami főgimnáziumnak szándékoznék megőrzésre átadni, ha kellő elhelyezésre találna: akkor a magas tanügyi kormánynak egy percig sem kellene a különben is égetően szükséges kibővitést tovább is elhalasztani.

Főigazgatói látogatás. A kassai tankerület kir. főigazgatója dr. Mázy Engelbert, március 4—6. napjain végezte intézetünknél első, ezuttal rövidre szabott hivatalos látogatását. Az idő rövidségéhez mérten meghallgatta az egyes tanárok tanitását, vizsgálat alá vette a tanulók irásbeli dolgozatait. rajzait, a fegyelmi és tanulmányi naplókat, az igazgatói irodát, az ügymenet nyilvántartására vonatkozó összes könyveket, intézeti alapitványokat. Megtekintette az intézet összes helyiségeit, felszereléseit, szertárakat. Hivatalos látogatása után tartott értekezleten közölte észrevételeit és szakavatott paedagogiai elvek föléelevenitése kiséretében buzditotta a tanári kart a további odaadó működésre. Végül kifejezést adott megelégedésének és abbeli reményének, hogy a tapasztalt és megnyugtató erkölcsfegyelmi és tanulmányi állapot a tanév végéig még kedvezőbbé fog kialakulni. *Az intézeti épület kibővitését a tanker. főigazgató is elodázhatatlan szükségnek jelezte.*

Fürdés és korcsolyázás. Intézetünk tanuló-ifjusága bőven ki szokta venni részét télen a korcsolyázás, nyáron a fürdés testedző örömeiből a Latorca folyón készitett jégpályán, illetőleg uszodában.

A játékdélutánokon az őszi és tavaszi hónapokban 6 csoportban gyakorolták a tanulók 2 játékvezető tanár felügyelete és rendezése mellett az előirt kötelező játékokat egy, a Latorca partján elterülő füzes réten, mely azonban, mivel csak ideiglenesen használható és állandóan be nem rendezhető, a normális játéktér követelményeinek meg nem felel. — Az igazgatóságnak egy, játéktérnek alkalmas és közelfekvő terület állandó használatra átengedése tárgyában tett eddigi utánjárásai — sajnos — sikertelenek voltak.

Iskolai ünnepek. 1. A tanév ünnepi megnyitása szeptember 6-án az igazgató évnyitó beszédével.

2. Ő Felsége a király legmagasabb népünnepe október 4-én.

3. November 5-én II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társai lelki üdveért gyászistenitisztelet és hazafias iskolai ünnep, (ünnepi szónok: dr. Jankovics József Mihály r. tanár.)

4. Boldogult Erzsébet királyné emlékére tartott évforduló ünnep nov. 19-én, (ünnepi szónok: Kalmár Jenő r. tanár.)

5. Az 1848. törvények szentesitésének évfordulója április 11-én, (ünnepi szónok: Klauber Frigyes r. tanár.)

6. A koronázási évforduló jubiláris ünnepe junius 8-án, (ünnepi szónok: Makoviczky György r. tanár.)

Az elrendelt rendes iskolai ünnepen kivül az intézeti „Eötvös-Önképzőkör“ október 6-án megülte az aradi vértanuk emlékünnepét és március 15-én az intézeti ének- és zenekar közreműködésével szép sikerrel irodalmi és hazafias matinée-t rendezett a városi szinházban, (l. az „Eötvös-Önképzőkör“ évi jelentését f. tanévi működéséről.)

Kirándulások. Május 8. és 9-én Ardos Frigyes, B. Demjanovich Andor, Terebesi László és Édes Jenő tanárok vezetése alatt 46 tanuló természetrajzi

és földrajzi tanulmánykirándulást tett a Volóc melletti Pláj (Fircák) havasra. Ardos Frigyes tanár a tanulóknak bemutatta a havasi tavaszi flórát, Demjanovich Andor tanár pedig az orografiai alakulatokat, a térképolvasás és magasságmérés alapfogalmait. Édes Jenő tanár néhány sikerült fényképfelvételt csinált a havasi tájakról. A vezető tanárok és a tanulók elszállásolásáról és részben élelmezéséről főtiszt. Fankovich Antal gör. kath. esperes-lelkész gondoskodott vendégszeretőleg.

A május 25., 26., 27-én tartott eperjesi kerületi tornaverseny-kiránduláson az intézet 30 tanulója vett részt 2 kisérő tanár vezetésével.

Tanárok irodalmi müködése. *Ardos Frigyes:* „Herbarium és Növényhatározó" I. kiad. (Szeged Traub); Kis növény-atlasz (rajzokkal) u. o.

Bihari Ferenc: „A filozófia és a hittanár" (ért. Kath. Nevelés c. folyóiratban; különféle tárgyu cikkeket irt a helyi lapokba.

Csomár István: Különböző tárgyu cikkeket irt a helyi lapokba.

Édes Jenő: „Balaton felvidéki népnyelv" (Budapest Athenaeum); kisebb tárca-cikkeket és költeményeket irt a helybeli lapokba.)

Dr. Jankovics József Mihály: Történelmi tárgyu cikkeket irt a helybeli lapokba.

Klauber Frigyes szerkesztette a „Munkácsi Hirlap"-ot.

Dr. Ratkovszki Samu: „20 Exhortatióm a munkácsi áll. főgimn. ifjuságához." (Szatmár-Németi, a szerző kiad.)

Szántó Soma szerkesztette a „Munkács"-ot.

Dr. Tárczy Károly különböző tárgyu cikkeket irt a helybeli lapokba.

R. Vozáry Gyula: Katona Bánk Bánja jegyzetekkel és magyarázatokkal (Budapest, Révai Testv. kiad.)

Szabad Lyceumi előadások (6932/1907. és 163800/1907. sz. V. és K. min. rendeletek alapján):

Dr. Jankovics József Mihály: Magyarország története különös tekintettel az alkotmány fejlődésére (3 szabad előadás.)

Klauber Frigyes: A magyar irodalom legrégibb emlékei; A kuruc költészet, szemelvényekkel (2 szabad előadás.)

Bihari Ferenc: A socializmusról; Az akarat nevelése (2 felolvasás.)

Azary Miklós: Az elektromos telegráfiáról (1 szabad előadás kisérletekkel.)

Dr. Tárczy Károly: Hazánk világtörténelemi jelentősége (1 felolvasás.)

Kalmár Jenő: Az épitészet fejlődése (1 szabad előadás bemutatott és vetitett képekkel.)

A tanév berekesztése *junius 29-én* történt, mikor is a hálaadó istentisztelet („Te Deum") után a tanári testület az ifjusággal és vendégekkel az intézeti tornacsarnokba vonult, hol az igazgató évzáró beszédében vázolta a tanév történetét és beszámolt az ifjuság haladásáról és erkölcsi magaviseletéről. Majd dicsérő és buzditó szavakkal kiosztotta az évvégi jutalmakat. Az évzáró ünnep után az osztályfők kiosztották az évvégi bizonyitványokat, mivel az 1906—1907. tanév Isten segiségével befejeződött.

Fontosabb rendeletek. 1. Tanker. főigazgató 1906. május 29-én kelt 863. sz. intézv. (dr. Jankovics József Mihály tanár az 1906/7—1908/9. tanévi ciklusra tandijkezelőnek kineveztetik.)

2. V. és k. min. 1906. junius 13-án kelt 47,323. sz. rend. (Szántó Soma és Makoviczky György tanároknak 1906. julius 1-től a 2. korpótlék utalványoztatik.)

3. V. és k. min. 1906. junius 29-én kelt 50,541. sz. rend. (Nagy Vince iskolaszolga 1906. január 1-től 600 kor. fizetésbe lép elő.)

4. V. és k. min. 1906. aug. 2-án 63,294. sz. rend. (Bohner Jákó igazgató az 5., Bulyovszky Sándor tanár a 3. korpótlék élvezetébe lép 1906. szeptember 1-től.)

5. V. és k. min. 1906. aug. 21-én kelt rend. (dr. Acsay István intern. igazgató a besztercebányai kir. kath. főgimnáziumhoz áthelyeztetik és az igazgatói teendők ellátásával megbizatik.)

6. V. és k. min. 1906. aug. 22-én kelt 72,357. sz. rend. (Villányi A. Placid a dévai áll. főreáliskolai internátustól a munkácsi áll. főgimn. internátushoz felügyelő h. tanári minőségben áthelyeztetik.)

7. V. és k. min. 1906. szept. 5-én kelt 37,232. sz. rend. (Valkovszky Miklós főreálisk. igazgató dec. 31-ig szabadságoltatik, nyugalomba helyezése az 1885. XI. t.-c. 20. §-a 2. és c) pontja értelmében folyamatba tétetik. — Helyébe B. Demjanovich Andor nagyszebeni áll. főgimn. tanár áthelyeztetik.)

8. V. és k. min. 1906. szept. 6-án kelt 65,392. sz. rend. (Lechner Tibor intern. felügyelő h. tanár, h. tanári minőségben a szolnoki áll. főgimnáziumhoz áthelyeztetik.)

9. V. és k. min. 1906. szept. 17-én kelt 78,022. sz. rend. (dr. Ratkovszki Samu r. kath. hitoktató az áll. internátus igazgatójává kineveztetik.)

10. V. és k. min. 1906. szept. 18-án kelt 76,921., illetve 76,569. sz. rend. (Az I—III. oszt. párhuzamositása megengedtetik. — dr. Tárczy Károly brassói áll. főreálisk. h. tanár hasonló minőségben a munkácsi áll. főgimnáziumhoz áthelyeztetik.)

11. XII/12. Főmélt. gróf Schönborn-Buchheim Károly átirati értesitése, hogy a munkácsi áll. főgimn. internátus öt növendékének ingyenes ellátására 20.000 kor. alapitványt tett.

12. X/15. Az igazg. bejelenti a megyei alispánnak az intézet Rákóczi-emlékünnepét és a kassai Rákóczi-ünnepen való részvételét.

13. V. és k. min. 1906. okt. 16-án kelt 3846. eln. sz. rend. (Rákóczi-iskolai emlékünnep megtartása elrendeltetik.)

14. V. és k. min. 1906. okt. 16-án kelt 89,624., illetve 89,715. sz. rend. (Csomár István tanárnak és Valkovszky Miklós igazgatónak az 1904. évi I., illetve 1906. évi IX. t.-c. alapján 1906. évi julius 1-től 800—800 kor. szem. pótlék utalványoztatik.)

15. A v. és k. miniszternek gróf Schönborn-Buchheim Frigyes Károlyhoz intézett köszönő iratának másolata 20.000 kor. internátusi alapitványtétele alkalmából 529. ikt. sz.)

16. V. és k. min. 1906. nov. 14-én kelt 92,883. sz. rend. (Édes Jenő szakvizsgás tanárjelölt a tanév végéig mint gyakorló tanárjelölt önálló működéssel alkalmaztatik.)

17. V. és k. min. 1906. nov. 21-én kelt 99,208. sz. rend. (elhalálozott

Kulina József iskolaszolga helyére Irzsák Mihály budapesti V. ker. áll. főgimn. iskolaszolga helyeztetik át saját kérelmére.)

18. V. és k. min. 1906. dec. 6-án kelt 94,816. sz. rend. (Orosz József s. lelkész főgimn. gör. kath. hitoktatónak elfogadtatik és a ruthén nyelv tanításával megbizatik.

19. V. és k. min. 1906. dec. 22-én kelt 111,764. sz. rend. (Irzsák Mihály iskolaszolgának 1907. január 1-től évi 700 kor. fizetés és 100 kor. szem. pótlék utalványoztatik.)

20. 1907. február 15. 264. (Szieber Ede főigazgató búcsúleirata a tanártestülethez nyugalomba vonulása alkalmából.)

21. 1907. február 16. 247. (dr. Mázy Engelbert tanker. főigazgató beköszöntő leirata a tanári testülethez hivatalának átvétele alkalmából.)

22. V. és k. min. 1907. február 28-án kelt 21,574. sz. rend. (Ardos Frigyes szegedi áll. főgimn. r. tanár és Szluika Ervin munkácsi áll. főgimn. h. tanár kölcsönösen áthelyeztetik.)

23. V. és k. min. 1607. február 28-án kelt 18,964. sz. rend. (Demjanovich Andor tanárnak 1907. márc. 1-től 600 kor. szem. pótlék utalványoztatik.)

24. V. és k. min. 1907. február 27-én kelt 12,331. sz. rend. (Ő Felsége a király február 1-én kelt legfelsőbb elhatározására Valkovszky Miklós igazgató 1907. március 17-től további intézkedésig nyugalomba helyeztetik, Tanker. főigazgató külön leiratban tolmácsolja Valkovszky Miklós igazgatónak a miniszter elismerését.)

25. V. és k. min. 1907. évi május 21-én kelt 44,494 sz. rend. (A f. tanévvégi szóbeli érettségi vizsgálatok vezetésével h. elnöki minőségben megbizatik dr. Kiss János tud. e. ny. r. tanár.)

26. Az érettségi h. elnök a szóbeli érettségi vizsgálatok napjaiúl junius 20. és következő napjait tüzi ki.

27. V. és k. min. 1907. évi május 14-én kelt 46,127. sz. r. (Bulyovszky Sándor r. tanárnak f. é. julius 1-től 1200 kor. szem. pótlék utalványoztatik.)

28. V. és k. min. 1907. évi május 14-én kelt 46,137. sz. rend. (dr. Jankovics József Mihály r. tanárnak f. évi julius 1-től 500 kor. szem. pótlék utalványoztatik.)

29. V. és k. min. 1907. évi május hó 25-én kelt kelt 1776. eln. sz. rend. (Ő Felsége magyar királylyá koronáztatása 40 éves évfordulójának jubiláris megünneplése.)

V.

Állami főgimnáziumi internátus.

Főgimnáziumunk lelkes tanárai nehány évvel ezelőtt Segitő-Egyesületet alakitottak szegény sorsú tanulóink támogatására. Ez egyesület létesitette a helyi és vidéki társadalom hozzájárulásával internátusunkat, mely 1903 óta állami kezelésben van és rövid múltja mellett már is több száz ifjúnak tette lehetővé vagy könnyebbé a középiskolai pályafutást.

Minthogy ez intézetet elsősorban tanitók és szerény javadalmazásu lelkészek jóravaló fiainak segitésére alapitották, az *ellátási dij egész évre 160 korona*. Ezen felül a növendékek mintegy harmadrésze kedvezményes dijért, vagy fél dijért vagy dijtalanul nyer ellátást.

Ezen csekély dij-fizetések következtében az internátus fenntartásához az állam évenkint több mint 16,000 koronával járul.

A lezajlott év az internátus ifjainak kötelesség-szeretetéről nyújt örvendetes képet. Komolyabb fegyelmi vétség alig fordult elő, a tanulmányi előmenetel kitartó szorgalom munkájára vall. Ezen megnyugtató eredmények jobbára az ifjuság nemes becsvágyának és lelkiismeretességének gyümölcsei; szigorubb unszolások, erélyesebb megtorlások emlékeitől mentes a lefolyt év fegyelmi naplója.

Említést érdemel az intézet belső életének egy eddigelé uj mozzanata. Szabad idejüket az ifjak testet edző játékok mellett fölhasználják szivet nemesitő és hasznos ismereteket szerző foglalkozásokra. Van olvasókörük, zenekaruk és daloskörük. Ügyességeiket, melyekkel ezek keretében gazdagodtak, bemutatták a nyilvánosság előtt, hangversenyt rendeztek. Lelkes közönségünk pedig oly meleg pártolásban részesitette a bátor vállalkozást, hogy a befolyt bevételből szépirodalmi becses termékeket és zenekari felszereléseket, egyebek közt nagybőgőt szereztek be.

Az utóbbi év történetének legfényesebb lapja az, mely Schönborn Buchheim Károly gróf nevét dicsőiti azon alapitvány folytán, melyet nemes hazafiság sugallta főuri bőkezüséggel ő főméltósága tett az internátus céljaira. Ez alapitvány állagáról és természetéről a következő átirat tájékoztat:

Bohner Jákó főgimnáziumi igazgató úrnak, Munkács.

A nemzet királyi hozzájárulással teljesülő hő vágyának, a Rákóczi hamvak hazahozatalának országos ünneplése alkalmából indittatva érzem magamat arra, hogy épen itt Munkácson, e történelmi nevezetességben kiemelkedő helyen, öt kiválóbb tehetségü magyar honosságu ifjunak ezen magasztos ünnep emlékéhez méltó nemzeti irányu kiképeztetését, huszezer korona négyszázalékos

magyar koronajáradék értékpapir alapitványommal, a munkácsi főgimnáziummal kapcsolatos internátusban, ingyenes ellátás által olykép biztositsam, hogy ezen, csak beregmegyei ifjak részére szóló alapitványi helyek közül háromra, mindenkoron, a Rákóczi birtokot képezett munkács- és szentmiklósi uradalmak területén élő és foglalkozó tisztviselők és alkalmazottak erre érdemes fiai birjanak elsőbbséggel.

Ezen elhatározásomból folyólag addig is, a mig az alapitó-levél a kivánt alakban kiállitható lesz, a fenti alapitványi érték elkülönitésére a munkácsi uradalmi főpénztáramat már is utasitottam.

Hazafias üdvözlettel

Munkács, 1906. október hó 12-én,

gróf Schönborn Buchheim Frigyes Károly.

Látogatás. Március 6-án *Mázy Engelbert* dr., kassai tankerületi főigazgató, meglátogatta az intézetet és tüzetesen megvizsgálta annak berendezését.

Személyi változások. Acsay István drt, aki 6 éven át, a kezdet nehézségeinek korszakában állt az intézet élén és azt szervező tehetségével, munkabirásával és lankadást nem ismerő ügybuzgóságával rohamosan fejlesztette, érdemeinek elismeréséül a besztercebányai kir. kath. főgimnázium igazgatásával bizta meg közoktatásügyi magas kormányunk. Távozását méltán fájlalja mindenki, aki az internátus felvirágoztatásáért hevül.

Lechner Tibort, aki a szolnoki állami főgimnáziumnál nyert rendszeresitett alkalmazást, a felügyelő tanári állásban Villányi Andor, középiskolai okleveles tanár váltotta fel.

Szervezet. Igazgató: Ratkovszki Samu dr., főgimnáziumi r. k. hitoktató; orvos: Fenyves Albert dr., gyakorló körorvos; felügyelő tanárok: Terebesi László és Villányi Andor, áll. főgimn. tanárok.

Ajándékozások. Nedeczey János, uradalmi jogtanácsos, a jobb tanulók részére évi 440 kor. segélyt adományozott, a mely összegből Bumbák László V. o. t. 160 koronát, Balogh Sándor II. o. t. 160 koronát, Jankura Gellért VII. o. t. 80 koronát, Danielovics Jstván VIII. o. t. 40 koronát kapott.

A munkácsi Kereskedelmi Bank és a Népbank 20—20 koronát, a Hitelbank 10 koronát ajándékozott a Segitő Könyvtár kiadásainak fedezésére.

Kegyes ajándékaikért hálás köszönetet mond az intézet.

A Segitő könyvtár ez évben először adott az összes növendékeknek minden iskolakönyvet, összesen 683 darabot.

Orvosi jelentés. Növendékeink egészségi állapota a lefolyt tanévben is kedvező volt. A rendszeres életmód, az állandó felügyelet, a tanulási idő és napi foglalkozás célszerü beosztása, az egyszerü, de izletes, egészséges étkezés, nagyban hozzájárultak ezen kedvező eredmény elérésére.

Növendékeink ezen kedvező egészségi állapotával szemben nem felel meg az egészségi követelményeknek a növendékek elhelyezése az intézeti bérház helyiségeinek elégtelen száma és célszerütlen volta miatt. A hálószobák tulzsufoltak, az öltöző (mosakodó) helyiségek szükek, berendezésök kezdetleges, hiányos, a rendelkezésre álló egy tanulóterem sem tágas 80 növendék befogadására. Az illemhelyek száma sem elegendő, szerkezetök a legprimiti-

vebb. A betegek szobája is kifogás alá esik, a mennyiben megfelelő, elkülönitett helyiség hiányában, a további fertőzés veszedelmének elháritása céljából kénytelenek voltunk e tanévben is egy vörhenyes beteg növendékünket a fertőző betegek kórházába szállitani.

Mindeme hiányokon, megfelelő átalakitásokkal és hozzáépitésekkel lehetne segiteni, ami azonban oly nagy kiadásokkal járna, hogy célszerübb lenne egy uj, az igényeknek minden tekintetben megfelelő internátust felépiteni.

Ha azonban a jelenleg fennálló bérleti szerződéses kötelezettségből kifolyólag az épitkezést még nem lehetne megvalósitani, feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a magas közoktatásügyi kormány már a jövő tanévre elrendelje az öltöző helyiségeknek uj mosdó készlettel való berendezését, ezek vizzel való ellátásának kényelmesebb módját, egy Norton-kut furását s a beteg növendékek részére egy különálló, legalább 2 szobából, fürdőhelyiség és orvosi rendelőből álló pavillon épitését s closetes árnyékszékek felállitását.

A tisztaságra minden téren szigoruan ügyeltünk, a növendékek hideg időszakokban meleg kádfürdőkben, a nyári évadban pedig a Latorca folyó uszodájában megfürödtek, télen a Latorca jégpályán a korcsolyázás örömeiből is kivették részüket.

Az ételek izletesek és jók voltak, az ételek minőségét és elkészitését lelkiismeretesen ellenőriztük.

A növendékek kellő orvosi felügyeletben, betegeink gondos gyógykezelésben részesültek.

Összesen 45 tanuló 74 esetben részesült orvosi kezelésben. A betegség lefolyása az esetek tulnyomó részénél enyhe volt s 1—4 napot vett igénybe, mindössze három növendékünk volt egy hétnél tovább beteg. Egy skarlátos betegünk kivételével, kit a helybeli közkórházban ápoltak, a többiek az intézet kórszobájában gyógykezeltettek.

Valamennyi növendékünk viruló egészségben hagyta el az intézetet.

Az internátusi

	A növendék neve	Szüleinek polgári állása	Szüleinek lakóhelye		Tartásdija
			község	megye	korona
	I. osztály.				
	Bányai János	tanitó	Komóróc	Abauj-Torna	160
	Begazi Ferencz	tanitó	Monok	Zemplén	160
	Boksay István	lelkész	Bereg-Szőllős	Bereg	160
	Czellár Árpád	Tiszaszab. felügy.	Berecki	Zemplén	160
5	Halmi Gyula	tanitó	Dercen	Bereg	80
	Kisfaludi Zoltán	körjegyző	Tüske-Szt-György	Zala	160
	Zorkóczy Miklós	gazdatiszt	Erdő-Tarcsa	Nógrád	160
	II. osztály.				
	Balogh Lajos	tanitó	Ujszász	Pest	80
	Balogh Sándor	urad. erdővéd	Cserlenő	Bereg	160
10	Beregszászy István	tanfelügyelő	S.-A.-Ujhely	Zemplén	160
	Borköles Sándor	tanitó	Klacsanó	Bereg	160
	Dohán Géza	tanitó	Magyar-Komját	Ugocsa	160
	Glóger József	gyárfelügy. özv.	Kölcsén	Bereg	160
	Ligeti Miklós	telekkönyvvezető	Királyhelmec	Zemplén	160
15	Rőmer Károly	postatiszt özv.	Erzsébetfalva	Pest	120
	Semtey Tibor	máv. raktárnok	Kisvárda	Szabolcs	160
	Szedélyi Dezső	tanitó	Bindt	Szepes	160
	Tomcsányi Kálmán	körjegyző	Nagy-Gejőc	Ung	120
	III. osztály.				
	Baternay Alfonz	postamester	Bereg-Rákos	Bereg	160
20	Borköles Béla	tanitó	Klacsanó	Bereg	160
	Dohán Mihály	tanitó	Magyar-Komját	Ugocsa	160
	Holis Antal	lelkész	Várkulcsa	Bereg	160
	Hucskó Ödön	lelkész	Szeszta	Abauj-Torna	160
	Kálnásy István	erdővéd	Girált	Sáros	160
25	Künsztler Károly	tanfelügyelő	Turóc-Szt-Márton	Turóc	80
	Lyach László	erdőör	Hidegrét	Bereg	160
	Petrik István	lelkész	Lehóc	Ung	160
	Pogány Béla	számellenőr	Budapest	Pest	160
	Rajka Győző	tanitó	Sebespatak	Máramaros	160
30	Rajka Szilárd	tanitó	Sebespatak	Máramaros	160
	Schwartz Géza	tiszttartó	Alsó-Kéked	Abauj	160
	Sütő Gyula	gazdálkodó	Barkaszó	Bereg	160
	IV. osztály.				
	Ambró Rezső	erdőör	Liptó-Lucski	Liptó	160
	Boruch Sándor	tanitó	Karász	Szabolcs	160
35	Csillag Pál	ügyvéd	Budapest	Pest	160
	György Elemér	tanitó	Kis-Iratos	Csanád	120
	Hulják László	tanitó	Diósgyör	Borsod	120
	László György	tanitó	Nagymihály	Zemplén	160
	Lehóczky Sebő	tanitó	Abauj-Nádasd	Abauj	ingyenes
40	Liszkay Kálmán	tanitó	Abauj-Szántó	Abauj	160
	Papp Endre	tanitó	Cécke	Bihar	120
	Pfiszter János	gazdálkodó	Felső-Kerepec	Bereg	160
	V. osztály.				
	Boksay József	lelkész	Bereg-Szöllős	Bereg	120
	Bumbák László	tanitó	Kis-Apsa	Máramaros	ingyenes
45	Drohobeczky Gyula	tanitó	Mező-Homok	Bereg	160
	Fechtel Mihály	gazdálkodó	Felső-Kerepec	Bereg	160
	Herczegh János	gazdálkodó	Nagy-Gejőc	Ung	160
	Marina Jenő	lelkész	Visó-Oroszi	Máramaros	160
	Matyi Sándor	tanitó	Nagy-Szöllős	Ugocsa	80
50	Nagy Zoltán	gazdatiszt	Kálló-Semjén	Szabolcs	80
	Papp Jenő	tanitó	Cécke	Bihar	120
	Schönberger László	polg. isk. tan.	Huszt	Máramaros	160
	Simon Ernő	tanitó	Hajdu-Hadház	Hajdu	120

növendékek névsora.

A növendék neve	Szüleinek polgári állása	Szüleinek lakóhelye		Tartásdija
		község	megye	korona
Szombathy Imre	tanitó	Fényes-Litke	Szabolcs	160
55 Tomcsányi Elemér	körjegyző	Nagy-Gejöc	Ung	160
Wayand Miklós	tanitó	Rákos-Szt.-Mihály	Pest	120
VI. osztály.				
Andor Elek	tanitó	Gálszécs	Zemplén	160
Fekete Zoltán	utmester özv.	Csap	Ung	160
Fuchs András	intern. élelm.	Nagy-Kálló	Szabolcs	160
60 Jurek József	tollnok	Liptó-Szt.-Miklós	Liptó	ingyenes
Koflanovics Miklós	árvasz. tlnök	Nagy-Szöllös	Ugocsa	160
Lépi Géza	orvos özv.	Budapest	Pest	160
Petrik Jenő	lelkész	Lehóc	Ung	160
Pónitz János	gazdálkodó	Felső-Kerepec	Bereg	120
65 Popovics Antal	tanitó	Romocsafalva	Bereg	160
Szőke Géza	tanitó özv.	Börvely	Szatmár	160
Vad Ferenc	ácsmester	Nagykövesd	Zemplén	160
VII. osztály.				
Csillag Szilárd	ügyvéd	Budapest	Pest	160
Hajnal Bálint	postafőnök	Moson	Moson	120
70 Jankura Gellért	számtanácsos	Budapest	Pest	ingyenes
Orosz Tamás	gazdálkodó	Dercen	Bereg	80
Polgár Béla	szinész	Érmihályfalva	Szatmár	160
Simon László	tanitó	Alsó-Remete	Bereg	80
VIII. osztály.				
Baternay Béla	postamester	Bereg-Rákos	Bereg	160
75 Boksay Emil	lelkész	Bereg-Szöllös	Bereg	160
Danielovics István	lelkész	Bereg-Szilvás	Bereg	80
Kárpáti Béla	tanitó	Bodrog-Zsadány	Zemplén	120
Nemes Géza	telekönyv.-v.	Törökkanizsa	Torontál	ingyenes
Niepel Károly	tanitó	Szobotiszt	Nyitra	120
80 Semtey Sándor	máv. raktárnok.	Kisvárda	Szabolcs	120
Szviscsa Ignác	gazdálkodó	Ilonokujfalu	Ugocsa	80

Kimaradt: György Jenő II. oszt. tanuló.

Bejáró élelmezettek:

A növendék neve	Tart. dija	A növendék neve	Tart. dija	A növendék neve	Tart. dija
Azary Sándor	150	Homicskó Gyula	150	25 Potássy István	150
Baltovics József	150	Iváncsó Gyula	150	Puskás Endre	150
Bodnár György	150	15 Komán Béla	150	Tóth Elek	150
Bumbák Béla	150	Komán István	150	Tóth István	150
5 Bumbák Mihály	150	Kaminszky Mihály	150	Tóth Miklós	150
Dragula Miklós	150	Kerényi Aladár	150	30 Vigh László	150
Dvorák Alfréd	150	Kerényi Sándor	150	Visnyovszky Károly	150
Dvorák Viktor	150	20 Lehóczky Aladár	150	Visnyovszky Ödön	150
Ébert István	150	Legeza István	150	Wolfsberger Henrik	150
10 Fekete József	150	Mácza Lajos	150	Zseltvay János	150
Glóger Károly	150	Mihálka Gyula	150	35 Zseltvay István	150
Homicskó Elek	150	Pogorisky Elemér	150		

Az internátusba felvétettek: Borköles testvérek I. és II. oszt. tanulók.

Kimaradtak: Farkas József, Fesztóri István, Holis Pál, Kellényi Sándor, Podolcsák Imre és Miklós, Sütő Béla, Szőke Zsigmond.

Pályázati hirdetmény. A munkácsi állami főgimnáziumi internátusba a jövő 1907—1908. tanévre 7 növendék vétetik fel, még pedig 3 egész fizetéssel, 3 kedvezményes dijra és egy ingyenes helyre.

A köztartás dija a tanév 10 hónapjára a teljes fizetésre felvett növendékeknél 160 kor., a féldijasoknál 80 korona, a kedvezményeseknél 120 korona.

A dijak negyedévenként *előre* fizetendők és az internátusi igazgató címére küldendők. — Ezen dijakért a felvett növendékek teljes ellátásban részesittetnek. — Ellátás alatt a lakás, élelmezés, fütés, világitás, orvosi gyógykezelés és kiszolgálás értendők.

Az élelmezés a következő: reggelire tej egy zsemlyével, ebédre köznapokon két, vasár- és ünnepnapokon három tál étel, vacsorára egy tál étel, ozsonára kenyér vagy zsemlye.

A kedvezményes helyre folyamodók kérvényükben saját érdekük megóvása végett jelentsék ki, hogy kedvezményes hely el nem nyerése esetén hajlandók-e egész dijat fizetni, mert különben még az egész dijas helytől is eleshetnek.

Ruházat, könyvek, beiratási-dij, tandij, irószerek, rajzeszközök és egyéb szükséges vagy kivánatos dolgokról a növendékek szülői tartoznak gondoskodni.

Minden tanuló könyvsegélyben fog részesülni.

A növendékek felügyelet alatt állanak és tanulmányaikban támogatást nyernek, a mennyiben magyarázásban és kikérdezésben részesülnek.

A mosás és ozsonna külön dijaztatik. — A mosás dija keményitéssel negyedévre 5 kor. 50 fill., keményités nélkül 4 kor. A kávé-ozsonna külön dija negyedévre 7 kor. 50 fill. — Egy negyedév = két és fél hónap. — Ezen dijak negyedévenként előre fizetendők. Az ozsonna és mosás nem kötelező.

A növendékek a szülők által meghatározott mennyiségü zsebpénzt is kaphatnak.

Beiratáskor minden növendék tartozik évi általányt 10 koronát fizetni: szappan, fénymáz, nyiratkozás, ruhajavitás és fürdésért.

A folyamodványhoz melléklendők: a) születési bizonyitvány, b) a felveendő növendék egészséges voltát igazoló hatósági orvosi bizonyitvány, c) oltási bizonyitvány, d) a kellő tanulmányi előmenetelről tanuskodó utolsó iskolai bizonyitvány, e) a szülők polgári állását, családi állapotát és vagyoni viszonyait feltüntető hatósági bizonyitvány.

A szabályszerüen bélyegelt folyamodványok a nagym. vall. és közoktatásügyi miniszteriumhoz cimezve, az internátus igazgatójához jul. hó 3-ig küldendők be.

A felvett növendékek a munkácsi m. kir. állami tanintézetben végzik tanulmányaikat és ezen tanintézet rendes tanulóival egyforma elbánásban részesülnek.

Az iskolai felvételi és az ott fizetendő minden egyéb dijat minden növendék tartozik megfizetni.

Az internátus tápintézetet is tart, melybe legalább elégséges osztályzatu tanulók élelmezésre felvétetnek. Havi dij: reggeli, ebéd és vacsoráért 15 kor., csak ebéd és vacsoráért 13 kor. — Felvételért az internátus igazgatóságánál

kell jelentkezni. — Csak fél havi bejelentés után és csak a hó elején vagy 15-én léphetnek ki.

Ezen bejáró élelmezettek a benlakásra való felvételnél — egyenlő minősités mellett — előnyben részesülnek.

Kivonat a felvételi értesitőből. A tartásdij négy részletben fizetendő *előre,* még pedig: szeptember 1-én, november 15-én, február 1-én és április 15-én. — *Az élelmezési dij a nevezett napokon pontosan fizetendő, mert 8 napi késés után a növendék minden további értesités nélkül az internátusból kizáratik.*

Minden növendék részére a következő felszerelés szükséges: 6 ing, 3 hálóing, 6 alsó-nadrág, 6 pár harisnya, 6 zsebkendő, 1 paplan, 3 paplan-lepedő, 3 asztalkendő, 2 pár lábbeli, 1 pár házi papucs, ruha-kefe, hajkefe, fésü, kézitükör, 2 portörlő-vászonkendő és 1 uszó-nadrág. — Ágyteritőt az intézet ad.

Ezenkivül legalább 2 rendbeli felső-ruha, 1 téli kabát szükséges. — Ezen ruha-felszerelés minden darabjára nevet és a kijelölt számot kell himezni és a mellékelt két jegyzéket kitölteni és a megérkezéskor az internátus házmesterének az egyik jegyzék átadása mellett darabonkint átszámlálva átadni. Az ágynemüt mindenki az intézetben köteles mosatni évnegyenkint 1 koronáért. — A többi ruha mosatása tetszés szerinti.

Az intézetből csak egy havi előleges felmondás után lehet kilépni, különben az egész negyedévi élelmezés-dij fizetése kötelező. — Ugyanaz áll azokra, kik az intézetből kizáratnak.

A beiratkozás az internátusba szeptember 1—3-ig d. e. $^1/_2 8$—$^1/_2 11$*-ig; d. u. 2—4-ig történik.*

Ratkovszki Samu dr.,
internátusi igazgató.

VI.

A tanári testület névsora és működési köre.

Bohner Jákó, kir. igazgató, okl. r. tanár a latin és görög nyelvből s irodalomból, m. kir. honv. százados sz. k. v., a főgimn. ifj. Segitő-Egyesület igazgatója, az O. K. Tanáregyesület vál. tagja, az ung-beregi Tanári-kör és a munkácsi Lehoczky Tivadar-muzeumegyesület alelnöke, Beregvármegye törvényhatósági bizottságának, Munkács r. t. város képviselőtestületének, a munkácsi áll. el. és polgári iskolai gondnokságnak tagja, a munkácsi Kaszinó elnöke. — Tanitotta a görög nyelvet a VI. osztályban, heti 5 órában. — Tanit 28 éve.

Ardos Frigyes, okl. r. tanár a természetrajzból és vegytanból, okl. tornatanitó, a természetrajzi és chemiai szertár őre. — Tanitotta a természetrajzot az I. A, I. B, II. A, II. B, IV., V. és VI. osztályban, heti 17 órában. — Tanit 8 éve.

Augusztinovics Győző, ág. h. ev. lelkész és hitoktató. — Tanitotta az ág. h. ev. vallástant az I—VIII. osztályban, heti 2 órában. — Tanit 9 éve.

Azary Miklós, okl. r. tanár a mennyiségtanból és természettanból, cs. és kir. tart. hadnagy, a g. kath. egyháztanács világi elnöke, a Kath. Kör elnöke, az ung-beregi Tanári-kör és a munkácsi Kaszinó titkára, tanár-értekezleti jegyző, a physikai szertár őre. — Tanitotta a mennyiségtant a II. A, III. A, V. és VI., a rajz. geometriát az I. A osztályban, heti 17 órában. — Tanit 8 éve.

Bihari Ferenc, okl. r. tanár a latin és görög nyelvből s irodalomból, a Kath. Kör titkára, a III. A osztály főnöke. — Tanitotta a latín nyelvet a III. A és VIII., a görög nyelvet a VIII., a bölcseleti előtant a VIII. osztályban, heti 17, *az angol nyelvet,* heti 1 órában. — Tanit 5 éve.

Bulyovszky Sándor, okl. r. tanár a mennyiségtanból és természettanból. — Tanitotta a mennyiségtant a II. B, III. B és VII., a rajz. geometriát az I. B, a természettant a VII. osztályban, heti 17 órában. — Tanit 29 éve.

Csomár István, r. tanár a magyar nyelvből és irodalomból, Beregvm. törvényhatósági bizottságának, Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja. — Tanitotta a magyar nyelvet a III. A és III. B, a görögp. irodalmat a VI. és VII. osztályban, heti 14 órában. — Tanit 39 éve.

B. Demjanovich Andor, okl. r. tanár a történelemből és földrajzból, a tört. és földrajzi szertár őre. — Tanitotta a történelmet a III. A, IV. és VI., a földrajzot I. A, I. B és III. A osztályban, heti 17 órában. — Tanit 10 éve.

Édes Jenő, gyak. tanár önálló működési körrel; szaktárgyai: magyar és latin nyelv s irodalom, a munkácsi Dalegyesület titkára, az I. A osztály főnöke.

— Tanitotta a magyar és latin nyelvet az I. A, a görög nyelvet az V. osztályban, heti 16 órában. — Tanit 1 éve.

Dr. Fenyves Albert, gyakorló és körorvos, az egészségtan tanára, I. o. honv. ezredorvos sz. k. v., képesitett tiszti orvos és a munkácsi áll. gyermekmenhely teleporvosa, Beregvm. törvényhatósági bizottságának, Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja, az áll. főgimn. és internátus intézeti orvosa. — Tanitotta az *egészségtant* a VII. osztályban, heti 2 órában. — Tanit 11 éve.

Irovics Tamás, okl. r. tanár a latin és görög nyelvből s irodalomból, m. kir. tart. honvéd hadnagy, a munkácsi Dalegyesület vál. tagja, a ifj. könyvtár őre, az I. B osztály főnöke. — Tanitotta a magyar nyelvet az I. B, a latin nyelvet az I. B és VI. osztályban, heti 16 órában. — Tanit 5 éve.

Dr. Jankovics József Mihály, bölcsészetdoktor, okl. r. tanár a történelemből és földrajzból, a munkácsi Lehoczky Tivadar-muzeumegyesület muzeumának igazgatója, a munkácsi Fehér-Kereszt-Egyesület titkára, a Kath. kör és a munkácsi Dalegyesület vál. tagja, a várpalánkai áll. el. isk. gondnokság tagja, tandijkezelő, a történelmi muzeum, a tanári és segitő-egyesületi könyvtár őre. — Tanitotta a történelmet az V., VII. és VIII., a földrajzot a II. A, II. B, és III. B osztályban, heti 17, *a francia nyelvet* heti 2 órában. — Tanit 7 éve.

Kabáczy Mihály, okl. r. főgimn. tornatanitó és játékvezető, okl. el. isk. tanitó, a munkácsi Dalegyesület alelnöke, a főgimn. ifj. Segitő-egyesület pénztárosa, a munkácsi Kaszinó háznagya, a tornaszertár őre. — Tanitotta a testgyakorlást az I—VIII. osztályban, heti 22 órában. — Tanit 26 éve.

Kalmár Jenő, okl. r. tanár a szabadkézi és geometriai rajzból, Bereg vm. törvényhatósági bizottságának, Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja, az O. T. Sz. munkácsi szervezetének titkára, a rajzszertár őre. — Tanitotta a rajz. geometriát a II. A, II. B, III. A, III. B és IV. a görögp. rajzot az V—VIII. osztályban heti 20, *a szabadkézi rajzot* heti 2 órában. — Tanit 17 éve.

Kis Mihály, a munkácsi izr. hitközség jegyzője, izr. hitoktató. — Tanitotta az izr. vallástant az I—VIII. osztályban heti 8 órában. — Tanit 12 éve.

Klauber Frigyes, okl. r. tanár a magyar és német nyelvből s irodalomból, a munkácsi Izr. Nőegyesület titkára, az Izr. Magy. Irod. Társaság vál. tagja, a „Munkácsi Hirlap“ c. hetilap szerkesztője, az „Eötvös“ önképzőkör vezetője, a IV. osztály főnöke. — Tanitotta a magyar nyelvet a IV. és VIII., a német nyelvet a III. A, IV. és VIII. osztályban, heti 17 órában. — Tanit 4 éve.

Makoviczky György, okl. r. tanár a mennyiségtanból és természettanból, m. kir. honv. hadnagy sz. k. v., Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja, a főgimn. ifj. Segitő-Egyesületnek vál. tagja, játékvezető, a VIII. osztály főnöke. — Tanitotta a mennyiségtant az I. A, I. B, IV. és VIII., a természettant a VIII. osztályban, heti 17 órában. — Tanit 15 éve.

Orosz József, gör. kath. hitoktató és exhortator, munkácsegyházmegyei áld. pap és munkácsi gör. kath. segédlelkész, a gör. kath. Temetkezési Egyesület elnöke, a Kath. Legényegyesület alelnöke, a Kath. Kör pénztárosa. — Tanitotta a gör. kath. vallástant az I—VIII. osztályban, heti 10, *a ruthén nyelvet* heti 2 órában. — Tanit 1 éve.

Dr. Ratkovszki Samu, hittudományi doktor, róm. kath. hitoktató és exhortator, szatmáregyházmegyei áld. pap és szentszéki ülnök, a főgimnáziummal kapcsolatos áll. internátus igazgatója, okl. néptanító, a várpalánkai és váraljai áll. el. isk. gondnokság, a Kath. Kör. és a munkácsi Dalegyesület elnöke. — Tanitotta a r. kath. vallástant az I—VIII. osztályban, heti 12 órában. — Tanit 19 éve.

Román József, okl. r. tanár a magyar és német nyelvből s irodalomból, Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja, a főgimn. ifj. Segitő-Egyesület titkára, a munkácsi Dalegyesület karnagya, a főgimn. zenekar vezetője, a zeneszertár őre, a VI. osztály főnöke. — Tanitotta a magyar nyelvet a VI., a német nyelvet a III. B, V., VI. és VII. osztályban, heti 16, *az éneket* heti 4 és *a zenét* heti 5 órában. — Tanit 9 éve.

Szántó Soma, okl. r. tanár a magyar és latin nyelvből s irodalomból, Munkács r. t. város képviselőtestületének tagja, a Beregvm. Közmüv. Egyesületnek, a főgimn. ifj. Segitő-Egyesületnek, a munkácsi Lehoczky Tivadar-muzeumegyesületnek és a munkácsi Kaszinónak vál. tagja, a „Munkács“ c. hetilap felelős szerkesztője, a VII. osztály főnöke. — Tanitotta a magyar nyelvet a VII., a latin nyelvet a IV. és VII., a szépirást az I. A és I. B osztályban, heti 16 és *a gyorsirást* heti 2 órában. — Tanit 15 éve.

Dr. Tárczy Károly, bölcsészetdoktor, okl. h. tanár a latin és görög nyelv s irodalomból és történelemből, a József kir. hg. Szanatorium-Egyesület munkácsi bizottságának titkára, az O. T. Sz. munkácsi szervezetének és a munkácsi Lehoczky Tivadar-muzeumegyesületnek jegyzője, a II. A osztály főnöke. — Tanitotta a magyar és latin nyelvet a II. A, a történelmet a III. B, a görögp. irodalmat a VIII. osztályban, heti 17 órában. — Tanit 1 éve.

Tariska Sándor, ev. ref. segédlelkész és hitoktató. — Tanitotta az ev. ref. vallástant az I—VIII. osztályban heti 8 órában. — Tanit 3 éve.

Terebesi László, h. tanár a magyar és latin nyelvből s irodalomból, cs. és kir. tart. hadnagy, internátusi felügyelő, az V. osztály főnöke. — Tanitotta a latin nyelvet és a görögp. irodalmat az V. osztályban, heti 9 órában. — Tanit 7 éve.

Villányi Andor, okl. h. tanár a latin és görög nyelvből s irodalomból, internátusi felügyelő, a III. B osztály főnöke. — Tanitotta a latin nyelvet a III. A, a görög nyelvet a VII. osztályban, heti 11 órában. — Tanit 1 éve.

R. Vozáry Gyula, okl. r. tanár a magyar és latin nyelvből s irodalomból, a munkácsi „Árpád-szobor bizottság“ titkára, a II. B osztály főnöke. — Tanitotta a magyar nyelvet a II. B és V., a latin nyelvet a II. B, a szépirást a II. B osztályban heti 15 órában. — Tanit 31 éve.

Szolgaszemélyzet:

Nagy Vincze. — Irzsák Mihály.

VII.

Az 1906—1907. tanévben előadott tananyag.

a) Rendes tantárgyak.

I. A és B osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. és *gör. kath.* Tk. Egri kis katekizmus, dr. Mikita S.: Közép katekizmus.

A katholikus hit elemei, a parancsok és az egyház kegyszerei.

Ág. h. ev. Tk. Bereczky S.: A keresztyén egyház rövid története.

A keresztyén egyház története az egyház javitásig. Az egyház javitása.

Ev. ref. Tk. és tananyag Bányai S.: Biblia ismertetés. II. rész, Ujszövetség.

Izr. Tk. Kis M.: Hit- és erkölcstan, Löw L.: Biblia történet.

Az igazságok, melyeket a zsidó vallás Istenről tanit. A 13 hitelv. A bibliából: Ádámtól Ábrahámig.

Magyar nyelv. Tanár: **A**-ban *Édes Jenő.* **B**-ben *Irovics Tamás.* Heti óra 5, évi 156.

Tk. Halász I.: Magyar nyelvtan, dr. Badics F.: Magyar olvasókönyv I. r.

Olvasmányok: A róka. Péter és Pál. A gonosz mostoha. Tisza eredete. Krisztus és a madarak. A szegény gazdag. Herakles. Phrixos és Helle. A hun és magyar nemzet eredete. Etele és Buda. Lakoma Etelénél. Etele halála és a hun birodalom felbomlása. Honfoglalás. Az alpári ütközet. Augsburgi veszedelem. Botond párbaja. *Szózat. *Haza. A Tisza. Géza fejedelem megtérése. Szent István király. Szent István király háborúi és jótéteményei. Szent István halála. Szent Gellért. A cserhalmi ütközet. Szent László király. A tatárok megérkezése. A mohi csata. *Mi fehérlik. *Nyalka huszár. *Csatadal. *Anyám tyukja. *Téli világ.

Nyelvtan: Az Egyszerű és összetett mondatok. A mondatok részei. Beszédrészek. A szók ragozása. Helyesirás.

A csillaggal jelölt költemények könyv nélkül is.

Havonkint 2 irásbeli dolgozat. Összesen 15.

Latin nyelv. Tanár: **A**-ban *Édes Jenő.* **B**-ben *Irovics Tamás.* Heti óra 6, évi 192.

Tk. Dr. Csengeri J.: Latin alaktan, dr. Csengeri J.: Latin gyakorló- és olvasókönyv.

Olvasmányok: *Amulius fratrem expellit. De natu Romuli et Remi. Servi geminos exponunt. Deus geminos vindicat. Gemini inter pastores educantur.

Remus capitur. Remus apud Numitorem. *Amulius poenam sceleris dat. De fratrum controversia interituque Remi. *Colloquium (30). Hic Rhodus, hic salta! *De lupo et agno. Romulus multitudini leges et iura dat. De auxilio Iovis Statoris. Cum Sabinis foedus icitur. De morte Romuli. *Colloquium (21).

A csillaggal jelzettek úgy szintén több jeles mondás könyv nélkül is.

Nyelvtan: Névszók, melléknevek, névmások, számnevek és a cselekvő igeragozás. Az igeragozás. Az olvasmányok szókincsének elsajátitása. Tárgyi szócsoportok. Kéthetenkint 1 iskolai dolgozat, összesen 15. Fordítás magyarból latinra a nyelvtan begyakorlása végett.

Földrajz. Tanár: A-ban / B-ben *B. Demjanovich Andor.* Heti óra 3, évi 92.

Tk. Dr. Némethy Károly: Földrajz I. kt. Kogutowicz Manó: Földrajzi iskolai atlasz.

Földgömb. Megfelelő iskolai fali térképek. Térképvázlati kisérletek megvalósitása végett: Magyarország térképének az egyes leckékre feladott tananyag szerinti lerajzolása.

A földrajz fogalma és felosztása. A földgömbön és iskolai fali térképeken a csillagászati-, természettani-földrajz alapfogalmainak megmagyarázása és begyakorlása. Tájékozódás a térképen. Munkács városának és környékének ismertetéséből kiindulva, Magyarország természettani földrajzának, terményeinek főbb helységeinek, a lakosság foglalkozásának, életmódjának közigazgatási megyéknek természettani földrajzi és politikai földrajzi alapon ismertetése a következő egymásutánban: Alföldek, Duna—Dráva-köze, Magyar Felföldek, Dráva—Száva-köze és a Magyar-Horvát-Tengerpart. Magyar kis-, közép-, nagycimerünknek és magyar nemzeti szineinknek ismertetése.

Természetrajz. Tanár: A-ban / B-ben *Ardos Frigyes.* Heti óra 2, évi 60.

Tk. Szterényi Hugó Természetrajza.

Őszi tanitási anyag: A természetrajzi alapfogalmak megismertetése után: 1. a gyümölcsök közül: a szilva, az őszi- és kajszin-barack, a som, a kökény, dió, mandula, mogyoró, gesztenye, alma, körte, naspolya, berkenye, birsalma, galagonya, szőlő, narancs, citrom, füge és datolya ismertetése. 2. A házi emlős állatok közül: a kutya, macska, ló, szarvasmarha, juh, kecske és disznó ismertetése.

Téli tanitási anyag: 1. a közönségesebb fenyők közül: a luc-, jegenye-, erdei-, veres- és boróka-fenyő ismertetése. 2. Az ember lakása közelében, az erdőn és mezőn élő emlős állatok közül: az egér, patkány, menyét, görény, denevér, vakondok, tüskésdisznó, ürge, hörcsög, mezei nyul, mókus, róka, farkas, vadmacska, hiuz, őz, szarvas és a medve ismertetése.

Tavaszi tanitási anyag: 1. A tavaszkor viritó növények közül: a kikeleti hóvirág, narcis, jácint, nagy kökörcsin, a mocsári gólyahir, az illatos ibolya, az árvácska, a sugár-kankalin, a tüdőfű, a réti boglárka, a fehér árva-csalán, a májusi gyöngyvirág, a pompás nőszirom és a tulipán ismertetése. 2. Házi szárnyasok: a tyuk, a kacsa, a liba és a galamb ismertetése.

Mennyiségtan. Tanár: A-ban / B-ben *Makoviczky György.* Heti óra 4, évi 132.

Tk. Dr. Beke M.: Számtan.

Alapfogalmak, a tizes számrendszer. A négy alapmüvelet egy és többnevü egész számokkal s a tizedes törtszámokkal. Időszámitás. A számok szerkezete oszthatósága. Közös osztó. Közös többszörös. A legnagyobb közös

osztó s a legkisebb közös többszörös; ezzel kapcsolatban a közönséges törtszámok összeadása és kivonása. Közönséges törtekkel való szorzás és osztás. A közönséges és tizedes törtszámok kapcsolata. A végtelen szakaszos tizedes törtek. — Havonkint 1 irásbeli határozat; összesen 9.

Rajzoló geom. Tanár: A-ban *Azary Miklós.* B-ben *Bulyovszky Sándor.* Heti óra 3, évi 93.

Tk. Huszka József: Rajzoló geometria I. r.

Planimetriai elemek, a pontok, vonalak és szögek fekvése és mérési viszonyai. A legfontosabb sikidomok szemléltetés, rajzolás és mérés utján való megismertetése, alakitása; u. m. a háromszög, négyszög és sokszög, különösen a szabályos sokszög és a kör. Az idomok összeillősége, hasonlósága, szimmetriája, kerületi és területi meghatározása. A geometriai ornamentális elemek rajzolása, rendszeresen haladó táblai előrajzok nyomán, egyszerü meander szalagok, padozatminták, mozaik és rozetták, fonadék, diszek és csillagalaku idomok. Hazai műemlékekről és müipari tárgyakról vett diszitmények alap- és másodrendü szinekkel festve.

Szépirás. Tanár: A-ban B-ben *Szántó Soma.* Heti óra 1, évi 32.

A magyar folyóirás gyakorlása részben táblán való előirás, részben Nagy Sándor szépirási mintái után.

Testgyakorlás. Tanár: A-ban B-ben *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Arc- és oldalsor alakitás, szakasz-képzés. Sornyitás egyszerü nemei. Járás, kanyarodás. Rendek és kettősrendek alakitása helyben. Különféle állás és járás. Kar- és láblenditések, lökések; törzshajlitások és forgatások. Szökdelés. Fekvő támaszkodás. Egyszerü- és négyütemes gyakorlatok kézi szerekkel. Társasgyakorlatok. Kötélhuzás. Magasugrás, távolugrás, zsámolyugrás, póznaés kötélmászás. Lengőkötél és lebegőfa. Gyakorlatok vizszintes- és ferde létrán. Ütemes futás 3—4 percig. Birkózás. Játék.

II. A és B osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. és *gör. kath.* Tk. Adjutus Secundus: Bibliai magyarázatai és Egri Kis katekizmus.

Az ó-szövetségi bibliai történetek és a katekizmus I. része.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint az I. osztályban,

Ev. ref. Tk. és tananyag, mint az I. osztályban.

Izr. Tk. mint az I. osztályban.

Az ember rendeltetése. A lélek halhatatlansága. Ész és szabadakarat. Jutalom és büntetés. Az ember tökéletesedése. A rossz hajlam és megtérés. A kinyilatkoztatás. A 10 ige és ezek bővebb értelmezése. A bibliából: Ábrahámtól Józsefig.

Magyar nyelv. Tanár: A-ban *Dr. Tárczy Károly.* B-ben *R. Vozáry Gyula.* Heti óra 5, évi 148.

Tk. Dr. Badics Ferenc: Magyar olvasókönyv, II. kötet. — Halász Ignác: Magyar nyelvtan, II. osztály számára.

Olvasmányok: Mesés várak. Diós-Győr. Balatoni népmonda. Világos vára.

Csák fészke. *Szibinyányi Jánk. *Hunyadi. *Mátyás anyja. Mátyás király Gömörben. Az obsitos. Nagy Lajos nápolyi hadjárata. *A ló és lovag. A rab oroszlán. *A szegény asszony könyve. *Szülőföldemen. Az ó torony. *Hadnagy uram. A puszta télen. A haza. Hunyadi utolsó hadjárata. Mátyás párviadala. *A jó öreg kocsmáros. Szent Anna tava. A magyar ember és a hal. A vaskapu. A rokkant szekér. *Fürdik a holdvilág. Numa Pompilius. *Hymnus. *Szózat.

A csillaggal jelöltek könyv nélkül is.

Nyelvtan: Beszéd- és mondatrészek ismétlése. Határozók bőven. Rokonértelmű szók. Szószármaztatás. Szóösszetétel, szóképzés. Egyszerű és összetett mondat s fajaik. Szórend. Mondatrészeknek mondatokká bővítése. Mellékmondatok rövidítése.

Havonként két irásbeli dolgozat, összesen 15.

Latin nyelv. Tanár. **A**-ban *Dr. Tárczy Károly.* **B**-ben *R. Vozáry Gyula.* Heti óra 6, évi 182.

Tk. Pirchala: Latin nyelvtan és latin olvasókönyv.

Olvasmányok: De Leone papa obsidionem Romae deprecante. *De Horatiorum et Curiatiorum certamine. De Nausicaa. De Aeolo, ventorum rege. De Polyphemo. De Gneio Marcio Coriolano. *Sententiae. *Versus memoriales.

A csillaggal jelzettek könyv nélkül is.

Nyelvtan: Az alaktan egészen befejezve a különböző tövű, rendhagyó és hiányos igékkel. Az acc. cum infin. és abl. abs. példákon begyakorolva. Synonimum. Etymologia.

Irásbeli dolgozat a végzett anyagnak gyakorlására: fordítás magyarból latinra, havonként kettő, összesen 15.

Földrajz. Tanár: **A**-ban **B**-ben *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 3, évi 100.

Tk. Dr. Némethy Károly: Földrajz II. kt. Kogutowicz Manó: Földrajzi iskolai atlasz. Megfelelő iskolai fali térképek. Térképvázlati kisérletek megvalósitása végett: Európa, Ázsia, Afrika térképének az egyes leckékre feladott tananyag szerinti rajzolása.

Európa országainak és népeinek, Magyarországból kiindulva és erre vonatkoztatva, részletes leirása. Ausztria részletesebben. Ázsia és Afrika általános ismertetése, a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. Vidékenkint a megfelelő természettani földrajz, talaj, termékek, lakosok ismertetése. Az egyes országoknak és világrészeknek egymással való összehasonlitásánál mindig Magyarország és Európa szolgáltak kiinduló pontokul.

Természetrajz. Tanár: **A**-ban **B**-ben *Ardos Frigyes.* Heti óra 2, évi 65.

Tk. Szterényi H.: Természetrajz.

A természetrajzi alapfogalmak megismertetése után: 1. Az őszi növények közül: a gyujtóványfü, vérehulló fecskefü, fehér mécsvirág, gyermeklánc, kék buzavirág, vadrepce. pásztortáska és szarvaskerep ismertetése. 2. Az emlősök közül: a majmok (ó és ujvilágiak), tengeri emlősök, erszényes emlősök. Az emlősök jellemzése. 3. Madarak közül: madarak a ház körül, mezei madarak, erdei madarak és vizi madarak. A madarak jellemzése. 4. Csuszó-mászó állatok: gyik, kigyók. teknősök és krokodilus-félék. 5. Kétéltüek. A csuszó-mászók és a kétéltüek jellemzése. 6. Halak. A gerincesek áttekintése. 7. Puha testü állatok és jellemzésük. 8. Bogarak. 9. Lepkék. 10. Hártyás szárnyuak

11. Egyenes szárnyuak. 12. Recés szárnyuak. 13. Két szárnyuak. 14. Izeltlábuak. 15. Gyümölcsfák, erdei fák és bokrok. 16. Néhány gazdasági növény.

Mennyiségtan. Tanár: A-ban *Azary Miklós.* B-ben *Bulyovszky Sándor.* Heti óra 4. évi 112.

Tk. Gerevich-Orbók: Számtan.

Egyszerübb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságu szorzás és osztás. Régi és ujabb mértékek és pénzek összehasonlitása és átszámitása. Az arányosság és alkalmazása, egyszerü hármasszabály százalékszámitás. Arány és aránylat.

Havonkint egy iskolai irásbeli dolgozat, összesen 9.

Rajzoló geometria. Tanár: A-ban B-ben *Kalmár Jenő.* Heti óra 3. évi 98.

Tk. Gerevich E.: Stereometria.

Geometriai elemek a térben, a mértani test fogalma és származása. A stereometria alaptételei, a sik meghatározása és ábrázolása; két egyenes-, egyenes és sik-, sikok relativ helyzete: él-, lap- és tetszög. A szögletes és gömbölyü testek, u. m.: a kocka, hasáb, oszlop, henger, gula, kúp és gömb származtatása, leirása, mintájának készitése és axonometrikus ábrázolása. A leirt testek sikmetszei, felszine és köbtartalma.

Szépirás. Tanár: A-ban *Dr. Tárczy Károly.* B-ben *R. Vozáry Gyula.* Heti óra 1, évi 32.

A magyar és német folyóirás gyakorlása, részint táblára való előirás, részint Nagy Sándor szépirási mintái után.

Testgyakorlás. Tanár: A-ban B-ben *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Tananyag, mint az I. osztályban.

III. A és B osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. és *gör. kath.* Tk. Adjutus Secundus Bibliai magyarázatai és Egri kis katekizmus.

Az uj-szövetségi bibliai történetek és a katekizmus II. része.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint az I. osztályban.

Ev. ref. Tk. és tananyag S. Szabó József: „Keresztyén erkölcstan“ egész terjedelemben.

Izr. Tk. mint az I. osztályban.

A zsidó rendeltetése és hivatása. Isten szövetsége. A Messiás kora. Vallásos szertartástan. Az imádságok felosztása és tartalma. A templom szentsége. Az étkezés törvényei. A bibliából: József halálától Jozsuáig.

Magyar nyelv. Tanár: A-ban B-ben *Csomár István.* Heti óra 4, évi 132.

Tk. Halász I.: Magyar nyelvtan, Badics F.: Magyar olvasókönyv III. r.

Olvasmányok: A mohácsi vész. A huszti beteglátogatók. Dobozi Mihály és hitvese. Török Bálint. Buda visszafoglalása. Drégely. A megmentett zászló. Esztergom megvétele. *Mikes. *A magyarokhoz. *Fohászkodás. *Bucsu. Az al-

föld képe. *Családi kör. *A hazáról. A székely nép. A magyar tengerpart. Gróf Zrinyi Miklós, a szigeti hős. Buda visszavétele. A parthenon. A propyleon.

Elméleti rész: A hangtan, szótan, mondattan. Az irásjelek helyes használata. A körmondatok formája.

Kéthetenkint egy irásbeli dolgozat; összesen 15.

A csillaggal jelzettek könyv nélkül is.

Latin nyelv. Tanár: **A**-ban *Bihari Ferenc.* **B**-ben *Villányi Andor.* Heti óra 6, évi 200.

Tk. Pirchala Imre: Latin olvasókönyv I. II. kötet. Pirchala Imre: Latin nyelvtan.

Olvasmányok: Életrajzok Cornelius Neposból: Miltiades, Themistokles, *Aristides, Cimon. — Mesék Phaedrusból: *Lupus et agnus.

A csillaggal jelzettek könyv nélkül is.

Szótanulás az olvasmányok kapcsán etymologikus csoportokban; phrasisok gyüjtése és tanulása.

Nyelvtan: Alaktan ismétlése A mondattanból — az olvasmányokból vett példák alapján — a mondatrészek; a beszédrészek mondattani szerepükben. Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Ablativus. Az acc. cum inf. mint alany és tárgy. Abl. absolutus. A gerendium és gerundivum használata.

Havonkint 2, összesen 15 irásbeli dolgozat. Tárgyuk a feldolgozott olvasmányok alapján készült kisebb összefüggő szövegek forditása magyarból latinra.

Német nyelv. Tanár: **A**-ban *Klauber Frigyes.* **B**-ben *Román József.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Endrei: Német nyelvkönyv, I. k.

Olvasmányok: Die Schule. *Vers. Die Familie. Was die Menschen arbeiten. Die Teile des Körpers. Das Haus. Das Vogelnest. Der Morgen. Der Abend. *Das Vaterhaus. *Drei Paar und einer. Der Garten. Der Wald. *Das Lied vom Monde. Der Rabe und der Fuchs. *Das Lämmlein. Der Wolf und der Mensch. *Wind und Sonne. Der Fuchs und der Bock.

Könyv nélkül a csillaggal jelzett költemények és szócsoportok.

Nyelvtan: Olvasás, irás. Igealakok, gyenge és erős igék ragozása, segédigék. A főnév, melléknév ragozása. A fokozás. A leggyakrabban előforduló névmások és számnevek. Legfontosabb praepositiók. A szórend elemei. Mindezeknek begyakorlása beszélgetésekkel.

Iskolai irásbeli dolgozatok kéthetenkint, összesen 15; tárgyuk: másolás, dictando, forditás németre, mondatok szerkesztése az olvasmányok alapján, feleletek föltett kérdésekre.

Történelem. Tanár: **A**-ban *B. Demjanovich Andor.* **B**-ben *Dr. Tárczy Károly.* Heti óra 3, évi 96.

Tk. Vaszary Kolozs: Magyarország története. I. kt. Kogutowicz Manó 10 térkép a hazai történelem tanitásához. Kogutowicz és Tsa. magyar földrajzi intézetében készitett megfelelő fali történelmi térképek.

Hazánk a magyarok beköltözése előtt. A vezérek kora. Az Árpádházból való királyok. A vegyes házakból származó királyok, különös tekintettel alkotmányunk fejlődésére és őseink müveltségére.

Földrajz. Tanár: **A**-ban *B. Demjanovich Andor.* **B**-ben *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 2, évi 64.

Tk. Dr. Némethy Károly: Földrajz III. köt. Kogutowicz Manó: Földrajzi iskolai atlasz.

Megfelelő iskolai fali térképek. Térképvázlati kisérletek megvalósitása. végett Amerika és Ausztrália térképeinek az egyes leckékre feladott tananyag szerinti rajzolása.

Amerika és Ausztrália részletes ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. Vidékenkint a megfelelő természeti tárgyak, éghajlati és ethnographiai viszonyok ismertetése. Az egyes világrészeknek és államoknak egymással való összehasonlitásánál mindig Európa és Magyarország képezte az összehasonlitások alapját.

Physikai földrajz. Világrészek és óceánok. A partvidék és a belföld tagozata. A viz alkotó részei. A közlekedő edények és Archimedes törvénye; a fajsuly. Forrás, csermely, patak, folyó, folyam. A folyamvidék, tavak, mocsarak és lápok. A tenger vizének szine, sótartalma és mélysége. A tenger hullámzása és áramlása. Ár és apály. A levegő alkatrészei. A levegő sulya és nyomása. A levegő hőváltozásai. A hőmérő. A halmazállapot változása a hőmérséklettel. Az örökös hó határa és a jégár. A levegő mozgása. Légköri lecsapódások, az esőmérő. A viz körutja. Éghajlat. Elektromos alapkisérletek, villámlás és menndörgés. A mágnesség; a mágnestű. A sarkfény, délibáb és a szivárvány. Tüzhányók és földrengések. A megfelelő kisérletek bemutatása.

Mathematikai földrajz, A föld mint égi test. A föld alakja, nagysága, forgása, keringése. Időszámitás. A hold keringése. Nap- és holdfogyatkozások. A föld állása a naprendszerben. A szemléltetéshez szükséges tellurium bemutatása.

Mennyiségtan. Tanár: **A**-ban *Azary Miklós.* **B**-ben *Bulyovszky Sándor.* Heti óra 3, évi 95.

Tk. Gerevich-Orbók: Számtan.

Összetett, hármasszabály. A százalékszámitás különböző esetei. Értékpapir számitás, váltó discontálás. Kamatos kamatszámitás. Egyszerü és összetett arányos osztás. Átlagszámitás, vegyités szabály. Lánczszabály. Érmeszámitás.

Havonkint egy iskolai irásbeli dolgozat, összesen 9.

Rajzoló geom. Tanár: **A**-ban **B**-ben *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 64.

Tk. Gerevich E.: Konstruktiv planimetria.

A konstruktiv planimetria feladata. Rajzeszközök ismertetése.

A planimetriai elemeknek szerkesztése. Távolságok mérése. Egyenesek aránya. A mértani hely fogalma. Szögek mérése és másolása. Távolságokkal és szögekkel való alapműveletek, szerkesztések. Axialis- és centrikus szimmetria. Egyenes vonalu zárt idomok szerkesztése, összeillősége, hasonlósága és szimmetriája. Az arányosság fogalma s szerkesztési feladatai.

Sikdiszitményeknek, stilizált növénylevél-, virágalakoknak fali és kézi lapminták után rajzolása s egyszerü szinezése. Magyar diszitő stil-elemek ismertetése s azokkal egyszerűbb sikidomoknak kitöltése ecsetgyakorlattal.

Testgyakorlás. Tanár: **A**-ban **B**-ben *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 64.

Szabadgyakorlatok, mint az előbbi osztályban. Ellenvonulás. Ellenállási és birkozási gyakorlatok. Szakasz-képzés. Rendek- és kettős-rendek képzése álló helyben és menet közben. Kanyarodások. Magasra és távolra ugrás. Ugrási gyakorlatok a rohamdeszkáról. Nehezebb gyakorlatok a létrán. Gyakorlatok korláton és nyujtón. Játékok.

IV. osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. Tk. Adjutus Liturgika és Egri kis katekizmus.

Szent helyek, egyházi készletek, szetmise, szentségek, szentelmények, ájtatossági gyakorlatok, egyházi év. A katekizmus III. része.

Gör. kath. Tk. Dr. Mikita Sándor: Liturgika.

Szent helyek, egyházi készletek, szentmise, szentségek, szentelmények, ájtatossági gyakorlatok, egyházi év.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint az I. osztályban.

Ev. ref. Tk. és tananyag, mint a III. osztályban.

Izr. Tk. mint az I. osztályban.

Az izraelita főünnepek. Történeti és a függetlenségi harcra emlékeztető ünnepek. Örmnapok, gyásznapok és bőjtnapok. A bibliából: Józsuától a babiloni fogságig.

Magyar nyelv. Tanár: *Klauber Frigyes.* Heti óra 4, évi 114.

Tk. Arany-Lehr: Toldi. — Négyesy: Stilisztika.

Olvasmányok: Arany Toldi-ja. Mesék, példák, anekdóták Pesti, Heltai, Haller, Péczeli, Fáy, Greguss műveiből. Mikes leveleiből. Himfy dalaiból. Az erdei lak Tompától és Petőfitől. Petőfi: A Tisza. *Az alföld. *Pató Pál ur. Arany: *Rozgonyiné. Jókai: A huszti beteglátogatók. Hortobágyi képek. Gyulai: Vörösmarty szülei. Arisztoteles: A nagy lélek.

Könyv nélkül: Toldiból az Előhang és az I—VI. ének, azonkivül a csillaggal jelzett költemények.

Magánolvasmány: Kisfaludy Károly: Mátyás deák.

Elmélet: Toldi szerkezetének, cselekvényének, jellemzésének, előadásbeli formáinak, nyelvének megismertetése. A stilisztika rendszeres tárgyalása. Nyelv és stilus. A nyelv a stilus szempontjából. A szókincs. A szólamkincs. A közmondások. A stilus nemei, tulajdonságai: világosság, szabatosság, magyarosság és elterjedtebb barbarizmusok. A hangulatosság: a trópusok és szemléltető alakzatok. Szó és gondolatalakzatok. Verstan: a rythmus. A magyar és idegen versformák és megfelelő prosodia. A rím. Fontosabb ügyiratok.

Irásbeli dolgozatok kéthetenkint, összesen 15. Tárgyuk: Tartalmi egybefoglalások, régibb szövegnek átfogalmazása mai nyelvre; kisebb leirások szemlélt tárgyakról.

Latin nyelv. Tanár: *Szántó Soma.* Heti óra 6, évi 195.

Tk. Pirchala I.: Latin olvasókönyv I. II. kt. Pirchala I.: Latin nyelvtan.

Olvasmányok: Qu. Curtius Rufus: Gordiumi csomó. *Alexander és hű orvosa. *Alexander Issus mellett legyőzi Dáriust. Alexander elfoglalja Babylont. — Julius Caesar: De bello Gallico: A gallok és germánok erkölcsei. Caesar háborut indit Ariovistus ellen. — Ovidius Matemorphosisaiból: *A világ négy kora. Az özönviz. Daedalus és Icarus.

A csillaggal jelzettek könynélkül is.

Nyelvtan: Az összetett mondat. Prosodia, hexameter. A római naptár. Tárgyi és etimologiai szócsoportok.

Kéthetenkint 1, összesen 15 irásbeli dolgozat. Tárgyuk: Fordítás magyarból latinra, az olvasmányok alapján szerkesztett szövegen a mondattan begyakorlása és alkalmazása végett.

Német nyelv. Tanár: *Klauber Frigyes.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Endrey Ákos: Német nyelvkönyv I. kötet.

Olvasmányok és ezek alapján német beszélgetési gyakorlatok: Der wohltätige Graf. Iphigenie in Aulis und auf Tauris: Die Aufopferung. Die Rache. Die versöhnung. Der Drachenkampf. Unser Wohnplatz. Der Winter. Frau Hütt. Die Sage vom Balaton. Die Heimat. In der Heimat ist es schön.

Könyv nélkül: In der Heimat ist es schön és az egyes olvasmányok tartalma németül.

Nyelvtan: a III. osztály német nyelvi anyagának ismétlése után: Aktiv és passiv igeragozás, módjelentő, visszaható, személytelen igék. Ablaut. Umlaut. Brechung. A praepositiók tana, határozószók, a legfontosabb mondattani szabályok. A szórend.

Iskolai írásbeli dolgozatok kéthetenkint, összesen 15. Tárgyuk: mondatoknak, kisebb összefüggő szövegnek németre fordítása a nyelvtani anyag begyakorlására.

Történelem. Tanár: *B. Demjanovich Andor.* Heti óra 3, évi 90.

Tk. Vaszary K.: Magyarország története II. köt. Brózik K. Magyarország politikai földrajza, Ausztria mint függelék Vaszary K. történelméhez. Kogutowicz M.: 10 térkép a hazai történelem tanításához. Kogutowicz M.: Földrajzi iskolai atlasz. Megfelelő fali térképek. Magyarország térképének az egyes leckékre feladott tananyag szerint való lerajzolása.

A Habsburg-házból való választott- és örökös királyaink. A Habsburg-Lothringen-házból való örökös királyaink 1867-ig.

A Magyar Szent-Korona országainak hegy-, vizrajza, éghajlata, termékei. A lakosok foglalkozása, száma, vallása, anyanyelve, ipara, kereskedelme. Magyar birodalmunk államszervezete és közmüveltsége. Magyar kis-, közép-, nagycimerünknek és magyar nemzeti szineinknek ismertetése. Ausztria-császárság politikai földrajza. Ausztria és Magyarország viszonya.

Természetrajz. Tanár: *Ardos Frigyes.* Heti óra 3, évi 95.

Tk. Szterényi H.: Növénytan.

Egy-néhány őszszel viritó növény leirása után a növény szervei: gyökér, szár, levél, virág, termés és a mag ismertetése és biologiája. Chemiai alapismeretek. A növény belső szerkezete és életjelenségei. A növénytan története. Linné mesterséges- és Endlicher természetes rendszerének méltatása. A kézi és összetett nagyitó és a velök való vizsgalat. A növények szövettanával kapcsolatban: a moszatok, gombák, mohok, edényes virágtalanok, — a nyitva- s végül a zárva-termő növények ismertetése. Növénytani kirándulások: növénygyüjtés, növény — determinálás és herbárium készités.

Mennyiségtan. Tanár: *Makoviczky György.* Heti óra 3, évi 96.

Tk. König-Beke: Algebra.

Az általános számok. A számfogalom bővitése, a null és a negativ számok bevezetése. A relativ számok összeadása és kivonása. Összevonás. Szorzás és hatványozás. A commutatio és associatio elve az összeadásnál és a szorzásnál. Hatványok szorzása. Fontosabb szorzás alakok. Az osztás. A distributió. Hatványok osztása. Algebrai törtszámok. Legnagyobb közös osztó s legkisebb közös többszörös. Törtek összeadása, kivonása és egyszerüsitése. Törtek szorzása és osztása. Az elsőfoku egyenletek egy ismeretlennel. Tárgyi feladatok. Arányok és aránylatok; alkalmazások. Folytonos aránylat. Folytonos geom. közép arányos.

Havonként 1 dolgozat, összesen 9.

Rajzoló geometria. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 66.

Tk. dr. Gerevich E.: Konstruktiv planimetria.

A görbevonalu sikidomok: kör, ellipszis, hyperbola és parabola származása, leirása, alaptulajdonságaik s azoknak valamint érintőiknek szerkesztése. A kupszeletvonalaknak összehasonlitása.

Sikdiszitményeknek, összetettebb stilizált növénylevél- s virágalakoknak fali és kézi lapminták után rajzolása s egyszerü szinezése. Magyar diszitő stilelemek ismertetése s azokkal egyszerübb sikidomoknak kitöltése ecsetgyakorlattal.

Testgyakorlás. Tanár: *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Tananyag, mint a III. osztályban.

V. osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. és *gör. kath.* Tk. Uhlyarik Jenő: Katholikus hittan.

Isten léte és tulajdonságai. Szent Háromság. Teremtés. Megváltás. Egyház. Szentségek. Szentmise áldozat.

Ág. h. ev. Tk. Batizfalvy István Bibliaismertetése.

Általános bevezetés. Az uj-testamentomi könyvek ismertetése.

Ev. ref. Tk. és tananyag: Kovácsy S.: „Ker. egyház történet.“ A megalakulástól a reformációig. (Ó-kor).

Izr. Tk. Zsengeri S.: A zsidók története. dr. Steinberg J.: A vallás erkölcstana.

Hittan: Az erkölcsi érzés azaz könyörületesség és emberszeretet. A bibliából: A babiloni fogságtól a nagy zsinat férfiainak idejéig.

Magyar nyelv. Tanár: *R. Vozáry Gyula.* Heti óra 3, évi 95.

Olvasmányok: Hunyadi János. Zrinyi Miklós a költő ifjusága. Zrinyi Miklós a költő utolsó évei. Zrinyi mint eposzköltő. Tomori Pál és a mohácsi csata. Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlása végett. *V. László. *Török Bálint. *Az egri leány. Deák Ferenc beszéde. Deák Ferenc élete. Vörösmarty életrajzából. Mikes leveleiből. A parainesisből. Szász Gerő költeményei.

Könyv nélkül a csillaggal jelöltek és Kossuth L. meg Deák F. beszédéből egy-egy szebb részlet.

Irásbeli dolgozatok havonkint egy, részint házi, részint iskolai. 1. A tél. (Leirás.) 2. Rákóci Ferenc jellemzése. 3. Nehány példa a meghatározásra és felosztásra. 4. Zrinyi a költő ismertetése. 5. A mohácsi csata. 6. Arany J. három balladájának szerkezete. 7. Deák F. életrajzi vázlata. 8. A madárvédelem. (Szónoki beszéd.) 9. Vörösmarty jelleme Kemény Zsigmond után.

Latin nyelv. Tanár: *Terebesi László.* Heti óra 6, évi 201.

Tk. Dávid I.: Ciceronis orationes selectae XIII. — Csengeri J.: Szemelvények Ovidiusból. — Wagner-Horváth: Római régiségek.

Olvasmányok: M. T. Cicero két beszéde: De imperio Cn. Pompei, Pro A. Licinio Archia poeta. — Ovidius Fasti-jából: Róma alapitása, Remus halála. Romulus megdicsőülése. A Fabiusok veszte. Újév napja. Ianus. Feralia. Caristia. Terminalia. Quinquatrus maiores. — A költő önéletrajza.

Könyv nélkül: De imp. Cn. Pomp. VII. f. Ianus.

Elmélet: Cicero és Ovidius életrajza, művei. A szónoki beszéd elmélete. Állami és vallási régiségek.

Kéthetenkint egy irásbeli dolgozat, összesen 15; forditás magyarból latinra az olvasmányhoz füződve, (kettő latinból magyarra).

Görög nyelv. Tanár: *Édes Jenő.* Heti óra 5, évi 145.

Tk. Maywald: Görög nyelvtan és olvasókönyv I. r.

Olvasmányok: 1, 2, 5, 9, 11, 13, 15, 19, 23, 29, 33, 35, 39, 41, 43, 47, 49, 53, 57, 61, 67, 71—74, 76 és a megfelelő magyar olvasmányok.

Könyv nélkül: több gnóma és a 71. olvasmány.

Kéthetenkint 1 irásbeli dolgozat; összesen: 15.

Görögpótló irodalom. Tanár: *Terebesi László.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Csengeri: Homeros Iliasa. Gyomlay: Homeros Odysseiája. Badics: Magyar irod. olvasókönyv. Geréb: Szemelvények Herodotosból. Schill: Görög régiségek.

Olvasmányok: Homeros Iliasa és Odysseiája szemelvényekben. Tinódi: Buda veszéséről s Terek Bálint fogságáról. Gyöngyösi: Kemény János (részletekben.) Arany: Buda halála. — Szemelvények Herodotos történeti műveiből és Kemény János, Szalárdi János, gr. Bethlen Miklós, Cserei Mihály és Apor Péter magyar történetiróktól.

Elmélet: Homeros élete és a homerosi eposok sorsa. A tárgyalt irók életrajza. — A görög régiségekből: istenek, az istentisztelet helyiségei; ima és áldozat. Nemzeti játékok; athéni államünnepek. A görög szinház. — A ruházat. Házak. Temetkezés.

Könyv nélkül: Buda halála V. é.

Irásbeli dolgozat félévenként egy; összesen kettő. Tárgyuk: 1. Az istenek és emberek viszonya a homerosi eposzokban. 2. A görög történetirás fejlődése Herodotosig.

Görögpótló rajz. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 64.

Egyszerü stereometriai testeknek s összetételeiknek könnyebb helyzetekben szemlélet alapján előbb contourokban, később árnyékolással való rajzolása. Lap és egyszerübb relief minták. Ókori, különösen klasszikuskori müalkotásoknak ismertetése.

Német nyelv. Tanár: *Román József.* Heti óra 3, évi 96.

Tk. Endrei Ákos: Német nyelvkönyv II. k.

Olvasmányok: *Einkehr. Der Glockenguss zu Breslau. *Das Erkennen. Der kluge Richter. Die Entstehung des Plattensees. Der Fruchtbaum. Sanct Peter mit der Geige. *Die Lorelei. Die heilige Elisabeth. *Der Schenk von Limburg. Attilasagen: 1.) Rettung der Stadt Orleans. 2.) Die weissagenden Störche. 3.) Roms Fürsprecher. — *Das Grab im Busento. *Des Knaben Berglied. Die Erfindung des Buchdruckes, des Schiesspulvers, der Uhren.

Könyv nélkül: A *gal jelzett költemények és az olvasmányok rövid német tartalma. Beszélgetések az olvasmányok alapján.

Nyelvtan: Az alaktan ismétlése és kiegészitése után mondattan, különös tekintettel a magyartól eltérő sajátságokra.

Irásbeli dolgozat havonkint kettő, összesen 15. Forditások, kérdésekre feleletek, olvasmányok önálló reproductiója.

Történelem. Tanár: *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 3, évi 97.

Tk. Dr. Márki Sándor: Egyetemes történelem I. rész, ó-kor. Kogutowicz Manó Történelmi iskolai atlasz. I. Füzet. Kogutowicz és Társa magyar földrajzi intézetében készitett megfelelő fali térképek. Graecia Antiqua, Italia térképeinek rajzolása.

Keleti népek, a turáni sumirok kiemelésével. A görögök története. Athén, Spárta, Thebai hegemoniája. — Macedonia, Nagy Sándor világuralma és világbirodalmának felosztása. Róma története a királyság-, köztársaság- és császárság idejében, a nyugat-római birodalom bukásáig.

Természetrajz. Tanár: *Ardos Frigyes.* Heti óra 3, évi 95.

Tk. Szterényi H.: Állattan.

Az állatok életnyilvánulásai. Az állatok testének belső szerkezete, különös tekintettel az ember csont és izomrendszerére. Az állati szervek és működésük; szövetek. Érzés és idegrendszer. Egy némely biologiai jelenség: a létért való küzdelem; a szervek alkalmazkodása az életviszonyokhoz, az élősdiség, az együttélés. Az állatok csoportositása és az állati szervek berendezése, boncés élettan alapján. Az állatkörök ismertetése kiváló tekintettel az emberi testre. Az állatok földrajzi elterjedése, szerepök a természetháztartásában; hasznuk és káruk az emberre nézve. A tanulók a tanév folyamán rovarokat gyüjtöttek és rovargyűjteményeket készitettek. Az előadások folyamán anatomiai és physiologiai mykroskopi praeparatumok bemutatása.

Mennyiségtan. Tanár: *Azary Miklós.* Heti óra 3, évi 102.

Tk. Wagner A: Algebra és Wagner A: Geometria.

Algebra: Első foku határozott egyenletrendszerek. A négyzetgyökvonás. Tiszta és vegyes másodfoku egyenletek. Műveletek négyzetgyökökkel. Köbgyök. Műveletek köbgyökökkel.

Geometria: Az egyenesek, a szög, az idomok. A háromszögek és sokszögek meghatározása, egybevágás, hasonlóság. Az idomok területe. A kör. A kör és a szög.

Havonként egy irásbeli dolgozat, összesen 9.

Testgyakorlás. Tanár: *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Négy-és nyolcütemes gyakorlatok egyazon és ellenkező irányu mozdulatokkal, sulyzóval és vasbottal. Egyszerü buzogány-gyakorlatok félkörzésekkel. Társas gyakorlatok. Kötélhuzás.

Kettősrendek képzése és a rendekre szakadozás gyakorlása menetközben. Különféle fejlődések. Huzódások és kanyarodások. Menetelés jelölt irány felé. Csapattornázás rohamdeszkán, alacsony nyujtón és korláton, magas nyujtón és korláton, póznán, rézsutos létrán, vizszintes létrán és a lovon. Magas- és távolra ugrás. Kitartófutás 7—8 percig. Gyorsfutás gyakorlása. Birkózás meghatározott fogással. Játék nagyobb mozgással és versenyzéssel.

VI. osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. és *gör. kath.* Tk. Dr. Titz: Katholikus vallástan III. r.

Általános erkölcsi alapfogalmak; a ker. kath. erkölcstan részletesen.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint az V. osztályban.

Ev. ref. Tk. és tananyag, mint az V. osztályban.

Izr. Tk. mint az V. osztályban.

Általános erkölcstan. A történelemből: A babiloni zsinat férfiainak idejétől a bibliai kor végéig.

Magyar nyelv. Tanár: *Román József.* Heti óra 3, évi 96.

Tk. Riedl Frigyes: Poetika és poetikai olvasókönyv.

Olvasmányok: Dalok, ódák, elégiák. Petőfi élete költeményeiben. Epigrammák: Vojtina Ars poetikájából. Szatirák. — Elbeszélő költemények: Szép Ilonka. A fülemile. Csata után. Balladák: V. László. A walesi bárdok. Tetemrehivás. Ágnes asszony. Esztergom megvételéről. Éjféli párbaj. Kádár Kata. Mondák: Arany: Szent Lászlója, Tompa: Szent László királyról. Legenda: A hegedű. Mesék. Eposzok: Részletek az Iliaszból, Odysseából. Nibelungénekből. Drámák: Antigone. Részletek Coriolanusból. Leíró-költemények: Kutyakaparó.

Könyv nélkül: Szülőföldemen. Nem anyától lettél. A magyarokhoz. Hymnus. Szózat. Kis gyermek halálára. Szeptember végén. Pató Pál ur. A magyar nemes. V. László. Tetemre hivás.

Magánolvasmányok: Zrinyi Szigeti veszedelme. Vörösmarty kisebb epikai. Petőfi János vitéze. Arany: Toldi szerelme, Toldi estélye. Eötvös: A falu jegyzője. Sophokles: Oedipus király. Shakespeare. J. Caesar. Kisfaludy: Kérők.

Elmélet: A művészetek elmélete. Verstan. A költészet felosztása. A költői műfajok elmélete kapcsolatosan a tárgyalt olvasmányokkal és tekintettel a történeti fejlődésre.

Havonkint egy irásbeli dolgozat, összesen 9. 1. A költészet tárgya. 2. Kölcsey Hymnusának aesthetikai fejtegetése. 3. A Zrinyiász rövid tartalma és alapeszméje. 4. Az epikai hagyomány a Zrinyiászban. 5. Arany balladáiról. 6. A Tetemrehivás aesthetikai méltatása. 7. Coriolanus jelleme és tragikuma. 8. A komikum Kisfaludy Kérők c. vigjátékában. 9. A leirás a költészetben.

Latin nyelv. Tanár: *Irovics Tamás.* Heti óra 5, évi 158.

Tk. Bartal-Malmosi: T. Livii ab urbe condita liber XXI.—XXII. Pirchala Vergilius Aeneis-e. Wagner-Horváth: Római régiségek.

Olvasmányok: a, Livius: XXI. 1—58. cap.; XXII. kv. 45—52. cap. Vergilius: Aeneis. l. I—II.

Könyv nélkül: a XXI. kv. 30. cap. és az I. é. 1—33. vs. II. é. 1—20. vs.

Elmélet: A latin történetirás. A latin epika. Livius és Vergilius élete. Az olvasott részletek rhetorikai és poetikai méltatása. Hadi és vallási régiségek összefoglalása.

Irásbeli dolgozatok száma: 15. Tárgyuk: az olvasott részek tartalmi kivonata, 2 dolgozat latinból magyarra.

Görög nyelv. Tanár: *Bohner Jákó.* Heti óra 5, évi 158.

Tk. Maywald: Görög nyelvtan. Maywald: Görög gyakorló- és olvasókönyv II. r.

Olvasmányok: Szemelvények Xenophon Anabásis-ából. Gnómák. Fordítás görögre. Xenophon Memorabiliáiból: (I. 6., 1—10.; II. 1., 21—34.; II. 2.)

A görög lyrikusokból: Csatára fel! (Kallinos). A valódi kincs (Solon). Jó tanács. Isten félelme. Drága szülőföldem. — Szükségben kevés a jóbarát. Ember tervez. Szegényen, de becsületesen. Istentől jő minden. Középut. Borura derü. A dicsőség utja. Donec eris... (Theognis). — 4 epitaphium (Simonides.) — Az ökörhajtó és Herakles (Babrios.) — 2 bordal (Anakreon.)

Havonkint két irásbeli dolgozat.

Görögpótló irodalom. Tanár: *Csomár István.* Heti óra 3, évi 99.

Tk. Schill S.: Görög régiségek, olvasókönyv. Badics Ferenc: Magyar irodalmi olvasó II köt.

Olvasmányok: Ifigénia Aulisban, továbbá Kallinos, Tyrtaios, Mimnermostól egy-egy olvasmány. Archilochus jambusai. Anakreoni dalok.

Irásbeli dolgozat félévenkint egy-egy.

Görögpótló rajz. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 65.

Stereometriai testminták összetételei különféle helyzetekben; épitészeti, használati s diszitési ipari tárgyaknak valóság után rajzolása árnyékolással. Középkori műalkotások ismertetése.

Német nyelv. Tanár: *Román József.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Endrei: Német nyelvkönyv II. k. — Goethe és Schiller balladái.

Olvasmányok: *Von zwei Königskindern. *Die Macht der Tränen. Goethe: *Der König in Tule. *Der Fischer. *Erlkönig. *Mignon. *Der Sänger. *Der Schatzgräber. *Der Zauberlehrling. Der Totentanz. — Schiller: *Der Handschuh. *Der Ring des Polykrates. Die Bürgschaft. — Cidrománcok.

Prózai olvasmány: Tell Vilmosról.

Könyv nélkül: a csillaggal jelzett költemények és az olvasmányok német tartalma.

Elmélet: A német ballada története, Herder, Bürger, Goethe, Schiller e téren való működésének jellemzése. — Nyelvtan: Alaktani ismétlések, mondattan. Verstan.

Havonkint két irásbeli dolgozat, összesen 15. Fordítások, reproduktiók, önálló megfogalmazások.

Történelem. Tanár: *B. Demjanovich Andor.* Heti óra 3, évi 88.

Tk. Dr. Márki Sándor: Egyetemes történelem II. rész, közép-kor és ujkor. 1648-ig, Kogutowicz Manó Történelmi iskolai atlasz I. II. füzet. Kogutowicz és társa magyar földrajzi intézetében készitett megfelelő fali térképek.

Egyetemes történet magyar nemzetünk történetével kapcsolatosan a westphäliai békéig, a földrajzi ismeretek ébrentartása mellett. Nevezetesen a modern nemzetek megalakulása. A pápaság és a középkori római császárság megalakulása. A modern államok megalakulása. Hübériség és a keresztes háborúk. — A középkor nagy intézményeinek bomlása. — Renaissance és humanizmus. A reformáció. Az ellenrefomáció.

Természetrajz. Tanár: *Ardos Frigyes.* Heti óra 3, évi 83

Tk. Szterényi Hugó: Ásványtan és chemia.

Tananyag: A szervetlen természet megismertetése; a már szerzett chemiai ismeretek kibővitése és értelmezése. Az ásványok leirása alaki, fizikai és chemial tulajdonságaik alapján, kitérve gyakorlati hasznukra is. A 6 kristályrendszer és a leggyakrabban előforduló kristályalakok ismertetése. A testek minőségéről szerzett ismeretekből átmenet a vegysulytani törvényekre. Vegyület, elegy, keverék. Viz, levegő. A bázisok, savak, sók és gyakorlati értékük. Az ásványok összetételének megváltozása a természetben. A chemiai átalakulások. Ásványként előforduló sók és mesterséges sók; chemiai sajátságaik és alkalmazhatóságuk. Az ásványokon mesterségesen előidézhető változások. Chémiai egyenletek. Egyszerü és összetett gyök. Az egyszerü és összetett alkotórészek felismerésének módjai. A fontosabb szerves vegyületek. Égés, korhadás és rothadás.

A föld felszinének változásait előidéző tényezők. A viz chemiai és mechanikai müködése, kőzetalkotása. Vulkani müködés. Kövületek és jelentőségük. A levegő és az élet geologiai müködése.

Mennyiségtan. Tanár: *Azary Miklós.* Heti óra 4, évi 122.

Tk. Dr. Wagner Alajos: Algebra és Geometria. Dr. Szabóki A.: Arányszámok.

Algebra: A hatvány fogalmának általánositása. Negativ s törtkitevőjü hatvány. Számrendszerek. Logaritmusok. Kitevős egyenletek. Számtani és mértani haladvány.

Geometria: A körbe és kör körül irt szabályos sokszögek. A kör kerülete és területe. Trigonometria. A hegyes szög függvényei kapcsolatban a derékszögü háromszög egyes részeinek kiszámitásával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének, a kettős és félszögek függvényei. A sinus-, cosinus- és tangens-tétel s azok alkalmazása. Föld- és magasságmérési feladatok.

Havonkint egy iskolai irásbeli dolgozat, összesen 9.

Testgyakorlás. Tanár: *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Tananyag, mint az V. osztályban.

VII. osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. Tk. Titz: A kath. egyház története.

Gör. kath. Tk. Dr. Mikita S.: A kath. egyház története.

Krisztus urunk egyházának megalapitása és fejlődése.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint az V. osztályban.

Ev. ref. Tk. és tananyag: Gergely K.: Összehasonlitó vallástan. Egész terjedelemben.

Izr. Tk. mint az V. osztályban.

Hittan: Magunk iránti kötelességek. Történelem: A zsidók kiüzetése Spanyolországból Mendelssohn korszakáig.

Magyar nyelv. Tanár: *Szántó Soma.* Heti óra 3, évi 90.

Tk. Beöthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom története I. k.

Olvasmányok: A halotti beszéd és könyörgés. Königsbergi töredék. A ferenciek bibliájából. A Jordánszky codexből. Alexandriai szt. Katalin legendája. Kinizsi Pálné imádságos könyvéből. Szent Bernát hymnusa. Ének Szt. László királyról. Mátyás király halálára. Pannónia megvétele. Szabács viadala. Apáti feddő éneke. Sylvester Uj-testamentomából. A visolyi bibliából. Magyari: A tobzódásról a táborokban. Mindszenti: János király utolsó napjai. Heltai Gáspár krónikájából és meséiből. Pesti meséi. Balassi Menyhártból. Tinódi főbb művei. Balassi dalai. Pázmány Kalauzából. Szenczi Molnár Albert zsoltáraiból. Bő szemelvények a kuruc költészetből. Mikes és Faludi műveiből. Bessenyei műveiből vett szemelvények. Ráday, Báróczi, Ányos műveiből. Péczeli néhány meséje. Baróti Sz. Dávid: Egy ledőlt diófához. Berzsenyi nevezetesebb ódái. Dugonics Etelkájából. Szentjóbi Szabó: Az együgyü paraszt. Gvadányi: A peleskei nótáriusból. Kármán: Fanni hagyományaiból. Csokonai népies és anekreoni dalaiból, Lilla dalok, részletek a Dorottyából. Kisfaludy

Sándor: Himfy szerelmeiből. Kazinczy költeményeiből. Kölcsey költői és prózai munkáiból vett szemelvények.

Magánolvasmányok: Zrinyiász, Murányi Vénusz, Kemény János, Kuruc költészet, Kisfaludy Sándor regéi, Kazinczy: Pályám emlékezete. Katona: Bánk-bán.

Könyv nélkül: Balassa: A végek dicséreti. Gyöngyössy: Zrinyi Ilona szépsége. Kisfaludy Sándortól néhány dal. Berzsenyi: A magyarokhoz. Kölcsey: Hymnus.

Elmélet: Az irodalmi rész mellett a megfelelő nyelvészeti, stilisztikai, rhetorikai és poétikai összefoglalások.

Havonként egy dolgozat, összesen 9; tárgyak szerint: 1. Az irodalomtörténet fontossága. 2. Nyelvemlékeink nyelvi sajátságai a protestans korig. 3. Tinódi Sebestyén néhány históriás éneke. 4. A lyrai költészet fejlődése Balassi-ig. 5. Zrinyi és Gyöngyösi (irodalomtörténeti párhuzam). 6. A mondák irodalomtörténeti jelentősége. 7. Ludas Matyi (a párbeszédes előadásra). 8. Dorottya komikuma. 9. „A magyarokhoz" c. költemény aesthetikai fejtegetése.

Latin nyelv. Tanár: *Szántó Soma.* Heti óra 5, évi 163.

Tk. Pirchala I.: P. Verg. M. Aeneis. — Dávid I.: Ciceronis Orationes selectae. — Bartal-Malmosi: C. Sall. Crispi: Libri de coniuratione Catilinae et de bello Iugurthino. — Wagner-Horváth: Római régiségek.

Olvasmányok: Verg. Aeneis VI., VIII. 608—731. és a XII. é. 697—790. és 887—925. vs. — Cicero: Philippica. — Sallustius: Belleum Iugurthinum, c. 1—80., a többi összefoglalva.

Könyv nélkül: Aeneis VI. 679—702. Bellum Iugurthinum 10. c.

Elmélet: Vergilius, Cicero és Sallustius életrajza és művei. Állami régiségek. Jogszolgáltatás. Magánrégiségek.

Kéthetenkint 1, összesen 15 irásbeli dolgozat. Tárgyuk: felerészben fordítás latinból magyarra a tárgyalt auctorok nem olvasott részeiből és felerészben extemporalia a végzett olvasmány köréből.

Görög nyelv. Tanár: *Villányi Andor.* Heti óra 5, évi 165.

Tk. Csengeri I.: Homeros Odysseia-ja. — Dávid I.: Szemelvények Herodotos műveiből.

I. félév: Odysseia I. 1—305.; V. 1—125.; VI. 1—331.; XI. 1—233.; XIV. 1—193.; XVII. 290—327.

Könyv nélkül: I. 1—60. A homerosi világ képe.

II. félév: Herodotos: Kroisos és Solon találkozása, Kroisos bukása, Kyros ifjusága. A thermopylaii ütközet.

Könyv nélkül: Solonnak Kroisoshoz intézett beszéde.

Havonként egy irásbeli dolgozat, görögből magyarra az olvasott auctorok nem tárgyalt részéből. Összesen 9 dolgozat.

Görögpótló irodalom. Tanár: *Csomár István.* Heti óra 3, évi 99.

Tk. Schill Salamon: A görög irodalom története. Badics Ferenc: Magyar irod. olvasókönyv III. r.

Elméleti tananyag: A görög irodalomtörténet a legrégibb kortól Justinianus császárig.

Olvasmányok: Demosthenes filippikái. Kroisos hatalma, bukása. Arion sorsa. Kyros ifjusága. A pragmatika sanctio tört. A husvéti cikk. Emlékkeszéd Eötvös J. báró felett. Deák Ferenc felirati javaslata.

Irásbeli dolgozat félévenként egy-egy.

Görögpótló rajz. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2. évi 63.

Geometriai testcsoportok, egyszerübb használati és diszitési, ipari tárgyak; épitészeti alapalakok s edények stb. természet után rajzolása árnyékolással.

Ujabbkori jellegzetes műalkotásoknak szemléltetése és ismertetése.

Német nyelv. Tanár: *Román József.* Heti óra 3, évi 93.

Tk. Schiller: Wilhelm Tell. — Goethe: Hermann und Dorothea.

Olvasmányok: Tell Vilmos I—V. felv. — Hermann és Dorothea I., II., IV., IX. ének.

Könyv nélkül: Lied des Fischerknaben, Hirten und Alpenjägers. Tell monológja. Az egyes felvonások rövid tartalma német nyelven.

Irodalomtörténet: Goethe és Schiller költészetéről.

Havonkint egy irásbeli dolgozat, összesen 9. Forditások, reproductiók, önálló megfogalmazások.

Történelem. Tanár: *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Dr. Márki Sándor: Egyetemes történelem III. r. uj-kor 1648—1871-ig. Kogutowicz Manó: Történelmi iskolai atlasz. Kogutovicz és Társa magyar földrajzi intézetében készitett megfelelő fali történelmi és földrajzi térképek.

Egyetemes történet magyar nemzetünk történetével kapcsolatosan 1648-tól 1871-ig. Európa és Amerika nevezetesebb államainak földrajza. Nevezetesen a modern állami élet kifejlődése. A felvilágosodás kora. A francia forradalom kora. Az alkotmányos, nemzeti és szociális küzdelmek kora. Észak-, Nyugati-, Dél-, Közép- és Kelet-Európa államai. Az európai államok főbb birtokai és gyarmatai az idegen világrészekben.

Amerika szabad államai, különösen az észak-amerikai Egyesült-Államok. Kelet-Ázsia rövid ismertetése.

Természettan. Tanár *Bulyovszky Sándor.* Heti óra 4, évi 122.

Tk. Fehér-Szekeres: Kisérleti fizika.

Mechanika: a) A szilárd testek mechanikája. Egyenletes és változó mozgás. Mozgások összetétele és szétbontása. Hajitott testek mozgása. Rezgő mozgás. A mozgás alaptörvényei. Erő, munka, munkasiker, energia. Statikai és dinamikai problemák. Ingamozgás. Centralis mozgás. Az általános tömegvonzás. Molekulás hatások. Rugalmasság, tapadás. Ütközés. b) Cseppfolyós testek mechanikája. A légkör és a légnyomás. Boyle-Mariotte törvény. A légnyomáson alapuló készülékek.

Hangtan: A hang keletkezése. Rezgő és hullám mozgás. A hang magassága, sebessége, erőssége, és szinezete. Hullám-találkozás. Huyghens tétele. Viszszaverődés. Hangzó szilárd testek törvényei. Sipok. Az emberi hang és a fül.

Fénytan: A fény terjedése, visszaverődése és törése. Gömbtükrök és lencsék. Szinszórás. A szem és a fénytani eszközök. Fényelmélet. Fény elhajlási, találkozási és sarkitási tünemények. Kettőstörés.

Mennyiségtan. Tanár: *Bulyovszky Sándor.* Heti óra 3, évi 98.

Tk. Wagner Alajos: Algebra. Wagner A.: Geometria.

Algebra: A vegyes másodfoku egyenletek. A gyökök természete. Gyöktényezők. A gyökök és coefficiensek összefügése. A másodfoku egész függvény geometriai ábrázolása. Maximum- és minimum értékek. Két másodfoku egyenlet közös gyöke. Két másodfoku egyenlet két ismeretlennel. Redukálható felsőbbfoku egyenletek. Geometriai haladvány. Végtelen geometriai haladvány.

Szakaszos tizedes törtek. Végtelen sorok. Az összetartás ismertető jele. Kamatos kamatszámitás. Évi betétek és járadékok. Annuitás. Nevezetesebb államkölcsönök ismertetése.

Geometria: Egyenes és sik kölcsönös helyzete a térben. Projectiok. Kocka, hasáb, henger, kúp, gömb felszine és köbtartalma. Szabályos testek. Euler tétele. A szabályos testek felszine és köbtartalma. Az analytikai geometria elemei. A pont koordinatai. Két pont távolságának kiszámitása. Algebrai kifejezések grafikai ábrázolása. Az egyenes egyenletei. A kör egyenletei.

Havonkint egy irásbeli dolgozat, összesen 9.

Testgyakorlás. Tanár: *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 65.

Az V. és VI. osztály tananyaga mellett buzogány gyakorlatok kar- és kézkörzésekkel. Gyakorlatok hosszában álló lovon. Tartós futás gyakorlása 8—10 percig.

VIII. osztály.

Vallástan. Heti óra 2, évi 65.

Róm. kath. Tk. Dr. Titz: A kath. egyház története.

Gör. kath. Tk. Dr. Mikita: S.: A kath. egyház története.

Krisztus Urunk egyházának megalapitása és fejlődése.

Ág. h. ev. Tk. és tananyag, mint a VII. osztályban.

Ev. ref. Tk. és tananyag, mint a VII. osztályban.

Izr. Tk. mint az V. osztályban.

Hittan: Kötelességeink emberbarátaink iránt. Történet: Mendelssohtól a jelenkorig.

Magyar nyelv. Tanár: *Klauber Frigyes.* Heti óra 3, évi 82.

Tk. Beöthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom története II. kt.

Elméleti tanulmány: A magyar nemzeti irodalom története Kisfaludy Károlytól korunkig.

Olvasmányok: Iréne. Kisfaludy K. elégiái és dalai. Fáy meséi. Zalán futásából. Csongor és Tünde. Fóti dal. A kis lány baja. A merengőhöz. A vén cigány. Szép Ilonka. Czuczor dalai. Garay: Kont. Bajza prózai és verses műveiből. Jósika, Eötvös és Kemény műveiből. Erdélyi János, Vajda Péter, Tompa, Petőfi, Arany költeményeiből. Gyulai: Katona és Bánk-bánja, Szüreten, Horatius olvasásakor. Éji látogatás. Lévay József: Mikes, Tóth Kálmán, Vajda János, Tolnai Lajos, Arany L., Endrődi Sándor, Kis József, Szabolcska Mihály verseiből. Kossuth Lajos: A haza védelméről. Nagyobb részletek: Greguss Ágost, Salamon Ferenc, Toldy Ferenc, Gyulai Pál, Erdélyi János, Beöthy Zsolt esztétikai műveiből.

Könyv nélkül: Szózat. Kis gyermek halálára. Czuczor egyik népdala. Garay: Kont. Nemzeti dal. Rákosi szántó dala. Szeptember végén. A gólyához. A madár fiaihoz. Petőfi több költeménye. Szondi két apródja. Éji látogatás. Mikes.

Magánolvasmányok: Kérők. Két szomszédvár. Vörösmarty életrajza. Eötvös egyik regénye. Kemény: Zord idő. Arany: Buda halála. Madách: Az ember tragédiája. Széchenyi: Hitel. Deák „Felirati javaslata.“

Irásbeli dolgozatok: 1 A tragikum Katona Bánk-bánjában. 2. Milyen összefüggés mutatható ki Vörösmarti költészete és kora politikai viszonyai

közt? 3. Eötvös: „A falu jegyzője" című regényének szépségei, eszméi, legfőbb jellemei, szerkezete. 4. A három nagy regényiró (Jósika, Eötvös, Kemény) összehasonlitó méltatása. 5. A népköltészet hatása a műköltészetre (Tompa és Petőfi lirai költészete nyomán). 6. Jókai: „Az uj földesur" című regényének szépségei, jellemei, szerkezete és alapgondolata. 7. Kossuth és Deák szónoklatainak hatása a nemzeti fejlődésre. 8. Mely eszméket keltett fel, milyen érzelmeket ébresztett a nemzeti irodalom tanulása?

Latin nyelv. Tanár: *Bihari Berenc.* Heti óra 4, évi 117.

Tk. Csengeri-Bartal-Malmosi: Qu. Horatii Flacci Opera Omnia. Csengeri: De Officiis. — Cserép: Római régiségek.

Olvasmányok: Sat. I., 3., 4., 10., II., 1., 5. Epod. 4., 7., 16., Ódák I., 3., 4., 8., 9., 10., 12., 14., 24., II. 3., 14., 16., 17., 18., III. 9., 26., 28., IV. 7., 9. — Carm. saec.

Könyv nélkül: Carm. saec. és sententiosus helyek.

Elmélet: Horatius életrajza, művei; költészetének jellemzése. Az egyes műfajok ismertetése. — A római régiségek és irodalomtörténet ismétlő összefoglalása.

Kéthetekint irásbeli dolgozat, összesen 13; tárgyuk részint extemporalék, részint magyar forditások ismeretlen latin szövegből.

Görög nyelv. Tanár: *Bihari Ferenc.* Heti óra 4, évi 110.

Tk. Csengeri J.: Homeros Iliasa és a hozzávaló jegyzetek. — Horváth-Elischer: Platon Sokrates védelme és Kriton. Csengeri: Homerosi világ.

Nyelvtan: Az attikai és ioni nyelvtani ismeretek összefoglalása.

Olvasmányok: Homeros Ilias I., II. (1—184.), VI. (368—519.), XVIII. (369—617.) ének. Platon: Sokrates apologiája.

Elmélet: Az eposz fejlődése. Naiv és műeposz. A világirodalom nevezetesebb eposzai. A homeri eposzok hatása. A homeri kérdés. Az epikus előadás sajátosságai. A lyra, dráma, történetirás, bölcselet és ékesszólás nevezetesebb görög képviselői. Homerosi realiák.

Görögpótló irodalom. Tanár: *Dr. Tárczy Károly.* Heti óra 2, évi 55.

Tk. Schill Salamon: Görög irodalom története. — Schill: Görög régiségek. — Alexander: Plato és Aristoteles.

Olvasmányok: Sokrates védekezése. Kriton. Az állam. Nikomachosi Etika.

Elmélet: A görög irodalom fejlődése. Magán és államrégiségek. Művészettörténet, különös tekintettel Perikles korára.

Félévenkén egy irásbeli dolgozat. Tárgyak: 1. Sokrates helye a filozofiában. 2. Platon állama.

Görögpótló rajz. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 55.

Iparművészetből, állat- és növényvilágból vett tárgyaknak természet után rajzolása, részben sematizálva, részben naturalistikusan.

Magyarország épitészeti, szobrászati és festészeti műalkotásainak ismertetése.

Német nyelv. Tanár: *Klauber Frigyes.* Heti óra 3, évi 81.

Tk. Lessing: Minna von Barnhelm. — Endrei Ákos: Német Stilusgyakorlatok.

Olvasmányok: Lessing: Minna von Barnhelm.

Fordítás németre: A Nibelungének tartalma. Az Artus-monda. Lessing, Goethe, Schiller élete és működése.

Irodalomtörténet: Képek a német irodalom történetéből.

Irásbeli dolgozat havonkint egy. Tárgyuk: 1. Bánk-bánról (ford.) 2. Inhalt u. Gliederung des ersten Aufzuges (Minna v. Barnhelm). 3. Major von Tellheim (szabad). 4. A leghiresebb középkori mondák (ford.) 5. Was geschieht im dritten Aufzuge? (tartalmi reproductio). 6. Über Lessing's: „Nathan der der Weise" (ford.) 7. Der Unterschied zwischen der Poesie und Malerei (ford.) 8. Miért tanulunk idegen nyelveket? (szabad).

Történelem. Tanár: *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 3, évi 82.

Tk. Varga Ottó: A magyarok oknyomozó története, ötödik kiadás 1904. Kogutowicz és Társa magyar földrajzi intézetében készitett megfelelő fali történelmi és földrajzi térképe.

Magyarország területén magyar őseink beköltözése előtt lakott népek; magyar nemzetünk őstörténete; a honfoglalás és a külföldi kalandozások. A kereszténység befogadása és a királyság megalapitása. Szent István alkotmányának bomlása; uj szervezkedés a hűbéri eszmék alapján. Mátyás kora. A köznemesség és főnemesség küzdelme; az ország hanyatlása. Nemzeti és vallási ellentétek; az ország három részre szakadása. Küzdelmek az alkotmányért és vallásszabadságért. A nemzet és a dynastia kibékülése; az ujkori államintézmények. Minden korszaknál a nevezetesebb kutfők ismertetése. Magyarország politikai, gazdasági és műveltségi jelen állapotának ismertetése.

Mennyiségtan. Tanár: *Makoviczky György.* Heti óra 2, évi 56.

Tk. Wagner A.: Algebra és Geometria.

A kapcsolástan elemei: Permutatiók, combinatiók és variatiók. A binomialis sor, a binomiális együtthatók. Egyszerü, relativ és összetett valószinüség. Mathematikai remény. A gömbháromszögtan, cosinus tétele s alkalmazása a földrajzi helyek távolságainak meghatározásánál. A mathematika összefoglaló ismétlése.

Havonkint egy irásbeli dolgozat, összesen 8.

Természettan. Tanár: *Makoviczky György.* Heti óra 4, évi 108.

Tk. Fehér-Szekeres: Kisérléti természettan.

Hőtanból: A hő fogalma, a hőmérséklet, a hőmérők. A hő hatása a testek térfogat változtatására, halmazállapotára. Olvadási és párolgási hő. A hő mérése, a fajhő. Gőzök és párák törvényei. A légpára tartalma. A légnedvesség foka és mérése. Levegő és tenger áramok. A hő vezetése. A hő sugárzása. A hő mechanikai aequivalentiája. A mechanikai hőelmélet első s második alaptétele. A gőzgépek. A mágnesség. Mágnesek kölcsönhatásai. A mágneses vonzás és taszitás nagysága. Coulumb törvénye. Gauss törvénye. A földmágnesség. A fölmágnesség intensitásának horisontalis és verticális összetevője. Az elektromosság. Ellentett elektromosságok. Influenzia. Elektromosságok vonzása és taszitása. A kölcsönhatás törvénye. Az elekr. potentiál. Elektromos gépek, sűritők. Capacitás. Légköri elektromosság. Galván elekromosság. Volta elmélete. Elektr. elemek és láncok. Ohm és Kirchhof törvényei. Az intensitás, elektr. erő és ellenállás mérőeszközei. A galván áram hatásai: chemiai hatások, polarisált áramok, accumulatorok, mágnesre való és mágnesező hatása. Elektromágnesek, telegraphia. Az áramok dynamikai hatásai; Amperè törvényei. Elektr. áramok és mágnesek kölcsönös hatásai. Amperè el-

mélete. Inductio. Elektromos és mágneses inductio. Crookes-féle csövek. Inductiós gépek. Dynamo-gépek. Maxvell hullám elmélete. Hertz, Brandey, Marconi kisérletei. Drótnélküli távirás, A kosmographia elemei.

Bölcseleti előtan. Tanár: *Bihari Ferenc.* Heti óra 3, évi 85.

Tk. Szitnyay E.: Lélektan és logika.

Lélektan. Lélektani alapfogalmak. Az érzet, képzet, érzelem, törekvés és akarat tényei fiziologiai alapon értelmezve.

Logika. A fogalom és itélet tana. A következtetések formái. A gondolkodás törvényei, működései, formái. A módszer és rendszer. A tudományok felosztása.

Problémák: Materializmus, realizmus, idealizmus, pozitivizmus, skolasztika.

Testgyakorlás. Tanár: *Kabáczy Mihály.* Heti óra 2, évi 56.

Tananyag, mint a VII. osztályban.

b) Rendkivüli tantárgyak.

Műének. Tanár: *Román József.*

I. A és B osztály együtt heti 1 órában, évi óraszám 35.

Tananyag: A zenei hang, ennek irása, a vonalrendszer. A hangjegyek alakja, értékviszonyai. A hangjegyek nevei, a hangjegyek leolvasása. A leggyakoribb ütembeosztások. — Énekgyakorlatok a c-dur skálából kiindulva másod, harmad, negyed hangemelkedésekre, egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyekkel a leggyakoribb ütemekben. Ugyanezeknek lapról való leéneklésére megfelelő kisebb dalok. — A tanulók az elmélet elsajátitására szolgáló gyakorlatokat és dalokat maguk jegyezték hangjegyfüzeteikbe, mi által a kottairásban is bizonyos ügyességre tettek szert.

II. A és B osztály együtt heti 1 órában, évi óraszám: 35.

Tananyag: Az I. oszt. anyag ismétlése és kiegészitése után: a szünetjelek, a pont; az ütem, ennek nemei és jelzése; a módositó jelek. A skálák, kemény és lágy skálák, a hangnemek; a zeneművekben előforduló egyéb jelzések és utasitások. Az emberi hang osztályozása.

Az elmélettel kapcsolatban énekgyakorlatok és dalok. Ezeknek lejegyzése ép ugy és ugyanazon céllal történt, mint az I. osztályban.

Négyszólamu vegyes kar az intézet egész ifjuságából összeállitva, összesen 80-an. Heti óraszám 2, évi 60.

Tananyag s egyuttal előadott számai az iskolai ünnepélyeknek: Hymnus. Szózat. Nemzeti ima. Királyhymnus. Kossuth-induló. Országos gyászünnepen. Tárogató. Rákóczy kesergője. A vén czigány. Ima a „Porticii némá"-ból.

Francia nyelv. Tanár: *Dr. Jankovics József Mihály.* Heti óra 2, évi 64.

Tk. Bartos-Chovancsák. Francia nyelvtan és olvasókönyv, I. és II. r.

Kezdők: Tananyag: A francia nyelv kiejtése és helyesirása. Az „avoir" és „être" segédigék ragozása. A névragozás. A melléknevek fokozása. Számnevek. Személyes és birtokos névmások, A mondat főrészei. Az állitó, tagadó és kérdő mondatok szórendje.

Olvasmány: L'école. La famille. Lettre d'un écolier. L'année scolaire. Poids et mesures. Les monaies. Les repas. *Gallicismes. *Entretiens.

Haladók: Tananyag: Az -er, -ir és -re végü igék ragozása a cselekvő és szenvedő alakban. Az „article partitif“ használata. Mutató, kérdő és visszamutató névmások. Határozók. A subjonctif használata. A viszonyszók. Személytelen igék. A nyomatékos szórend. Rendhagyó igék.

Olvasmány: Le corps humain. Le firmament. Le printemps. L'oie et le canard. Les chemins de fer. Maximes et préceptes de conduit. La division du temps. Au marché. La peau de l'ours. *Dialogues. *Gallicismes. *Phrases.

A *-gal jelzettek könyv nélkül is.

Angol nyelv. Tanár: *Bihari Ferenc.* Heti óra 1, évi 36.

Tk. Patterson—Balassa: Angol nyelvtan és olvasókönyv.

Nyelvtan: A szavak kiejtése és irása. A mondat főrészei, mondatkötés.

Olvasmányok: *Our home is the ocean. *God save the king. The nut. The Christmas. The echo. Life of Byron. Részlet a „Hamlet“-ből.

A *-gal jelzettek könyv nélkül is.

Ruthén nyelv. Tanár: *Orosz József.* III—VIII. Heti óra 2, évi 64.

Kezdők: A betük ismertetése, irás és olvasás. Helyesirás. Beszédrészek.

Haladók: Szóbeli és irásbeli fordítások Aranyszáju szt. János miséjéből.

Rendkivüli rajz. Tanár: *Kalmár Jenő.* Heti óra 2, évi 64.

Az I. csoportban. I—IV. oszt.: Ecsetrajzok, magyar diszitő stilelemek, stilizált levelek és virágok, melyek később diszitményi motivumok gyanánt felhasználhatók. Ezen módszeres elemi szabadkézi rajzolásnál a kivitel mindig szinezve történik. Stilizált levelek és virágok mellett, egyszerübb geometriai testminták, ékitményes idomok, görög, arab, mór s középkori ékitményes elemek fali és gipszmintákról gyakoroltatnak.

A II. csoportban V—VIII. oszt.: (a fejlettebb kéziügyességüek és formaérzéküek), összetettebb, görög, arab, mór, középkori diszitményeket rajzolnak. A stilfajok és jellegeik folytatólagos magyarázata mellett a szinbeli összhang is fejtegetés alá jut. A haladottabbak geometriai testminták összetételeinek használati, diszitési, iparmüvészeti tárgyaknak s domboru ékitményeknek krétával való kivitelét gyakorolják, árnyékolással. Végül emberi fejeknek szobroknak lap- és gipszminták után való rajzolása.

Gyorsirás. Tanár: *Szántó Soma.* Heti óra 2, évi 64.

A tanfolyamban 20 kezdő és 5 haladó vett részt.

I. fokozat: Tk. Bódogh János: Levelező gyorsirás, 30 leczkében teljesen feldolgozva. E mellett irási és olvasási gyakorlatok a Forrai-féle fokozatos gyorsirási olvasókönyv alapján.

II. fokozat: Tk. Bódogh János: A vitairás rövid tankönyve. A gyakorlati gyorsirás és vitairás alapvető elvei. Gyakorlatok és olvasmányok a szakfolyóiratok alapján. Az összes gyorsirási röviditések alphabetikus sorrendben.

Zene. Tanár: *Román József.* Heti óra 5, évi 150.

Kezdők: 10 tanuló, kik a zenét elméletben és gyakorlatban egészen elől kezdték. Tanulták a zenei alapfogalmakat, az egész, fél, negyed, nyolczad, tizenhatodhangjegyeket, szünjeleket; a pont jelentését. Gyakorolták a négynegyed, három-negyed, két-negyed, négy-nyolczad, hat-nyolczad ütemet heti 1 órában.

Haladók, I. fok: 7 tanuló, kik előbbi évben megkezdett tanulmányaikat folytatták. Játszották a Rieding Oszkár és Huber Károly iskolájának gyakorlatait heti 1 órában.

Haladók, II. fok: 8 tanuló, kik legalább két évi gyakorlattal birván folytatták tanulmányaikat. Különböző fokon lévén egyéni oktatásban részesültek heti 1 órában.

Zenekar: 15 tanuló. Boksay Emil, Kárpáti Béla, Niepel Károly, Szólics János (vendég) VIII., Hajnal Bálint, Holis Pál, Sárkány Géza VII., Moskovics Jenő, Toronszky Miklós VI., Balogh Gyula, Bumbák László, Molnár József, Nagy Zoltán, Steller László, Tóth Gyula V., Béressy Sándor IV. oszt. tanulók. — Heti 2 órában játszottak: Magyar nótákat, kurucz dalokat, Greizinger I. és II. ábrándját. Hongroise, Andante religiosot, Braga Angyalok dalát, János Vitéz és Gül Baba egyvelegeit, melyeket az iskolai ünnepélyeken elő is adtak.

Egészségtan. Tanár: *Dr. Fenyves Albert.* VII. o. Heti óra 2, évi 64.

Az egészségtan története. Az egészségtan feladata, az egészségnek és betegségnek befolyása az életre, nemzetre. A nép halandósága, halálozás, szaporodás és születések aránya különböző életkorban és országokban. Fertőző betegségek természete és támadása, ragály, miazma, járványok, ezek befolyása a nép egészségére. Védekezés a fertőzés ellen, fertőztelenités, a fontosabb fertőző betegségek. Élősdiek által okozott betegségek. Életmentés és véletlen veszedelmek elháritása. A lakás befolyása az egészségre, talaj, talajviz, egészséges épitkezés, szellőzés, fütés, a lakóház tisztántartása. Ruházat, az izmok gyakorlása és fejlesztése. A táplálkozás törvényei, tápláló anyagok, emésztés és emésztő szervek. Fontosabb élelmi szerek, ivóviz és italok.

VIII.

A tanulók érdemsorozata.

Rövidítések:

r. k.	= római katholikus vallásu	mt.	= magántanuló
g. k.	= görög katholikus „	tm.	= tandijmentes
ág. h. ev.	= ágostai hitvallásu evangléikus	*	= internátusi benlakó növendék
ev. ref.	= evangélikus református	fl.	= fölmentve
izr.	= izraelita	ö. d.	= ösztöndijas

Az érdemjegyek fokozata:

Előmenetel:	Magaviselet:
1 = jeles	1 = jó
2 = jó	2 = szabályszerü
3 = elégséges	3 = kevésbbé szabályszerü
4 = elégtelen	4 = rossz.

I. A osztály.

Osztályfő: **Édes Jenő.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépirás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Adrigán Jenő, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2
	Bálint János, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	*Bányai József, r. k.	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1
	Bárdos Árpád, r. k. tm.	1	1	1	1	1	2	1	1	fl.	1	1
5	*Begazi Ferenc, r. k. tm.	2	1	1	2	2	2	3	3	3	3	2
	Berger Lipót, izr.	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2
	Bilek Ferenc, r. k. tm.	3	2	2	3	3	2	2	2	3	3	1
	Blum Ignác, izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	*Boksay István, g. k.	1	3	1	3	2	4	3	3	1	4	2
10	*Czellár Árpád, ev. ref.	3	4	3	3	3	3	3	fl.	2	3	2
	Davidovics András, r. k. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Ehrenfeld Herman, izr.	1	2	2	3	2	2	3	2	3	2	1
	Gloger Károly, r. k.	2	4	3	3	2	2	3	3	3	2	1

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Goldstein Zoltán, izr.	2	3	2	3	2	3	3	3	4	1	1
15	Groll Móric, izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Habel Mihály, g. k.	1	3	3	3	2	3	2	3	1	3	1
	Habovszky Gyula, g. k.	2	2	3	3	4	4	3	3	2	3	2
	Halász Pál, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2
	*Halmy Gyula, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
20	Havér Ernő. r. k.	3	3	3	3	2	3	3	3	1	3	2
	Härtel Adolf, r. k.	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3
	Härtel Ferenc, r. k. ism.	3	3	4	3	4	4	4	3	3	4	2
	Hellinger Kálmán, izr.	3	4	3	3	4	3	4	3	2	4	2
	Horovicz Árpád, izr.	3	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2
25	Hugecz Gyula, g. k.	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1
	*Kisfaludy Zoltán, r. k.	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	1
	Koszlyár Dávid, r. k. tm.	2	2	2	2	2	2	2	2	fl.	1	1
	Kovács Jenő, r. k. tm.	3	1	1	2	2	2	3	2	2	2	1
	Kurach Pál, g. k.	3	4	4	3	3	4	4	2	3	4	3
30	Ladányi Ferenc, ev. ref. tm.	2	2	2	3	2	3	3	2	fl.	3	1
	Lipeczky István, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Lőwi Jenő, izr.	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3	1
	Metz Gyula, r. k.	3	3	4	4	3	4	4	3	1	3	2
	Moskovics Zalmon, izr.	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3
35	Opekár Béla, r. k. tm.	2	2	2	3	2	3	3	2	3	1	1
	Petreczky Tibor, g. k.	2	3	2	3	3	4	3	3	1	2	2
	Puhlik László, g. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	1	4	1
	Rozman Ignác, r. k.	3	3	3	3	2	3	3	3	1	3	2
	Scheffer János, r. k. ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
40	Skorka István, ev. ref. tm.	1	1	2	2	2	1	2	2	4	1	2
	Somogyi Gábor, r. k.	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3
	Tivadar István, g. k. ism.	1	2	2	1	2	3	2	3	fl.	3	1
	Tóth Béla, r. k.	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2
	Wesselényi János, g. k.	1	3	3	2	2	3	1	2	3	3	1
	Magántanuló:											
45	Kovács Endre, g. k.	1	1	2	2	1	2	1	—	—	—	—

Év közben kilépett: Panulics Pál, g. k., Simsa Miklós g. k., Walla István, r. k. ism.

Vizsgálatot nem tett: Weisz Mór, izr.

Összesen: 49.

Rendkivüli tárgyak:

Rendkivüli rajz: Bárdos Árpád 1.

Zene: Opekár Béla 2.

I. B osztály.

Osztályfő: **Irovics Tamás.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Bayer Károly, r. k.	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1
	Benjámin Károly, izr.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	—	2
	Berkovits István, izr. tm.	1	2	3	1	2	3	3	2	1	—	2
	Bozsejovszky Sándor, r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1
5	Bumbák Béla, g. k.	2	3	4	3	3	4	3	3	3	3	1
	Bumbák Mihály, g. k. tm.	2	2	3	2	2	3	3	2	2	2	1
	Fekete Elek, ev. ref. ism.	3	3	4	3	3	4	3	2	1	1	1
	Fenyves László, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Hechlinger Lajos, r. k.	3	3	4	3	3	4	3	2	4	3	2
10	Herskovics Bernát, izr. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Hornyák Géza, ev. ref. tm.	1	2	2	1	2	3	2	2	2	2	1
	Jávorszky Miklós, g. k.	3	4	4	3	3	4	4	3	2	3	2
	Katz Ferenc, izr. tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
	Kiss Béla, ev. ref.	3	3	3	3	3	3	3	3	fl.	2	2
15	Koós László, ev. ref.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1
	Kovács Béla, r. k. tm.	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	1
	Landau Sie, izr.	1	1	1	3	3	2	3	3	4	3	2
	Langermann József, izr.	2	2	3	2	2	3	3	2	3	3	2
	Limbach Vilmos, r. k.	3	4	4	3	3	3	3	3	2	3	1
20	Löwenbein József, izr.	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	2
	Lővinger Miklós, izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Marton Béla, r. k.	2	3	3	3	2	3	2	3	1	—	2
	Mazanecz János, r. k. ism.	3	4	4	3	2	4	3	3	3	3	2
	Medvigy Ödön, g. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
25	Molnár Géza, ev. ref.	2	3	3	3	2	3	3	2	1	2	1
	Neumarker Ferenc, r. k. ism.	3	4	4	3	3	4	3	3	3	4	2
	Nyiri Endre, r. k.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1
	Ornstein Jenő, izr.	2	4	4	3	3	4	4	3	fl.	3	2
	Potássy István, r. k. tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
30	Puskás Endre, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Rapaport Lajos izr.	2	3	3	4	3	3	3	2	4	4	2
	Rosenfeld Gábor, izr. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schwartz Ernő, izr.	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	1
	Steinbach Tibor, izr. tm.	1	2	2	3	2	2	2	2	fl.	2	1
35	Strausz Lőrinc, r. k.	3	4	3	3	3	3	2	3	1	3	2
	Sütő Béla, ev. ref. tm.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	2	2
	Szerencsy József, ev. ref.	2	3	4	2	2	4	2	2	1	2	2
	Szikszay Albert, ev. ref.	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
	Szklár Jenő, g. k. tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2	1
40	Tornai Béla, r. k.	2	2	3	3	2	3	2	3	1	2	1

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
Tóth Endre, g. k.	1	3	3	1	3	2	3	2	2	2	1
Tóth István Béla, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
Wolfsberger Henrik, r. k. ism.	3	3	3	2	3	3	2	3	1	2	1
Zámbory Géza, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
45 *Zorkóczy Miklós, r. k.	3	3	4	3	3	4	3	3	2	3	1

Év közben kilépett: Achátz Géza, ág. h. ev., Baranyi Sándor. g. k., Ferenczy Béla, ev. ref., Szücs János, g. k.

Összesen: 49.

Rendkivüli tárgyak:

Rendkivüli rajz: Benjamin Károly 2, Marton Béla —.

Zene: Berkovits István 3, Zámbory Géza 2.

II. A osztály.

Osztályfő: **Dr. Tárczy Károly.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépirás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Bakó Pál, ev. ref. tm.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1
	*Balogh Lajos, r. k. tm. ö. d.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	*Beregszászy István, ev. ref.	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1
	Bohner Endre, r. k. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
5	Boray Géza, r. k. tm.	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1
	Borostyáni Béla, r. k.	3	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2
	Czapáry László, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	1
	Dercsényi István, ev. ref.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1
	Dergács Nándor, r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
10	Gáthy Béla, ev. ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Goldstein Rezső, izr.	2	1	1	3	2	1	3	1	2	1	1
	Grósz Nándor, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Hajdu Gyula, ev. ref.	2	3	3	3	3	3	3	2	2	4	2
	Horváth János, g. k. ism.	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2
15	Horváth Zoltán, ev. ref. tm.	2	1	2	3	2	2	2	1	2	2	2
	Káhn Zoltán, izr. tm.	1	2	3	2	2	2	3	3	4	2	2
	Kizman János, r. k. tm.	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	1
	Kmeczó Bálint, r. k. tm.	2	2	3	2	2	3	2	2	fl.	3	1
	*Ligeti Miklós, izr. tm.	1	2	2	3	2	2	3	2	4	2	2
20	Logojda János, g. k. ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Lukácsy Dezső, r. k.	2	2	3	2	2	3	3	2	1	2	1
	Pogorisky Elemér, ev. ref. ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	2
	Rosenfeld Benő, izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Roszinszky Gusztáv, ág. h. ev. tm.	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1
25	*Rőmer Károly, ág. h. ev.	2	3	4	3	3	3	3	3	3	4	2
	Scheffer Ferenc, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Steuer Oszkár, izr.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	4	1
	Szász Zoltán, r. k. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Várady Ferenc, ev. ref.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
30	Viosz Béla, r. k. ism.	3	3	4	3	3	3	3	3	1	2	1
	Visnyovszky Károly, r. k.	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Visnyovszky Ödön, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Magántanuló:											
	Kalla Pál, r. k.	2	2	3	2	2	3	3	—	—	—	—

Év közben kilépett: Zatlukál Jenő, rk.

Összesen: 34.

Rendkivüli tárgyak:

Rendkivüli rajz: Bohner Endre 1, Dercsényi István 2, Ligeti Miklós —, Szász Zoltán 1, Visnyovszky Károly 3, Visnyovszky Ödön 3.

Zene: Borostyáni Béla 1, Dercsényi István 3, Gáthy Béla 1.

1906. aug. 30-án magánvizsgálatot tett: Homicskó Elek.

II. B osztály.

Osztályfő: R. Vozáry Gyula.

	A tanuló neve. vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Szépirás	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	*Balog Sándor, ev. ref. tm. ö. d.	2	3	3	3	2	2	3	3	4	2	1
	Bárdos Béla, r. k.	2	2	3	3	1	2	2	3	2	2	2
	Bodnár György, r. k.	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	1
	*Borköles Sándor, g. k. tm.	1	3	3	2	2	1	2	3	1	2	2
5	Brüll Sándor, izr.	2	3	3	3	2	3	3	3	fl.	3	2
	Csulák Ferenc, g. k. ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Cziffra László, r. k. tm.	2	3	3	2	2	2	3	3	3	2	1
	Dohán Géza, g. k.	1	3	3	1	1	2	2	3	1	2	1
	Edlisz Henrik, izr. tm.	1	2	2	1	2	2	3	1	fl.	1	1
10	Fenyvessi József, r. k. tm.	1	1	2	1	2	2	2	3	3	2	1
	Ferencsik Mihály, g. k.	2	4	4	4	3	3	4	3	3	3	1
	*Gloger József, r. k. tm.	1	2	3	2	1	3	3	2	fl.	2	1
	Halai Vilmos, g. k.	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	1
	Holl Gyula, r. k. tm.	2	2	2	2	1	1	1	3	3	1	1
15	Kacskós Viktor, r. k. tm.	2	3	3	3	2	2	2	2	2	3	1
	Kalabiska Gyula, g. k.	3	4	4	3	3	4	4	3	2	4	1
	Kallus Sándor, izr.	2	3	4	3	2	3	3	3	2	4	2
	Kis Miklós, izr.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Koflánovics László, g. k. tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
20	Lehodczky Aladár, r. k.	3	3	4	3	2	3	3	3	1	2	2
	Lőrincz József, izr.	2	2	3	3	2	2	3	2	fl.	4	1
	*Semtei Tibor, r. k. tm.	1	2	3	2	2	1	2	3	3	1	1
	Simon Zsigmond, ev. ref. tm.	1	2	3	2	1	2	3	3	2	2	1
	*Szedélyi Dezső Kálmán, r. k.	2	3	3	2	2	3	3	2	4	3	1
25	Szóbel Ernő, izr. tm.	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Tomcsányi Kálmán, r. k. t. m.	1	2	3	2	2	1	2	2	1	1	1
	Tompa Zoltán, ev. ref.	3	3	4	3	3	3	3	3	2	4	2
	R. Vozáry János Aladár, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Zubály József, r. k.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1

Év közben kilépett: Farkas József, r. k., Friedman Gyula, izr., György Jenő, r. k., Márczy Gyula, ev. ref.

Vizsgálatot nem tett: Weisz Sió, izr.

Összesen: 34.

Rendkivül tárgyak:

Rendkivüli rajz: Bárdos Béla 1, R. Vozáry János Aladár 1.

Zene: Balog Sándor 2, Kis Miklós 1, Szedélyi Dezső Kálmán 2, R. Vozáry János Aladár 1.

1906. aug. 30-án magánvizsgálatot tett: Homicskó Gyula.

III. A osztály.

Osztályfő: **Bihari Ferenc.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	*Baternay Alfonz, r. k. tm.	1	1	1	2	1	1	1	2	2	—	1
	Bodor Miklós Jenő, izr.	1	1	1	1	2	1	1	2	3	—	1
	Boldizsár Bertalan, ev. ref. tm.	1	2	3	2	1	1	3	3	3	—	1
	Csatáry József, ev. ref.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
5	Dankulinecz Ernő, g. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	2
	*Dohán Mihály, g. k. tm.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	1
	Fábry Géza, r. k.	3	2	3	3	4	3	4	3	1	—	1
	Feldmann Henrik, izr. tm.	1	1	2	2	2	3	2	3	4	—	1
	Fulmann Lajos, izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
10	Garai János, r. k. tm.	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1
	Gerber Ernő, izr.	2	3	3	3	3	3	4	3	3	—	2
	Halász István, g. k.	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Holl Sándor, r. k. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
	Homicskó Elek, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
15	Homicskó Gyula, g. k.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	—	1
	Hornyák István, r. k. tm.	1	3	2	3	2	3	2	2	2	2	1
	Horovicz Miklós, izr.	3	3	3	3	4	3	3	3	3	—	2
	Hubert Olivér, r. k.	2	3	3	3	3	3	4	3	1	—	1
	*Hucskó Ödön, g. k. tm.	1	2	2	3	1	1	2	2	3	—	1
20	Irzsák Géza, g. k.	2	2	2	3	2	2	3	2	3	—	1
	Jäger Béla, r. k.	3	3	4	4	4	3	3	3	2	—	2
	Katrics Viktor, g. k. tm.	1	2	2	3	2	2	3	2	3	—	1
	Kodra Gusztáv, ev. ref.	3	3	4	4	3	3	3	3	3	—	2
	Kovács Kálmán, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
25	*Künstler Károly, ág. h. ev. tm.	1	2	1	2	1	2	3	2	1	—	1
	Lakesz Mihály, g. k.	2	3	3	3	3	4	3	3	3	—	1
	Legeza István, g. k.	2	2	3	3	3	3	4	3	2	—	1
	Ornstein Dezső, izr. tm.	2	2	3	3	2	3	2	3	3	—	1
	Petreczky Zoltán, g. k. ism.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	2
30	*Petrik István, g. k.	1	3	3	3	3	3	2	3	1	—	1
	Pogány Béla, r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	fl.	—	2
	Simák Gyula, g. k. tm.	1	2	3	2	3	2	2	2	3	—	1
	*Sütő Gyula, ev. ref. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	fl.	—	1
	Szilvay Jenő, g. k. tm.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	—	1
35	Tóth István, g. k.	2	2	3	3	2	2	3	3	3	—	1
	Magántanulók:											
	Bertalan Géza, r. k.	2	3	2	3	3	3	3	2	—	—	—
	Kovács Emil, g. k. ism.	2	3	3	3	3	3	3	2	—	—	1

Vizsgálatot nem tett: Walla Sándor, r. k.

Összesen: 38.

Rendkivüli tárgyak:

Ruthén nyelv: Dankulinecz Ernő 1, Homicskó Elek 2, Homicskó Gyula 2, Irzsák Géza 2, Katrics Viktor 2, Lakesz Mihály 2, Petrik István 1, Szilvay Jenő 2, Tóth István 2.

Rendkivüli rajz: Fulmann Lajos 3, Garai János 2.

Zene: Jäger Béla 2, Kovács Kálmán 1, Künstler Károly 1, Petrik István 1.

III. B osztály.

Osztályfő: Villányi Andor.

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Bakó Gyula, ev. ref. ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	1	—	1
	Balcsák László, r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	—	1
	Benjamin Gyula, izr.	3	3	2	3	2	3	3	3	3	—	1
	Biró Lajos, r. k.	3	4	4	3	4	3	3	3	3	—	1
5	*Borköles Béla, g. k.	2	3	4	4	3	3	3	3	2	—	1
	Brünn Sándor, izr.	1	2	2	2	1	2	1	3	3	—	1
	Felföldy Ödön, r. k. tm.	2	2	3	2	2	3	3	2	1	—	1
	Fesztóry István, g. k. tm.	2	2	2	2	2	3	3	3	2	1	1
	Füzesséry István, r. k.	2	4	3	4	4	4	3	3	2	2	1
10	Gyarmathy István, g. k.	3	4	4	3	3	4	3	4	3	—	2
	Holis Antal, g. k.	1	2	2	3	2	3	3	3	3	1	1
	Horváth Gábor, ev. ref.	2	3	3	3	2	3	3	3	1	—	1
	Jaczkovics János, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2
	*Kálnássy István, r. k. tm.	2	3	2	2	2	3	2	3	3	—	1
15	Komáromy László, ev. ref.	2	3	3	3	1	3	3	3	3	—	1
	Lápossy Ándor, g. k.	3	3	4	4	3	4	4	4	1	—	2
	*Lyach László, g. k.	1	2	1	2	2	3	3	3	1	—	2
	Mónus Pál, ev. ref.	3	3	3	3	2	3	3	3	1	—	1
	Németh Gyula, ev. ref.	3	3	4	4	2	3	3	3	1	2	2
20	Petruska Dezső, r. k.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	—	1
	*Rajka Győző, r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	*Rajka Szilárd, r. k. tm.	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1
	*Schwartz Géza, r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	—	1
	Siska József, g. k.	3	4	4	4	4	4	4	4	2	—	2
25	Spiegel Simon, izr. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
	Steller Lajos, ág. h. ev.	2	2	1	2	1	2	2	1	1	—	1
	Steuer Zoltán, izr.	2	3	3	2	1	3	3	3	2	—	1
	Stéfán János, g. k.	2	2	3	2	1	3	3	3	2	—	1
	Szabó István, g. k. tm.	1	2	2	2	1	3	2	2	3	—	1
30	Szücs László, r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	—	1
	Thám Géza, r. k.	1	3	2	2	2	3	3	2	3	—	1
	Tornai Alajos, r. k,	1	3	3	2	2	3	2	3	2	—	1
	Tóth Lajos, g. k.	3	3	4	3	3	3	3	3	2	—	2
	Váczy János, r. k.	2	2	3	3	2	2	2	3	3	—	1
35	Weinberger Oszkár, izr.	2	2	3	2	2	3	3	3	2	—	1
	Magántanulók:											
	Felföldy Zoltán, ev. ref. ism.	3	3	3	3	4	4	3	3	—	—	—
	Speck István, r. k. ism.	1	3	4	3	3	3	3	2	—	—	—

Összesen: 37.

Rendkivüli tárgyak:

Ruthén nyelv: Fesztóry István 2, Jaczkovics János 2, Lyach László 1, Siska József 3, Stéfán János 2, Szabó István 1.

Rendkivüli rajz: Biró Lajos 3, Steller Lajos 1, Thám Géza 2, Tóth Lajos 3.

Zene: Jaczkovics János 3, Steller Lajos 1, Steuer Zoltán 2, Szabó István 2.

Gyorsirás: Weinberger Oszkár 2.

IV. osztály.

Osztályfő: **Klauber Frigyes.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	*Ambró Rudolf, r. k.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	—	1
	Béressy Sándor, r. k. tm.	1	1	2	2	1	2	1	2	3	1	1
	Blum Manó, izr.	1	2	2	2	3	3	3	3	2	—	2
	*Boruch Sándor, r. k.	2	2	3	2	3	3	2	2	1	1	1
5	Bulyovszky Dezső, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	fl.	—	2
	Cziffra Dezső, r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
	*Csillag Pál, r. k.	1	2	2	3	1	2	2	2	3	—	1
	Csup Jenő, g. k.	2	3	4	3	4	3	3	3	fl.	—	1
	Fekete József, ev. ref.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
10	Féhn József, r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
	Fodor Kálmán, r. k.	3	3	3	4	3	3	4	3	1	—	2
	Friedman László, izr. tm.	1	2	2	1	3	3	2	3	3	—	1
	*György Elemér, r. k.	2	3	3	3	3	3	3	2	2	—	1
	Hadzsega Jenő, g. k. ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
15	Hayn Gyula, ág. h. ev. tm.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1
	Hrehuss Pál, r. k.	2	3	3	3	3	2	3	3	4		2
	*Hulják László, r. k. tm.	1	2	2	2	1	3	2	3	3	—	2
	Juhász Gyula, ev. ref.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	—	1
	Kerényi Aladár, izr.	2	3	3	3	2	3	4	4	1	—	1
20	Keszler Gábor, izr.	1	3	3	3	2	3	1	3	3		2
	Kiss Tihamér, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Kosornya János, g. k. ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	2
	*László György, r. k.	3	4	3	3	3	3	3	3	1		2
	*Lehóczky Sebő, r. k.	2	4	4	3	3	4	3	3	2	—	2
25	Mácza János Lajos, r. k.	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2
	Makoviczky Zoltán, ág. h. ev.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	2
	Markovics Elek, g. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	1		2
	Mártonyi István, r. k. tm.	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	2
	Mermelstein Lázár, izr.	2	4	3	3	4	4	3	4	3	—	2
30	Nagy László, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	2
	Nizsalovszky Oreszt, g. k.	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	1
	Novák Miklós, g. k. tm.	1	1	2	2	2	2	3	3	2	—	1
	Oesterreicher Sándor, izr.	3	3	4	2	3	4	3	3	4	—	2
	*Papp András, g. k. tm.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	—	1
35	Panulics János, g. k. tm.	2	3	2	3	3	3	2	3	4	—	2
	Peruzzi Ferencz, r. k. ism.	3	3	3	3	3	3	4	3	fl.		2
	*Pfister János, r. k. tm.	2	3	3	2	3	3	3	2	1	—	1
	Pirsalszky Ferencz, r. k. tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	1	—	1
	Rapaport Géza, izr.	2	3	4	3	3	3	2	1	4	—	2
40	Rapaport Izrael, izr.	1	3	3	2	2	3	3	3	4	—	1

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Rapaport Sándor, izr.	2	3	4	3	3	3	3	2	4	—	2
	Rontó Géza, g. k. ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	—	2
	Röszler Gusztáv, r. k.	3	3	4	4	3	3	4	3	3	—	2
	Simák János, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	1
45	Szikszay Béla, r. k. tm.	2	2	3	2	2	2	2	2	3		1
	Szikszay Sámuel, ev. ref.	3	3	4	4	3	3	3	3	3		1
	Tar István, ev. ref. tm.	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
	Tárczy Kálmán, ev. ref. tm.	1	2	3	2	1	2	1	1	2		1
	Tornai Jenő, r. k. ism.	2	3	3	3	3	2	2	2	3		1
50	Untisz Bertalan, ev. ref.	1	3	3	3	2	2	3	2	fl.		1
	Varga László, r. k. tm.	2	3	3	3	1	4	3	2	1		2
	Vas Károly, r. k.	3	4	4	4	3	3	4	4	2		2
	Vigh László, ev. ref.	1	3	3	3	3	3	3	3	3		2
	Weinberger Miklós, izr.	1	3	2	3	3	4	3	3	3		2
55	Zaniscsák Tivadar, g. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	2		2
	Zseltvay István, g. k.	2	3	3	3	3	3	4	3	2		2
	Magántanulók:											
	Czirbesz Tamás, ág. h. ev. ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—
	Korchma Ernő, r. k. ism.	2	3	2	3	3	2	2	2	—	—	—
	Orosz Béla, ev. ref. ism.	2	3	3	3	3	2	3	3	—	—	—

Év közben kilépett: Meisels József, izr., Patonay József, r. k.

Vizsgálatot nem tett: Liszkay Kálmán, ev. ref., Csopey László, g. k., Csigás Zoltán, r. k., Tomory László, r. k.

Összesen: 65.

Rendkivüli tárgyak:

Ruthén nyelv: Cziffra Dezső 3, Kosornya János 2, Mártonyi István 2, Novák Miklós 1, Oesterreicher Sándor 3, Panulics János 1.

Rendkivüli rajz: Béressy Sándor 1, Hayn Gyula 2, Makoviczky Zoltán 2, Nizsalovszky Oreszt 3.

Gyorsirás: Csillag Pál 2, Hulják László 2, Szikszay Béla 2.

Zene: Béressy Sándor 1, Hayn Gyula 2, Hulják László 1, Tar István 1, Weinberger Miklós 3.

V. osztály.

Osztályfő: Terebesi László.

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló rajz	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	Bakó István, ev. ref. ism.	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	1
	Balogh Ferenc, ev. ref.	3	4	3	—	3	3	4	3	3	3	3	—	1
	Balogh Gyula, r. k. tm.	1	2	1	1	—	—	2	1	1	1	2	—	2
	*Boksay József, g. k.	1	3	3	—	2	1	3	1	1	3	3	1	1
5	*Bumbák László, g. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1	1
	Demjéndy Gusztáv, ev. ref.	1	3	3	3	—	—	4	3	3	3	3	—	1
	*Drohobeczky Gyula, g. k.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	3	—	1
	Dvorák Alfréd, r. k.	3	4	3	—	4	3	3	3	3	3	3	—	2
	Erdélyi Béla, g. k.	2	3	3	—	3	2	3	3	2	3	1	—	1
10	*Fechtl Mihály, r. k. tm.	1	2	3	3	—	—	2	2	2	3	2	—	1
	Gúth István, izr. tm.	2	2	2	2	—	—	2	2	2	2	2	—	1
	*Herczegh János, r. k. tm.	2	2	2	—	3	1	3	2	3	2	1	—	2
	Horovitz József, izr.	2	3	3	—	4	4	2	3	2	3	3	—	2
	Katrics Viktor, r. k.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	2	1
15	Komán Béla, g. k.	2	3	3	—	2	3	3	3	2	3	1	1	2
	Komáromy István, ev. ref.	2	4	3	—	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Leiner Jenő, g. k.	1	3	3	3	—	—	3	3	3	3	4	—	1
	Lelovics Dániel, r. k.	3	4	3	—	3	3	4	3	3	3	1	—	2
	Lengyel László, r. k.	1	3	3	—	1	3	3	2	2	4	3	—	1
20	Literáty Ödön, ev. ref.	3	4	4	—	4	3	3	3	3	3	2	—	1
	Löbl Lázár, izr.	3	3	3	—	4	4	3	3	3	4	1	—	2
	*Marina Jenő, g. k.	1	3	4	—	2	2	4	3	3	3	1	—	1
	Matyaczkó Gyula, g. k.	1	1	2	—	1	2	3	2	2	3	2	—	1
	*Matyi Sándor, g. k.	2	3	4	—	2	3	4	2	2	3	2	2	1
25	Mihálka Gyula, g. k.	1	2	2	—	2	2	2	2	2	3	2	—	1
	Molnár József, ág. h. ev.	1	2	3	—	2	3	3	2	2	3	3	2	1
	*Nagy Zoltán, ev. ref. tm.	1	2	2	1	—	—	2	1	1	2	1	—	1
	Neumann Róbert, r. k. tm.	2	3	3	—	2	3	1	2	1	3	fl.	—	1
	Nozdroviczky László, r. k.	2	4	4	—	2	3	4	2	3	4	1	—	2
30	Orosz István, g. k.	2	2	3	—	3	3	4	2	2	3	1	—	1
	*Papp Jenő, g. k. tm.	1	1	1	1	—	—	2	1	2	1	2	—	1
	Pataki István, g. k.	1	3	2	3	—	—	3	2	2	3	2	2	2
	Rosenfeld Emil, izr.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	1
	Roth Bertalan, izr.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	4	4	—	2
35	*Schönberger László, izr. tm.	1	1	2	1	—	—	1	1	1	2	2	—	1
	*Simon Ernő, ev. ref. tm.	1	2	2	2	—	—	2	2	2	1	3	—	1
	Steller László, ág. h. ev.	2	2	2	2	—	—	3	2	2	2	3	—	1
	Szim Lőrinc, r. k.	2	3	4	—	3	3	4	3	3	4	3	—	2
	*Szombathy Imre, ev. ref. tm.	1	3	2	2	—	—	3	2	2	3	1	—	1
40	Szólics Mihály, g. k.	1	2	3	—	3	1	2	2	3	3	1	—	2
	Tegze Sándor, g. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	—	1

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló rajz	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
*Tomcsányi Elemér, r. k. tm.	2	3	3	3	—	—	2	3	2	2	1	—	1
Tóth Albert Géza, r. k.	1	3	3	3	—	—	2	3	3	3	2	—	2
Tóth Gyula, ev. ref. tm.	1	2	3	3	—	—	3	1	1	1	1	1	1
45 *Wayand Miklós, r. k. tm.	1	2	1	1	—	—	2	2	2	1	3	1	1
Weinberger Sándor, izr.	2	3	3	—	3	3	2	3	3	3	3	—	1
Magántanulók:													
Braunstein József, izr.	1	2	2	2	—	—	3	2	2	2	—	—	—
Neményi Jenő, izr.	1	2	3	3	—	—	2	2	3	3	—	—	—
Podlussányi Zsigmond, r. k.	4	3	4	—	3	3	3	3	3	3	—	—	—

Év közben kilépett: Lengyel Tibor, g. k. Metz József r. k., Tóth Titusz g. k., Vaszócsik Endre g. k.

Összesen: 53.

Rendkivüli tárgyak:

Francia nyelv: Balogh Gyula 2, Gúth István 2, Steller László 1.

Ruthén nyelv: Boksay József 2, Leiner Jenő 2, Matyaczkó Gyula 1.

Rendkivüli rajz: Boksay József 1, Mihálka Gyula 2, Steller László 1, Szólics Mihály 1.

Gyorsirás: Bumbák László 1.

Zene: Balogh Ferenc 3, Balogh Gyula 1, Bumbák László 1, Matyi Sándor 1, Molnár József 2, Nagy Zoltán 1, Steller László 2, Tóth Gyula 1.

1906. aug. 30-án magánvizsgálatot tett: Mihályi János.
1907. január 15-én magánvizsgálatot tett: Rapaport Ignác.

VI. osztály.

Osztályfő: **Román József.**

	A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pót. irod.	Gör. pót. rajz	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
	*Andor Elek, g. k. tm.	1	2	3	3	—	—	2	3	2	3	1	2	1
	Baltovics József, g. k.	2	3	4	—	4	4	4	3	3	3	1	1	1
	Csigás József, r. k.	2	3	3	—	4	3	3	3	3	3	2	1	2
	Czapáry Dénes, r. k.	3	3	4	—	3	3	4	3	3	3	2	—	1
5	Denenfeld Sándor, izr.	2	3	3	—	3	3	2	3	3	4	2	—	1
	Dercsényi Zoltán, ev. ref.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	—	2
	Dolinay Jenő, g. k.	2	3	4	—	3	3	4	4	3	4	3	—	1
	Dóri Kornél, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	2
	Ébert István, r. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	—	1
10	Fankovics Emil, g. k. ism.	3	3	3	—	3	3	3	3	2	3	1	2	2
	*Fekete Zoltán, r. k.	3	3	4	—	3	3	3	3	3	3	1	—	1
	Fenyődi Árpád, ev. ref.	1	2	2	—	3	3	2	3	2	2	3	—	1
	*Fuchs András, r. k.	2	3	4	3	—	—	3	3	3	3	2	—	1
	Gangur György, g. k. tm.	2	2	2	2	—	—	2	2	2	2	4	—	2
15	Grünfeld Jenő, izr. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	2	1	4	—	2
	Horky János, r. k.	2	3	3	—	3	2	3	3	2	3	1	—	1
	Horváth Aladár, ev. ref.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1	—	2
	Jakó István, ev. ref.	2	2	3	—	2	3	3	3	3	3	4	—	1
	*Jurek József, r. k. tm. ö. d.	1	2	1	2	—	—	1	2	2	1	2	2	1
20	Kiszely Gyula, ág. h. ev.	2	2	3	—	3	3	2	3	2	2	3	—	2
	*Koflanovics Miklós, ev. ref. tm.	1	2	3	3	—	—	3	2	2	3	2	—	1
	Komlóssy Bertalan, ev. ref.	2	3	4	—	3	3	4	2	4	4	3	—	2
	Kőrösmezei Lajos, r. k.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	fl.	—	1
	Kroó Herman, izr.	1	3	4	—	2	3	2	3	3	3	fl.	—	2
25	Kubay Oszkár, r. k.	2	2	3	–	3	1	3	2	3	3	1	—	1
	Kunsch Pál, ág. h. ev.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	—	1
	Lápossy Károly, r. k. tm.	1	1	1	2	—	—	2	2	1	1	3	—	1
	*Lépi Géza, r. k. tm.	1	1	1	2	—	—	1	1	1	1	2	—	2
	Medveczky Ágoston, g. k. ism.	2	3	4	—	3	3	4	3	3	3	fl.	2	2
30	Moskovics Jenő, izr.	1	2	3	—	3	3	2	2	2	3	3	—	2
	Nyíri István, r. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	—	1
	Pataki István, g. k.	1	3	4	3	—	—	4	3	3	3	1	—	2
	Perlstein Aladár, izr. ism.	1	1	2	—	2	2	1	1	2	2	2	1	1
	*Petrik Jenő, g. k. tm.	1	2	2	2	—	—	2	3	2	2	1	1	1
35	*Ponitz János, r. k. tm.	1	2	1	1	—	—	1	2	2	1	1	1	1
	*Popovics Antal, g. k.	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	1	1	1
	Rakovszky János, g. k. ism.	1	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	—	2
	Reőthy János, g. k.	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	1	3	1
	Sárkány Barna, ev. ref. ism.	3	3	4	—	3	2	3	3	3	3	3	—	3
40	Schwartz Emil, izr. tm.	1	2	1	3	—	—	2	1	3	1	1	—	2
	Somlyai László, g. k.	2	2	3	—	3	1	3	3	3	3	1	2	2

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló rajz	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
Steuer Sándor, izr. tm.	1	2	3	2	—	—	2	3	3	2	3	—	1
*Szőke Géza, ev. ref.	2	3	4	3	—	—	3	3	3	4	1	—	2
Szűcs László, g. k. ism.	2	3	4	—	3	3	4	3	3	3	2	—	2
45 Toronszky Miklós, g. k.	3	3	4	—	3	3	3	3	3	3	fl.	—	2
*Vad Ferenc, g. k.	1	2	3	3	—	—	3	3	3	3	1	1	1
Weinberger Illés, izr.	1	3	3	1	—	—	2	4	4	3	3	—	2
Zámbory Sándor, ev. ref.	1	2	3	2	—	—	3	2	2	3	3	—	1
Magántanulók:													
Rapaport Ignác, izr.	1	3	3	3	—	—	2	3	3	2	—	—	—
50 Traply Albin, r. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	—	—	—
Weisz Béla, izr.	1	3	4	—	2	3	3	3	3	3	—	—	—

Év közben kilépett: Zseltvay János, g. k. ism.

Vizsgálatot nem tett: Gribovszky László, g. k.

Összesen: 53.

Rendkivüli tárgyak:

Francia nyelv: Gangur György 1, Jurek József —, Kiszely Gyula —, Kunsch Pál 1, Moskovics Jenő —.

Angol nyelv: Jurek József 1.

Ruthén nyelv: Baltovics József 1, Dolinay Jenő 2. Petrik Jenő 1.

Rendkivüli rajz: Dercsényi Zoltán —, Jakó István 3, Kubay Oszkár 1, Steuer Sándor —.

Zene: Moskovics Jenő 1, Toronszky Miklós 1.

Gyorsirás: Grünfeld Jenő 2, Kiszely Gyula —, Kunsch Pál 1, Lápossy Károly —, Schwartz Emil 1, Steuer Sándor 2.

1906. augusztus 30-án magánvizsgálatot tettek: Farkas István, Rapaport Béla, Schwartz Jolán. 1907. dec. 4-én Ausländer Lajos. 1907. jan. 15-én Rapaport Sámuel.

VII. osztály.

Osztályfő: **Szántó Soma.**

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló tajz	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Egészségtan	Magaviselet
Adrigán Ferencz, r. k.	3	2	3	2	—	—	2	3	3	3	2	2	2	1
Azary Sándor, g. k.	2	3	3	—	4	4	3	3	3	4	1	—	3	3
Ausländer Lajos, izr.	2	3	3	3	—	—	2	3	4	3	4	—	2	1
Balázsy Zsigmond, ev. ref. ism.	2	2	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	3	2
5 Bohuczky Zoltán, r. k. tm.	1	2	2	—	3	3	3	3	2	2	2	—	2	1
*Csillag Szilárd, r. k.	2	2	2	—	2	2	1	1	2	2	3	—	1	2
Dvorák Viktor, r. k.	2	3	3	4	—	—	2	3	3	3	3	—	2	2
Farkas István, ev. ref.	1	3	3	—	4	3	3	3	3	3	3	—	2	1
Ferencsik Ödön, g. k.	2	3	3	—	3	4	3	3	3	3	4	—	3	2
10 Filipecz Ferencz, r. k. tm.	1	2	2	2	—	—	1	2	1	1	2	—	1	1
Galamb József, r. k.	1	2	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2
Gottesmann Lajos, izr.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	—	1	1
*Hajnal Bálint, r. k. tm.	2	2	3	—	2	2	2	2	3	3	2	—	1	1
Haluszinsky József, r. k.	2	3	2	2	—	—	3	3	3	4	1	—	2	2
15 Holis Pál, g. k. ism.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	4	1	3	2
Horky Ferencz, r. k. ism.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	2	1	1	2	1
Ilkánics Ferencz, g. k.	2	3	3	—	3	1	3	3	3	3	2	3	2	2
Iváncsó Gyula, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
*Jankura Gellért, g. k.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	2	1
20 Kalla Lajos, r. k.	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	—	2	1
Kaminszky Mihály, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	4	—	2	1
Kerényi Sándor, izr.	1	2	3	—	2	3	2	2	3	3	2	—	2	1
Kroó Pál, izr. tm.	1	2	3	—	2	3	2	1	2	2	3	—	2	2
Michna Imre, ág. h. ev.	1	3	3	—	3	3	3	3	2	2	3	—	2	1
25 *Orosz Tamás, ev. ref. tm.	1	1	2	2	—	—	1	1	1	1	1	—	2	1
Pajkossy István, g. k.	1	3	3	—	2	1	3	3	3	4	3	—	1	1
Podolcsák Imre, g. k.	2	3	3	—	3	2	2	3	2	2	2	—	2	1
*Polgár Béla, r. k. tm.	1	2	2	2	—	—	1	1	1	2	2	1	1	2
Roth Mór, izr.	1	2	3	—	3	3	2	3	3	3	3	—	2	1
30 Sárkány Géza, ev. ref.	1	3	3	2	—	—	2	3	3	3	2	—	2	1
Schleyer Lajos, izr.	1	2	3	—	1	3	1	1	2	2	1	—	2	1
Sereghy Pál, g. k.	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1
*Simon László, g. k. tm.	1	2	2	1	—	—	1	2	1	2	fl.	—	1	1
Stern Márkus, izr. tm.	1	1	1	1	—	—	1	2	1	1	1	—	1	2
35 Szóbel Nándor, izr.	2	2	3	—	2	2	2	2	2	3	3	—	1	1
Tóth Elek, g. k.	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	3	3	1
Tóth Miklós, g. k.	1	3	3	3	—	—	3	3	2	3	2	—	3	1
Treiszer Izsák, izr.	2	2	3	—	3	3	2	2	2	2	3	—	1	1
Ur Márton, ev. ref. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	—	1	1
40 Veress Viktor, g. k.	2	3	3	4	—	—	3	1	3	3	2	2	2	2

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló rajz.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Ének	Egészségtan	Magaviselet
Magántanulók:														
Buzinkay Gábor, ev. ref.	2	3	3	—	3	3	3	4	4	3				
Grósz Ilonka, izr.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2				
Perlstein Szabin, izr.	1	1	2	—	2	2	3	2	2	3				
44 Rapaport Béla, izr.	1	3	3	3	—	—	3	3	3	4				

Összesen: *44.*

Rendkivüli tárgyak:

Franczia nyelv: Gottesmann Lajos 1.

Ruthén nyelv: Kaminszky Mihály 2, Simon László 1, Tóth Miklós 2.

Rendkivüli rajz: Farkas István 3.

Zene: Hajnal Bálint 1, Holis Pál 1, Sárkány Géza 1.

Gyorsirás: Csillag Szilárd 2, Kroó Pál 1, Róth Mór 1, Schleyer Lajos 1, Simon László 1, Szóbel Nándor 1, Treiszer Izsák 1.

1906. aug. 30-án magánvizsgálatot tett Schwartz Gizella.

VIII. osztály.

Osztályfő: **Makoviczky György.**

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló rajz	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
Balogh Kálmán, ev. ref.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	3	—	2
Barnai Ödön, izr.	1	3	4	—	3	3	3	3	3	4	3	3	—	2
*Baternay Béla, r. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	2	2	1	1	2	1
Bálint Antal, r. k. tm.	1	2	3	2	—	—	2	3	2	2	2	1	—	1
5 *Boksay Emil, g. k. tm.	1	2	2	2	—	—	2	1	2	3	1	2	1	1
Csehily Gyula, g. k. tm.	1	2	2	1	—	—	2	1	2	3	1	1	2	2
Czifra István, r. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	fl.	—	1
*Danielovics István, g. k.	1	3	2	3	—	—	3	3	3	3	2	2	3	2
Danielovics Zsigmond, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	2	—	1
10 Dragula Miklós, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	1	—	1
Dudinszky Nesztor, g. k.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	fl.	—	1
Fankovics Endre, g. k.	1	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	2	3	1
Freyer György, ág. h. ev.	2	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1
Grósz Jónás, izr.	1	2	3	—	1	3	1	1	2	2	2	3	—	1
15 Halász Pál, izr.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	2	—	1
Horváth Béla ev. ref.	1	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	3	—	2
Hudáky János, g. k.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	3	2	—	1
*Karpinecz István, g. k.	2	3	4	—	3	2	3	3	3	4	3	1	—	1
Kárpáti Béla, g. k. tm.	1	3	3	2	—	—	3	3	3	3	2	1	—	1
20 Kellényi Sándor, r. k. tm.	1	2	1	1	—	—	2	1	1	1	1	fl.	2	1
Komán István, g. k.	2	4	3	3	—	—	3	3	3	4	3	2	1	2
Kondor János, g. k. tm.	1	2	1	—	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1
Kroó Hugó, izr.	1	1	2	—	1	2	2	1	1	2	1	2	—	1
Lyachovics Sándor, g. k.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	3	—	2
25 Mermelstein Ernő, izr.	1	2	2	2	—	—	2	2	2	2	2	3	—	1
Motrinecz István, g. k.	1	3	3	—	3	2	3	3	3	3	3	1	—	1
Nagy Károly, ev. ref.	3	4	4	—	3	3	3	4	3	4	3	4	—	2
*Nemes Géza. ev. ref. tm.	1	2	3	2	—	—	3	2	3	3	3	1	1	2
Novák Miklós, r. k.	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	2	1
30 Podolcsák Miklós, g. k. tm.	1	3	1	2	—	—	3	3	3	2	1	1	—	1
*Semtey Sándor, r. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	2	—	1
Somogyi István, r. k. tm.	1	1	1	1	—	—	1	1	2	2	1	fl.	—	1
Szolics János, g. k. tm.	1	2	1	—	1	1	2	2	1	2	1	2	—	1
Szőke Zsigmond, ev. ref,	2	4	3	4	—	—	3	4	4	4	3	3	—	1
35 Sztripszky Mihály, g. k.	2	4	3	3	—	—	3	4	3	3	3	3	—	1
*Szviscsa Ignác, g. k. tm.	1	2	1	1	—	—	2	2	2	2	1	2	—	1

A tanuló neve, vallása, tandijmentes-e, ismétlő-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. pótló irod.	Gör. pótló tajz	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet
*Tarnói Károly, ág. h. ev. tm.	1	2	1	1	—	—	1	2	2	2	1	2	—	1
Vadász Sándor, izr. tm.	1	1	3	—	1	1	2	1	1	1	2	fl.	—	1
Vajda Sándor, izr.	1	2	3	—	2	3	3	2	2	2	3	3	—	1
Valla Jenő, r. k. tm.	1	1	2	1	—	—	2	1	1	2	1	2	—	1
Vider Béla, izr.	1	2	2	1	—	—	1	2	3	3	2	2	—	2
Magántanuló:														
Schwarcz Gizella, izr.	1	2	3	—	2	3	2	3	3	3	3	—	—	—

Év közben kilépett: Izay Géza, r. k.

Összesen: 43.

Rendkivüli tárgyak:

Francia nyelv: Vadász Sándor —, Vider Béla —.

Angol nyelv: Balogh Kálmán —, Danielovics Zsigmond 3, Halász Pál 1, Kroó Hugó 1, Mermelstein Ernő 1.

Ruthén nyelv: Boksay Emil 1, Csehily Gyula 1, Danielovics István 1, Dudinszky Nesztor 2, Kárpáti Béla 2, Lyachovics Sándor 2, Szviscsa Ignác 1.

Zene: Boksay Emil 1, Kárpáthy Béla 1, Tarnói Károly 1,

Gyorsirás: Vider Béla 1.

IX.

Érettségi vizsgálatok.

Az érettségi vizsgálatokra 35 nyilv.-, 1 magántanuló (leány), 1 ism-, 3 javító- és 1 kiegészitő (görög) vizsgálatot tevő tanuló jelentkezett, kik közül érettnek nyilvánittatott 33.

Az érettségi vizsgálat irásbeli része május 21., 22. és 23. napjain, szóbeli része pedig **dr. Kiss János,** budap. m. kir. tud. egyet. ny. r. tanár h. elnöklete alatt junius 20—25. napjain tartatott meg.

A kassai tanker. kir. főigazgató az irásbeli vizsgálatokra a következő tételeket jelölte ki:

I. A magyar nyelv- és irodalomból:

A magyar műballada fejlődése, különösen Arany balladái.

II. A latin nyelv- és irodalomból:

A censura megalapitása (Liv. l. IV. c. 8.)

III. A mennyiségtanból:

Algebrából: Valamely derékszög szárain A_1 és A_2 két pont c_1 és c_2 sebességgel egyenletesen halad a szög csúcsa felé, melytől A_1 pont 60 m., A_2 pont 80 m.-nyi távolságban van. Elindulásuk után 10 másodperccel a két pontnak egymástól való távola 50 m., 15 másodperc mulva pedig 25 m. — Mekkorák a mozgó A_1 és A_2 pontok sebességei?

Geometriából: A és B két helységnek, melyeket egymástól hegy választ el, meghatározandó a távolsága. Egy oldalt eső C pontból mindkét helyiség látható; A-nak távola ezen C ponttól 6·358 km., B-é 4·235 km.; ezen irányzó vonalak által képezett szög $78^0\ 20'\ 10''$.

Az érettségi irásbeli vizsgálat eredménye:

Az irásbeli dolgozat neme	A megoldás sikere					
	általában	jel	jó	es	en	össz.
I. A magyarból	elég jó	7	11	19	—	37
II. A latinból	kielégitő	1	16	20	—	37
III. A mennyiségtanból	nem kielégitő	6	6	12	13	37

Az érettségi vizsgálatot tett tanulók névsora.

	Neve, vallása	Érettségi foka
	Baternay Béla, r. k.	jól érett
	Bálint Antal, r. k.	érett
	Boksay Emil, g. k.	jelesen érett
	Csehily Gyula, g. k.	érett
5	Czifra István, r. k.	érett
	Dragula Miklós, g. k.	érett
	Dudinszky Nesztor, g. k.	érett
	Fankovics Endre, g. k.	érett
	Grósz Jónás, izr.	jól érett
10	Halász Pál, izr.	jelesen érett
	Horváth Béla, ev. ref.	érett
	Kárpáthy Béla, g. k.	érett
	Kellényi Sándor, r. k.	jelesen érett
	Kondor János, g. k.	érett
15	Kroó Hugó, izr.	jól érett
	Mermelstein Ernő, izr.	jól érett
	Motrinecz István, g. k.	érett
	Nemes Géza, ev. ref.	érett
	Ocskay István, r. k.	érett
20	Podolcsák Miklós, g. k.	jól érett
	Semtey Sándor, r. k.	jelesen érett
	Somogyi István, r. k.	jól érett
	Szólics János, g. k.	jól érett
	Szviscsa Ignácz, g. k.	jelesen érett
25	Schwarcz Gizella, izr.	érett
	Tarnói Károly, ág. h. ev.	jelesen érett
	Vadász Sándor, izr.	jelesen érett
	Vajda Sándor, izr.	jól érett
	Valla Jenő, r. k.	jelesen érett
30	Vider Béla, izr.	érett

Statisztikai kimutatás az 1907. évi érettségi vizsgálatról.

	a)	b) Az irásbelin			c)	d)	e) A szóbelin						f) Az érettségi vizsgálatot tett ifjak pályaválasztása																		
Az érettségi vizsgára jelentkezők és a vizsgázók nem szerint	Hányan jelentkeztek érettségi vizsgálatra?	Hány készitette el minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel?	Hány utasittatott az irásbeli alapján ismétlő vizsgálatra?	Hány utasittatott el az é. u. 29. §. alapján — végleg?	Hányan bocsáttattak összesen szóbelire?	A szóbeli vizsgálat elől betegség v. egyéb ok miatt visszalépett	Hány lett jelesen	Hány jól	Hány egyszerüen	Hány utasittatott javitó vizsgálatra?	Hány utasittatott ismétlő vizsgára a szóbeli alapján?	Hány utasittatott el az é. u. 29. §. alapján — végleg?	theologiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	állatorvosi	gyógyszerészi	mérnöki	épitészi	gépészmérnöki	vegyészi	gazdasági	erdészeti	bányászati	ipari	kereskedői	alsóbb hivatalnoki	katonai	művészeti	meg nem határozott
							érett?						pályára készült																		
Az 1907-ik évben																															
36 ifju 1 leány	37	24	—	—	37	—	8	8	14	6	1	—	5	3	8	2	1	—	6	—	—	—	—	2	—	—	2	1	—	—	—

X. Statisztikai kimutatás.

A középiskolai tanulókról.

1. A tanulók száma, vallása, nyelve, honossága.

Osztály	A tanulók száma							Vallásuk					Anyanyelvük				Nyelvismeretük		Honosságuk			
	felvétetett az egész év folyamán		több v. kevesebb, mint 1905/6. tanévben	vizsgálatot tett	évközben kilépett	ismétlő	görög ny. helyett választott tantárgyakat tanult	róm. kath.	gör. kath.	ág. h. evangelikus	ev. református	izraelita	magyar	német	tót	ruthén	csakis magyarul beszél	hányan tudtak magyarul	helybeli	megyebeli (Bereg)	más megyebeli	más állambeli
	rendes tanuló	magán tanuló																				
I. A	48	1	+6	45	4	3	—	20	12	—	4	9	42	2	1	—	18	45	27	8	10	—
I. B	49	—	+8	45	4	4	—	14	7	—	10	14	44	1	—	—	25	45	20	9	16	—
II. A	33	1	−4	33	1	4	—	15	2	2	8	6	33	—	—	—	30	33	17	4	12	—
II. B	34	—	−5	29	5	1	—	11	8	—	4	6	29	—	—	—	16	29	5	18	6	—
III. A	36	2	+10	37	1	2	—	8	17	1	5	6	37	—	—	—	19	37	16	12	9	—
III. B	35	2		37	—	2	—	13	12	1	6	5	36	—	—	1	23	37	7	9	20	1
IV.	62	3	+3	59	6	4	—	24	14	3	8	10	58	1	—	—	43	59	29	6	24	—
V.	50	3	−1	49	4	3	28	13	16	2	9	9	48	1	—	—	35	49	5	11	32	1
VI.	50	3	+14	51	2	6	30	14	16	2	9	10	48	1	1	1	32	51	8	21	22	—
VII.	40	4	−2	44	—	3	27	11	14	1	6	12	44	—	—	—	24	44	9	13	22	—
VIII.	42	1	−7	42	1	—	20	8	18	2	5	9	41	1	—	—	35	42	16	9	17	—
Összesen	479	20	+22	471	28	32	105	151	136	14	74	96	460	7	2	2	300	471	159	120	190	2
	499			499				471					471						471			

Jegyzet. 1906. aug. 30-án magánvizsgálatot tettek: Homicsko Elek II. A. Homicsko Gyula II. B, Mihályi János V., Farkas István, Rapaport Béla Schwartz Jolán VI. és Schwartz Gizella VII., 1906. dec. 4-én Ausländer Lajos VI., 1907. jan. 15-én Rapaport Ignác V. és Rapaport Sámuel VI. osztályból.

II. A tanulók szüleinek polgári állása.

Osztály	Őstermelő			Iparos			Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő		Katona	Más értelmiségi, (orvos, ügyvéd, lelkész, tanár, tanító, mérnök, író, művész stb.)	Személyes szolgálatból élő, (munkás, napszámos, szolga, stb.)	Magánzó nyugdíjas, vagy tőkéjének jövedelméből élő	Összesen
	önálló			önálló			önálló									
	nagybirtokos és bérlő	kisbirtokos és bérlő	alkalmazott	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	nagykereskedő	kiskereskedő, ssatócs	alkalmazott	köztisztviselő, (állami, hatósági)	magán és társulati					
I. A.	—	3	2	—	5	2	—	5	—	3	6	2	10	4	3	45
I. B.	—	4	3	1	4	3	—	—	—	4	13	1	8	2	2	45
II. A.	4	2	—	—	3	—	1	2	—	5	1	—	10	1	4	33
II. B.	—	2	4	—	6	1	—	1	—	4	—	—	10	—	1	29
III. A.	—	3	—	—	7	—	—	4	—	6	1	—	15	1	—	37
III. B.	1	1	1	—	6	—	—	2	—	3	3	1	15	4	—	37
IV.	1	3	6	—	8	1	2	4	3	10	1	1	15	—	4	59
V.	—	2	—	—	6	—	—	1	—	7	4	—	21	—	8	49
VI.	1	4	—	1	5	1	—	2	—	4	5	1	18	1	8	51
VII.	—	1	—	—	6	—	1	2	—	4	6	1	18	1	4	44
VIII.	—	4	—	1	2	—	—	6	—	6	—	—	11	4	8	42
Összesen	7	29	16	3	58	8	4	29	3	56	40	7	151	18	42	471

III. A tanulók egészségi állapota és mulasztása.

a) A tanulók egészségi állapota.

Betegség	I. A.	I. B.	II. A.	II. B.	III. A.	III. B.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y b a n											
Könnyü jellegü	172	79	46	17	112	88	193	135	139	130	54	1165
Sulyos	2	6	2	3	7	1	6	8	17	6	—	66
Járványos	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	4
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

b) A tanulók mulasztása.

Mulasztott tanitási órák	I. A.	I. B.	II. A.	II. B.	III. A.	III. B.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y b a n											
Igazolt	554	931	765	827	734	452	1773	1631	1778	1382	1031	11558
Nem igazolt	69	22	6	13	3	21	73	4	62	29	79	381
Hány tanuló nem mulasztott?	11	8	8	3	5	5	11	5	4	3	6	69
Hány tanuló mulasztott igazolatlanul?	21	8	6	12	3	3	24	1	15	5	15	113

IV. A tanulók életkora.

Osztály	A tanév elején												A tanév végén											
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Idősebb	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Idősebb
	éves												éves											
I. A	6	15	10	10	3	1	—	—	—	—	—	—	—	6	15	10	10	3	1	—	—	—	—	—
I. B	8	20	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	17	11	5	—	—	—	—	—	—	—
II. A	—	2	17	8	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	17	8	5	1	—	—	—	—	—
II. B	—	4	14	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	-	4	16	6	8	—	—	—	—	—	—
III. A	—	—	7	16	8	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	16	8	5	1	—	—	—	—
III. B	—	—	6	17	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	17	10	4	—	—	—	—	—
IV.	—	—	—	6	19	15	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	17	19	13	2	—	—	—
V.	—	—	—	—	10	17	16	5	—	1	—	—	—	—	—	—	1	12	16	14	5	—	1	—
VI.	—	—	—	—	—	5	20	17	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	10	16	17	6	2	—
VII.	—	—	—	—	—	—	7	11	12	9	4	1	—	—	—	—	—	—	—	7	11	12	9	5
VIII.	—	—	—	—	—	—	—	11	10	10	10	1	—	—	—	—	—	—	—	1	10	11	10	10
Összesen	14	41	66	70	53	48	61	46	28	23	14	2	—	19	37	67	71	63	56	51	45	29	22	15

V. A tandijfizető, egész- és félmentes, valamint ösztöndijas tanulók kimutatása.

	Tandijra nézve	I. A.	I. B.	II. A.	II. B.	III. A.	III. B.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
		osztályban											
I. félév	Egész tandijfizető	21	24	23	17	21	28	42	31	39	36	25	307
	Fél „	14	10	3	2	3	2	1	2	1	1	—	39
	Egész tandijmentes	10	11	7	14	3	7	16	16	13	7	16	120
II. félév	Egész tandijfizető	33	28	22	14	21	30	44	32	38	34	25	321
	Fél „	3	5	2	—	3	2	1	2	1	—	—	19
	Egész tandijmentes	9	12	9	15	13	5	14	15	14	10	16	132
	Ösztöndijas	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1

VI. A tanulók tanulmányi és erkölcs-fegyelmi állapota.

1. A tanulók előmenetele

a) a rendes tantárgyakból

Osztály	I. A sz.	I. A %	I. B sz.	I. B %	II. A sz.	II. A %	II. B sz.	II. B %	III. A sz.	III. A %	III. B sz.	III. B %	IV. sz.	IV. %	V. sz.	V. %	VI. sz.	VI. %	VII. sz.	VII. %	VIII. sz.	VIII. %	Összesen
Mindenből jeles	2	4	7	16	4	12	1	4	3	8	1	3	---		2	4	2	3	2	5	2	5	26	6
Mindenből legalább jó	4	9	7	16	5	15	5	17	4	12	2	5	4	7	7	15	7	14	7	16	9	21	61	13
Mindenből legalább es.	26	58	17	38	22	67	17	59	22	59	24	65	39	66	24	48	25	49	25	57	25	60	266	56
Egyből elégtelen	5	11	2	4	2	6	3	10	5	13	2	5	7	12	5	10	8	16	8	18	---		47	10
Kettőből elégtelen	1	2	6	13	---		---		2	5	3	8	5	8	7	15	6	12	1	2	4	9	35	7
Többből elégtelen	7	16	6	13	---		3	10	1	3	5	14	4	7	4	8	3	5	1	2	2	5	36	8
Összesen	45		45		33		29		37		37		59		49		51		44		41		471	

b) hányan tanulták a rendkivüli tárgyakat eredménynyel az év végén?

Francia nyelv	---	---	---	---	---	---	---	3	2	1	2	8
Angol nyelv	---	---	---	---	---	---	---	---	1	---	5	6
Ruthén nyelv	---	---	---	---	10	17	7	3	3	3	7	50
Rendkivüli rajz	1	2	6	2	2	4	5	6	5	1	---	34
Műének	45	45	32	30	3	6	11	13	13	9	10	217
Zene	1	2	3	4	4	4	5	7	2	3	3	38
Gyorsirás	---	---	---	---	---	1	3	1	4	7	1	17
Egészségtan	---	---	---	---	---	---	---	---	---	40	---	40

2. A tanulók erkölcs-fegyelmi állapota

Jó	22	50	28	62	19	59	23	79	28	80	28	80	27	48	32	70	26	54	26	65	31	76	299	64
Szabályszerü	18	41	17	38	13	41	6	21	7	20	7	20	29	52	14	30	21	44	13	32	10	24	155	35
Kevésbbé szabályszerü	4	9	---		---		---		---		---		---		---		1	2	1	3	---		6	1
Igazgatói megrovást kapott	---		---		---		---		---		---		2		---		---		2		1		5	
Tanárkari megrovást kapott	---		---		---		---		---		---		---		---		---		---		---		---	
Tanács folytán eltávozott	---		---		---		---		---		---		---		---		---		---		---		---	

XI.

Tanszerek. — Jelentések. — Jutalmak.

I. Gyarapodása a könyv- és szertáraknak az 1906/7. tanévben.

a) **A tanári könyvtár gyarapodása.** Őre: *Dr. Jankovics József Mihály.*

Uj beszerzés volt: 64 mű, 102 darab, 891 korona 20 fillér értékben. — Vétel utján: Önálló művek: Than K.: A kisérleti chemia elemei; Magy. Tört. Emlékek, Irók XXXVIII. kt., Okmt. XXXII—XXXIII. kt.; Zolnai Gy.: Magy. Oklevél-Szótár; Ért. a tört. tud. köréből XX. kt.; Mahler E.: Babylonia és Assyria; Escott T.: A mai Anglia II. kt.; Vámbéry Á.: Nyugot kulturája keleten; Haraszti Gy.: Corneille és Kora; Békefi R.: A népoktatás története Magyarországon 1540-ig; Szaffka M.: Tornagyakorlatok gyüjteménye; Mészöly G.: Tinódi Sebestyén; Huttkay L.: Mikes Kelemen törökországi levelei; Zrinyi Miklós gr. költői művei; Mikszáth K. összegyüjtött munkái I—X. kt.; Mikszáth K.: Jókai Mór élete és kora I—II. kt.; Földtani intézet évi jelentése 1905.; Cserey A.: Növényhatározó; Karácsonyi J.: Magyarország egyháztörténete 970—1900.; Czirbusz G.: Magyarország a XX. évszáz elején; Timon A.: Magyar alkotmány és jogtörténet; Könyöki J.: A középkori várak; Radvánszky B. br.: Magyar családélet és háztartás a XVI—XVII. században; Reinach S.: A művészet kis tükre; Finászy E.: Az ókori nevelés története; A műveltség könyvtára I—III. kt.; Finászy E.: A magyarországi középiskolák multja és jelene; Schvarcz Gy.: Görög történelem; Pauer J.: A lélektan alaptanai; Pauer J.: A logika alaptanai; Lambertus Hersfeldensis: Annales; Maurenbrecher: Studien u. Skizzen z. Gesch. d. Reformationszeit; Bátky Zs.: Utmutató néprajzi muzeumok szervezésére; Baur A.: Deutschland i. d. Jahren 1517—25; Bethlen J.: Historia rerum transsylvanicarum Libri IV. — Művészeti könyvtár: Lázár B.: Paál László; Malonyay: A fiatalok; Wollanka: Rafael, Meller: Michelangelo, Diener-Dénes: Lionardo da Vinci, össz. 5 darab; Varju S.: A magyar szellemi művelődés történelme; Mika S.: Magyar történelmi olvasókönyv I. kötet. — Folyóiratok: Akadémiai Almanach 1907-re; Akadémiai Értesitő; Budapesti Szemle 125—128 kötet; Urania; Hivatalos Közlöny; Magyar nyelv; Philologiai Közlöny; Századok; Természettudományi Közlöny; Gyakorlati Paedagogia, Történelmi Tár; Magyar Paedagogia; Művészet; Magyar Iparművészet; Numizmatikai Közlöny; Archaeologiai Értesitő; Math. és természettud. Értesitő XXIV. kt.; Nyelvtudományi Közlemények XXXVI. kt.; Herkules; Tornaügy; Magy. Rajztanárok értesitője; Irodalomtört. Közlemények; Magyar Nyelvőr; Földtani Közlöny; Ethnographia; A m. n. muzeum néprajzi osztályának Értesitője; Rendeletek Tára; Földrajzi Közlemények, 18 drb. — *Ajándék utján:* Magyarország közoktatásügye 1904-ben, Zágoni Mikes Kelemen törökországi levelei (Emlékkiadás), Déry Gy.: A magy. Universiti Extension évkönyve 1904/5-re, Zichy Jenő gr. Harmadik ázsiai utazása I—VI. kt.; Brehm: Az állatok világa X. kt. (a nm. V. K. Miniszterium ajándékai.) — Erdély 1905. évf. (Dr. Méray Ádám ügyész úr ajánd.) — Szemere Miklós: A köbölkuti kerület választóihoz, Sürgős interpelláció a

sajtóügyben, A delegációban tartott beszéd a Balkánról (A szerző ajánd.) — Eszterházy Sándor: Székfoglaló beszéd a kassai kir. áll. jogakadémia 1906/7. tanévi megnyitó ünnepélyén (Az intézet ajánd.) — Geöcze Zoard: z-f (x, y) felület quadraturája I. r. (A szerző ajánd.) — Eszterházy Sándor: Társadalmi kiválás és kiválasztás (A szerző ajánd.) — Tárczy Károly dr.: Nagy Péter cár és Magyarország (A szerző ajánd.) — Édes Jenő: A balatonfelvidéki népnyelv (A szerző ajánd.) — Bihari Ferenc: Régi és uj lélektan (A szerző ajánd.) — Hunfalvy J.: Az osztrák birod. rövid statisztikája, Dispensatorium pharmaceutikum Viennense (Komáromy István V. o. t. ajándékai. — *Álladék az 1906/7. tanév végén 5279 drb. 27786 korona 85 fillér értékben.*

b) **Az ifjusági könyvtár gyarapodása.** Őre: *Irovics Tamás.*

Uj beszerzés volt: 65 mű, 84 drb. 295 kor. 68 fill. értékben. — Vétel utján: Vaday J.: Rákóczi és a kurucvilág; Sebők Zs.: Maczkó ur ujabb utazásai, Szerelemhegyiné Móczár Jolán: Regék az északi tenger mellől; Daudet A.: Tarassoni Tartarin; Lupi bácsi elbeszélései 5 kt.; Lampérth G.: Három pápai diák balatoni utazása; Szalay J.: Piramisok hazájából; Vértesi A.: Az éjféli nap országában 2 kt.; Szőllősy O.: A mi Gazsink; Tábory R.: Kong-Kheon vagy a becsületszó; Korityánszky O.: Jáva szigeten; Sas E.: A fölkelő nap hősei; Petisens-Geréb: Az Olympos; Montgemery F.: Gyermekszív rejtelmei; Laurie A.: Francia diákélet; Vértesi A.: Istenért és a szabadságért; Niebuhr-Gál: Görög hősök; Tóth R.: Budapesti séták; Tóth K.: A munka bajnokai; Mikszáth K.: A németke; Sas E.: Munkácsy Mihály; Malat-Gauss: Elhagyottan; Négyessy L.: A mértékes magyar verselés története; Henszlmann J.: A képzőművészetek fejlődése; Béri Gy.: Pascal gondolatai; Ten Brink B.; Berkovics: Shakspere; Béri: La Rochefoucauld gondolatai; Vay Sándor gr.: Régi nemes urak, urasszonyok; Széchy K.: Tanulmányok; Dr. Császár M.: Szemelvények Bonfiniből 5 pld.; Dr. Szentpétery J.: Brodarics históriája 5 pld.: Kajlós J.: II. Rákóczi Ferenc vallomásaiból 5 pld.; Ferenczi Z.: Báró Eötvös József; Beöthy Zs.: Széchenyi és a magyar költészet; Simonyi Zs.: Helyes magyarság; Mikszáth K.: Jókai Mór élete és kora 2 kt.; Calderon: Állhatatos fejedelem; Hegedüs J.: Guarinus és Janus Pannonius; Nyeste P.: Gr. Széchenyi István-emlékkönyv; Salamon F.: Irodalmi tanulmányok 2 kt.; Herczeg F. munkái 20 kt.; Thaly K.: Ocskay László 2 kt.; Kreith Béla gr.: II. Rákóczi F. és korának története; Hegedüs P.: Rákóczi F. könyve. — *Ajándék utján:* Kelemen B.: Jó magyarság (a nm. V. K. Miniszterium ajánd.) — *Álladék az 1906/7. tanév végén: 2605 drb. 6387 kor. 34 fill. értékben.*

c) **Föld. és tört. szertár gyarapodása.** Őre: *B. Demjanovich Andor.*

Uj beszerzés volt 2 darab 56 korona értékben. — Vétel utján: Stielers Hand-Atlasz, 100 Karten mit 162 Nebenkarten. — Klösz Gy. és fia: Magyarország vasuti és gőzhajózási térképe. — *Álladék az 1906/7. tanév végén: 253 darab 2807 korona 68 fillér értékben.*

d) **Történelmi múzeum gyarapodása.** Őre: *Dr. Jankovics József Mihály.*

Ez évi gyarapodás ajándékozás utján: **Dr. Despinits Péter** ny. kir. itélőtáblai biró úr (Budapestről) ezuttal már harmadszor, igen becses darabokkal gazdagitotta gyüjteményünket; az általa ajándékozott érmek a következők: Valerianus alexandriai pénze 3 drb. (bronz), II. Claudius Gothicus alexandriai pénze 2 drb. (bronz), II. Constantinus (kis bronz), I. Justinianus (kis bronz), II. Justinus (kis bronz), II. Justinus és Zsófia (nagy bronz), VI. Leo 2 drb. (közép és kis bronz), I. Joannes Zimisces 2 drb. (nagy és közép bronz), XIII. Konstantinus és Eudokia (közép bronz), I. Manuel Komnenos 2 drb. (nagy és kis bronz), III. Alexios Angelos Komn. (kis bronz), Domitianus (közép

bronz), Sándor bolgár fej. 10 stotinki (réz), II. Sándor orosz cár 3 kopek (réz), XVI. Lajos francia kir. 12 deniers (réz), Eugenia francia császárné réz (jeton), összesen: 22 drb. — Biró István áll. el. isk. tanitó urtól: Julianus Apostata (közép bronz). — V. K. M.-tól (53/1907. e. sz. a.) Andrássy Gyula emlékérem (bronz). — *A tanulók közül ajándékoztak: A VIII. osztályból*: Kárpáti B. VI. Károly osztrák 1 kros (ezüst). — *A VII. osztályból*: Holis P. II. 15 drb. ezüst, 1 drb. réz érmet és 4 drb. papir pénzt. — Bohuczky Z. 1 drb. ezüst 1 drb. réz érmet. — Podolcsák I. 1 réz érmet. — Hajnal B. 2 drb. réz jetont. — Schleyer L. 1 réz érmet. — Jankura G. 1 ezüst, 10 drb. réz érmet. — *A VI. osztályból*: Dolinay J. 1 ezüst és 1 bronz érmet. — *Az V. osztályból*: Papp J. 6 drb. réz pénzt. — Lengyel L. 1 nickel pénzt. — Drohobeczky Gy. 1 réz pénzt és 1 emlékérmet. — Tegze S. 1 réz pénzt és 1 ezüst jetont. — Herzeg J. 1 ezüst pénzt. — Komáromy J. 3 drb. réz pénzt. — Molnár J, 1 ezüst pénzt. — Orosz J. 4 drb. ezüst pénzt. Vaszócsik E. 1 bankót. — Rosenfeld E. 1 réz pénzt. — Horovicz József 1 ezüst pénzt. — Bakó J. 1 rézpénzt. — *A III. B osztályból*: Stéfán J. 1 zink bárcát. — Weinberger O. I. Lipót tallérját (ezüst) és 7 drb. réz pénzt. — Rajka Gy. 2 drb. rézpénzt. — Mónus P. 5 réz pénzt. — Lyach L. 1 réz pénzt. — Lápossy A. 3 réz és 2 ezüst pénzt. — Petruska D. 1 játék-pénzt. — Brünn S. 1 papir pénzt és 1 réz pénzt. — Biró L. 1 munkás bárcát. — Steller L. 1 réz pénzt. Jaczkovics J. 1 réz pénzt. — *A II. A osztályból*: Grósz N. 1 nickel és 5 drb. réz pénzt. — Beregszászy J. 18 drb. réz és 4 drb. ezüst pénzt. — Száz Z. 18 drb. réz és 1 drb. ezüst pénzt. — Zatlukál J. 22 drb. réz pénzt és 1 mukás bárcát. — Steuer O. 1 nickel pénzt. — Gáthy B. 2 rézpénzt. — Horváth Z. 2 drb. réz pénzt. — Horváth J. 1 réz pénzt. — Hajdu Gy. 2 ezüst és 1 réz pénzt. — Kmeczo B. 1 ezüst pénzt. — Balogh L. 1 ezüst pénzt. — Boray G. 3 drb. réz pénzt. — Dercsényi Z. 1 ezüst pénzt. — Visnyovszky Ö. 1 réz pénzt. — Goldstein J. 2 réz pénzt. — *A II. B osztályból*: Balog S. 1 réz és 1 papir pénzt. — Kallus L. 1 réz pénzt. — Ferencsik M. 1 papir pénzt. — Kalabiska Gy. 1 ezüst pénzt, — Kacskós V. 1 réz pénzt — *Az I. B osztályból*: Rosenfeld G. 1 nickel pénzt. — Berkovics J. 3 drb. ezüst pénzt. — *Összesen 214 darab.*

A történelmi muzeum alapleltári kimutatása:

I. Pénzek	1111	drb.	795	kor.	—	fill.	értékben
II. Emlékérmek, jetonok, bárcák	172	„	169	„	98	„	„
III. Papirok	47	„	37	„	20	„	„
IV. Levéltár	10	„	12	„	80	„	„
V. Régiségtár	68	„	48	„	50	„	„

Álladék az 1906/1907. tanév végén 1408 drb 1063 kor. 48 fillér.

Nagyszámu XVII—XIX. századi magyar, továbbá lengyel és vegyes legujabb kori európai pénz- és emlékérem-duplumainkat szivesen adjuk cserébe a gyüjteményünkből hiányzó darabokért.

e) **Természetrajzi szertár gyarapodása.** Őre: *Ardos Frigyes.*

Uj beszerzés volt: 46 darab 90 kor. értékben. 6 drb. kristálytengelyváz 40 drb. kristályminta. — *Álladék az 1906/7. tavév végén: 1564 drb. 8223 kor. 16 fillér értékben,*

f) **Physikai szertár gyarapodása.** Őre: *Azary Miklós.*

Uj beszerzés volt: 7 darab 90 kor. 85 fillér értékben. Röntgen lámpa. Markoni kohärer állványon. Egyszerü áramátkapcsoló. 4 drb. száraz elem. — *Álladék 1906/7. tanév végén: 541 drb. 10770 kor. 15 fillér értékben.*

g) **Chemiai szertár gyarapodása.** Őre: *Ardos Frigyes.*

Uj beszerzés volt: 5 darab 8 kor. 49 fillér értékben. — Álladék 1906/7. tanév végen: 104 darab 742 korona 73 fillér értékben.

h) **Rajzszertár gyarapodása.** Őre: *Kalmár Jenő.*

Uj beszerzés volt: 82 drb. 142 kor. 35 fillér értékben. Préselt cachirozott levelek, keretek, gelatin lapok, cachirozatlan levelek, termések. Tömegtanításhoz kelyhek, vázák, amphorák, munkácsi agyagedények. — *Álladék az 1906/7. tanév végén: 1837 darab 2136 kor. 38 fillér értékben.*

i) **Tornaszertár gyarapodása.** Őre: *Kabáczy Mihály.*

Uj beszerzés volt: 5 darab 118 kor. értékben. Tizedes-mérték, magasság-mérő, magas-ugrási mérce. — *Álladék az 1906/7. év végén 666 darab 3455 korona 84 fillér értékben.*

j) **Zeneszertár gyarapodása.** Őre: *Román József.*

Uj beszerzés volt: 2 darab 9 korona 40 fillér értékben. János vitéz és Gül Baba partiturái. — *Álladék az 1906/7. tanév végén: 70 darab 498 kor. 10 fillér értékben.*

k) **Intézeti butorzat gyarapodása.** Őre: *Bohner Jákó.*

Uj beszerzés volt: 8 drb. 35 kor. értékben. Képkeretek. — *Álladék az 1906/7. tanév végén: 1032 darab 16601 kor. 86 fillér értékben.*

2. „Eötvös-önképzőkör."

Intézetünk „Eötvös-önképzőköre" az 1906/7. tanévben szeptember 26-án tartotta meg alakuló közgyűlését 89 rendes és 15 pártoló taggal. — Ifjusági elnök lett: Somogyi István VIII. o. t., titkár: Baternay Béla VIII. o. t., főkönyvtáros: Szólics János VIII. o. t., pénztáros: Podolcsák Miklós VIII. o. t., főjegyző: Komán István VIII. o. t., kinek helyébe később Semtei Sándor VIII. o. t., került. Aljegyző lett: Orosz Tamás VII. o. t., ellenőr: Ur Márton VII. o. t., alkönyvtáros: Simon László VII. o. t., Választmányi tagok: Vadász Sándor VIII. o. t.. Filipecz Ferenc, Polgár Béla VII. o. tanulók.

Tartottunk ez évben 13 rendes, 21 választmányi és 3 díszülést. Ez utóbbiak közül az elsőt október 6-án az aradi vértanuk halhatatlan emlékének szenteltük. A műsor a következő volt: 1. Hymnusz, 2. Somogyi István ifjusági elnök ünnepi beszéde, 3. Komán István VIII. o. t. szavalata, 4. Vadász Sándor VIII. o. t. alkalmi felolvasása, 5. Semtei Sándor VIII. o. t. szavalata, 6. a vezető tanár buzditó szózata, 7. Szózat. — A dicsőséges II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak hazai földbe érkezését körünk november 9-iki ülésén ünnepelte meg. A vezető tanár, Szviscsa Ignác VIII. o. t., Ur Márton VII. o. t. ünnepi beszédekkel, illetve felolvasásokkal, Nemes Géza és Novák Miklós VIII. o. tanulók pedig hazafias költemények szavalatával áldoztak a kegyelet szent oltárán.

A március 16-iki ünnepélyt a városi szinházban tartottuk meg igen fényes közönség jelenlétében, a következő műsorral: 1. Kossuth-induló, előadja az ifj. énekkar. 2. Talpra magyar! szavalja: Sereghy Pál VII. o. t. 3. Angyalok dala, előadja az ifj. zenekar. 4. Ünnepi beszéd, elmondja: Semtei Sándor VIII. o. t. 5. Tárogató, Major J. Gyula zeműve, előadja az ifj. zenekar Karpinecz

István VIII. o. t. tárogató kiséretével. 6. Krónikás ének Bocskai Istvánról, Melodráma, irta Sas Ede, zenéjét szerezte Várady Aladár, szavalja: Nemes Géza VIII. o. t., zongorán kiséri: Freyer György VIII. o. t. 7. Andante religioso, Greizingertől, előadja az ifj. zenekar. 8. Szavalat, előadja: Balázsy Margit urhölgy. 9. Magyar operette-részletek, előadja az ifj. zenekar. 10. Rákóczi halála, irta Telekes Béla; a szinmű 5-ik felvonása. Személyek: II. Rákóczi Ferenc: Somogyi István VIII. o. t., Mikes: Szólics János VIII. o. t., Magyar követ: Novák Miklós VIII. o. t., Rákóczi József: Farkas István VII. o. t., Rákoczi György: Holis Pál VII. o. t., Frank követ: Fankovich Endre VIII. o. t., A pap: Lyachovics Sándor VIII. o. t.. Ajtónálló: Horváth Béla VIII. o. t. A felvoná s egyik jelenetében a következő élőkép volt látható: A kassai honvédszobor Hungáriától megkoszoruzva. Kuruc: Komán István VIII. o. t., Honvéd: Danielovich Zsigmond VIII. o. t., Hungária: Tulcsik Erzsébet urhölgy. — Ezen ünnepélyünknek erkölcsi és anyagi sikere igen nagy volt. A tiszta jövedelmet az intézetünkben létesitett „Szieber Ede alap"-ra, a városi szegényház alapra, a zenekar céljaira és köri könyvtárunk fejlesztésére forditottuk.

Rendes üléseinken sem feledkeztünk meg a nemzeti történelem és irodalom nagy alakjairól. Alkalmi felolvasások és szavalatok keretében emlékeztünk meg Vörösmarty Mihályról, születésének 106-ik évfordulóján, Révai Miklósról, a történelmi nyelvtudomány megalapitójáról halálának 100 éves fordulóján; utolsó rendes ülésünket pedig a 3 évvel ezelőtt elhunyt nagy költő: Jókai Mór emlékének szenteltük.

Az önképzés rendes munkájában a kör tagjai élénk részt vettek. Szavalat volt 33, melyek közül első fokot kapott 5, második fokot 12, harmadik fokot 10, a többi birálatlan maradt. A beadott dolgozatok: értekezések, novellák, versek, műforditások száma 23 volt. Ezek közül első fokot kapott 3, második fokot 4, harmadik fokot 7, a többit nem biráltuk meg. Szabad előadás 3 volt, mind a három igen szép sikert ért el.

A versenyszavalatokat április 21-én tartottuk meg. A víg tárgyú szavalatversenyen ketten, a komoly tárgyun hatan vettek részt. A kitüzött dijakat, 5—5 koronát Barnai Ödön és Danielovics István VIII. o. t. nyerték el. Nemes Géza VIII. o. t. és Orosz Tamás VII. o. tanulók dicséretben részesültek.

Az évvégi pályatételek a következők voltak:

1. Magyar irodalmi tétel: A magyar balladaköltészet fejlődése. Beérkezett egy dolgozat, mely a kitüzött jutalmat, 1 darab 10 koronás aranyat meg is nyerte. Szerzője: Somogyi István VIII. o. t.

2. Történelmi tétel: A magyar trónöröklési rend fejlődése. Két pályamű érkezett be. A kitüzött jutalmat, a Nagy Gyula-féle alapitvány egy évi kamatját, a „Rex regnat, sed non gubernat" jeligéjü mű szerzője, Kroó Hugó VIII. o. t. vitte el.

3. Művelődéstörténeti tétel: A telepitések jelentősége. Egy pályamű érkezett be, a mely a kitüzött julalmat, 7 koronát meg is nyerte. A mű szerzője Valla Jenő VIII. o. t.

4. Természettani tétel: Az energia átváltozása a különböző fizikai tüneményeknél. Két mű érkezett be, de a kitüzött jutalmat egyik sem nyerte el.

A pályaműveket a felkért szaktanár urak: Dr. Jankovics József Mihály, Makoviczky György és a vezető tanár birálták meg.

Könyvtárunk ez évben is szépen gyarapodott. Beszereztük Herczeg Ferenc összes műveit, a „Művészeti könyvtár" egy kötetét, „A magyar nép művészete" című művet és különböző folyóiratokat járattunk. — A könyvtár jelenlegi állománya 624 kötet könyv és számos folyóirat.

A kör legbuzgóbb tagjai voltak: Nemes Géza, Semtei Sándor, Somogyi

István és Vider Béla VIII. o. t. — Általában elmondhatjuk, hogy körünk ez évben is hű maradt hagyományaihoz, a hazafias érzést ápolta, tagjainak alkalmat nyujtott az önművelésre és ezek által kitüzött hivatásának igen szépen megfelelt.

Klauber Frigyes,
az önképző-kör vezető-tanára.

3. Egészségügyi jelentés.

A modern tanitási rendszer és a jelenleg érvényben levő tanterv annyira igénybe veszi a tanuló-ifjuságnak nemcsak szellemi, hanem testi erejét is, hogy csak egy egészséges szervezetü, egészséges és erős idegrendszerrel biró tanuló képes az agyműködést tulságosan megerőltető munkával, a tanulással megküzdeni. Belátták ezt a paedagogusok és hygienikusok egyaránt, midőn szakitva a régi egyoldalu tanitási módszerrel, egyöntetüleg hangoztatják a tanuló-ifjuság intensivebb testi nevelésének szükségességét. — Az angolok példája után indulva a kulturállamokban egymásután s hazánkban is mindinkább tért hódit ezen felfogás s a testgyakorlás rendszeres üzése, a játékgyakorlatok, a különböző sportnemeknek már a középiskolákban való meghonositása s ujabban az iskolaorvosi intézmény létesitése, ezen elv szolgálatában állanak. Azon számos tényezők közül, melyek a tanuló-ifjuság szellemi és testi fejlődésére kiválóan lényeges befolyással vannak, ugyszólván első helyen emlithetjük az iskola épületét. Tekintettel azon körülményre, hogy a fejlődésben lévő tanuló-ifjuság idejének nagy részét az iskola épületében tölti, természetes, hogy ennek ugy kell épülnie, hogy ez az egészségügy követelményeinek megfeleljen, mert ellenkező esetben káros hatással lesz általában, különösen pedig a gyengébb szervezetü, fejletlenebb s a szegény sorsban lévő, kedvezőtlen anyagi viszonyok között élő, serdülő tanuló-ifjuságra.

Az iskolaorvosnak az a feladata, hogy mindazon tényezők ellen, melyek a tanulók egészségi állapotára káros hatással lehetnek, megküzdjön. Nem célom ezuttal elősorolni mindeme káros tényezőket s csak általánosságban emlitem, hogy az iskolaépületnek nemcsak telke, fekvése, elhelyezése, hanem annak belső berendezése és célszerü felszerelése, a tantermek és mellékhelyiségek, illemhelyek állapota, az ivóvizzel való ellátás stb., mind oly jelentős tényezők, melyek iránt az iskolaorvosnak behatóbban kell érdeklődnie.

Amidőn tehát birálat alá veszem a munkácsi állami főgimn. épületét, azt telek, fekvés és környezet szempontjából kifogástalannak találom, annál inkább kifogás alá esik az épület maga, ugy a tantermek, mint a szertár- és mellékhelyiségek elégtelen száma és szük volta, az árnyékszék helyiségek primitiv állapota, a fütő- és szellőző készülékek célszerütlen berendezése miatt.

E mellett a tulzsufoltság hátrányait e tanévben fokozottabb mérvben éreztük, mert a beiratkozott tanulók száma 479 volt s amennyiben e tanévben egy III-ik párhuzamos osztály is szerveztetett, megfelelő tanterem hiányában kénytelen volt az igazgatóság a kisérleti termet is tanitás céljaira felhasználni.

A két első osztály ugyan e tanévben is a főgimn. közvetlen közelségben fekvő bérházban volt elhelyezve, azonban e bérhelyiség sem a paedagogia, sem pedig az egészségügy követelményeinek nem felel meg s csak a kényszerhelyzet hatása alatt volt kénytelen az igazgatóság ezen épületet e célra bérbe venni. Az igazgatóság ismételten jelentést tett felsőbb helyen ezen már tarthatatlan állapotokról s ismételten kérelmezte ezen mizériák gyökeres orvoslását s a közoktatásügyi kormány még a mult évben kilátásba helyezte, hogy a hiányok orvoslása céljából kiküldi egyik műszaki közegét, azonban sajnos, sem a mult, sem pedig a lefolyt tanévben az épités ügye egy lépéssel sem jutott előbbre, a miért e jelentésem kapcsán is kérem a nagyméltóságu minisz-

ter urat, hogy a szükséges átalakitásokat és bővitéseket már a jövő tanév folyamán elrendelni méltóztassék.

Tanulóink egészségi állapota a lefolyt tanévben is kedvező volt, halálozás nem fordult elő, mindössze egy heveny ragályos betegségben (vörheny) szenvedő növendékünk volt, kit a helybeli közkórházban ápoltak. Tüdőcsucshurutban 2, görvélyes s gümősmirigydaganatokban és csontbántalmakban 4 tanulónk szenvedett.

Miként az előző tanévekben, ezuttal is osztályonként vizsgáltam meg a tanuló-ifjuságot s a városi tiszti főorvossal történt megállapodás alapján a szemvizsgálatokat is én ejtettem meg. Ezen vizsgálataim alkalmával rövid utmutatással szolgáltam arra nézve, minő életmódot kell folytatniok, hogy egészségöket megvédhessék? Az igazgatóság a folyosókon és a tantermekben kifüggesztett „Egészségügyi szabályok"-at tartalmazó táblácskák utján is felhivta a tanuló-ifjuság figyelmét az egészségtan fontosabb tényezőire.

Látási zavarokban 25 tanuló szenvedett, ezek közül 4 nagyfoku, 7 közép- és 9 kisfoku rövidlátó, 5 pedig gyengén látó.

Gyenge (nagyot) hallásban 4 tanuló szenvedett.

A tanév elején és közben eszközölt vizsgálataim alapján teljes tornamentességben részesült 30 tanuló, még pedig általános szervezeti gyengeség miatt: 6, sérv: 5, sántaság: 4, görvélyes s gümős mirigydaganatok és csontbántalom: 4, szervi szivbaj és ideges szivdobogás: 3, szembetegség és rövidlátás: 2, tüdőcsucshurut: 2, izületi csúz: 1, ütőértágulat: 1 és nehéz kór miatt 1 tanuló. Részleges tornamentességben 7 tanuló részesült.

A rajzolás technikai része alól 5 tanuló lett felmentve, 3 rövidlátás és 2 a kézujjak reszketése miatt.

Szépirás alól 2 tanuló részesült felmentésben, 1 gyengelátás és 1 szemgyuladás miatt.

A szegénysorsu beteg tanulókat e tanévben is dijtalanul gyógykezeltem s készséggel vállalkozom a jövő tanévben is erre.

Az állami internátus 80 növendéke fölött orvosi felügyeletet gyakoroltam, ezen működésemről az internátus igazgatósága külön jelentésben számol be.

Az idegen tanulóknak bérért való ellátása a követelményeknek általában megfelelt, oly esetekben, midőn panaszok merültek fel egészségi szempontból ezeknek elhelyezésére vonatkozólag, a kifogásolt lakásokat az igazgató utasitása folytán megvizsgáltam s az észleltekről jelentést tettem.

Tanintézetünknek a lefolyt tanévben sem volt állandó játéktere s az ifjuság az előirt játékgyakorlatokat a katonai gyakorlótéren és a Latorca-partján végezte.

Az egészségtani előadások kapcsán a VII-ik osztály növendékei vezetésem mellett megszemlélték a helybeli állami gyermekmenhely diszes hajlékát, hogy ez által is felhivjam figyelmüket és érdeklődésüket a gyermekvédelem magasztos ügyére. A megjelentek tanulságos ismeretekre tettek szert ezen egészségi és szociális szempontból nagyfontosságu, a humanizmus szolgálatában álló intézet berendezését és rendeltetését illetőleg. Kedves kötelességet teljesitek, midőn az intézet vezetőségének az előzékeny fogadásért és a szives kalauzolásért e helyen is hálás köszönetemet nyilvánitom.

Fenyves Albert dr.,
iskolaorvos és egészségtan-tanár.

4. Rajzkiállitás.

Mint minden évben, úgy e tanév végével is az évzáró vizsgálatok ideje alatt a folyó 1906—7. tanévi I—VIII. osztályban készitett mértani-, görög-pótló- és rendkivüli rajzokból igen tanulságos kiállitást rendeztünk. A szülők és tanügybarátok ezuttal is igen melegen érdeklődtek a tanulók ebbeli munkássága iránt.

Az elért eredmény bemutatása által a szülők és a nagyközönség egyaránt alkalmat találtak a tanuló-ifjak szép érzéke, jó izlése fokozatos előhaladásának megitélésére.

Kiváltak a geom. rajzból: Bohner Endre, Gáthy Béla, Grósz Nándor, Szász Zoltán II. A o. t., Holl Gyula, Koflanovics László II. B o. t., Holl Sándor, Kovács Kálmán, Sütő Gyula III. A o. t.. Steller Lajos III. B o. t., Rapaport Géza, Tar István, Tárczy Kálmán IV. o. t.

Görög pótló rajzból: Boksay József, Herczeg János, Szólics Mihály V. o. t,, Kubay Oszkár, Somlyay László VI. o. t,, Ilkanics Ferenc, Pajkossy István VII. o. t, Freyer György, Szólics János, Vadász Sándor VIII. o. t.

Rendkivüli rajzból: Bohner Endre, Szász Zoltán II. A o. t,, Bárdos Béla. Vozáry Aladár II. B o. t., Garai János III. A o. t,. Steller Lajos, Thám Géza III. B o. t., Béressy Sándor IV. o. t,, Boksay József, Steller László, Szólics Mihály V. o. t., Kubay Oszkár VI. o. t.

Szolgáljon buzditásul a jövőre is neveiknek megemlitése.

Kalmár Jenő,
rajztanár.

5. Kerületi tornaverseny.

Intézetünk ifjai a folyó tanévben a testnevelés terén elért előhaladottságukról az eperjesi kerületi tornaversenyen tettek tanuságot. E verseny junius hó 26-án folyt le 30 középfoku intézet részvétele mellett mintegy 1432 tanulóval. A kik ott voltak, minden izében sikerült versenynek s olyan látványnak voltak részesei, melyet elfeledni alig lehet. A legszebb képek egyike volt ez, melynek hatását fokozták a kitünő pálya, a még kitünőbb rendezés és a pályát körülölelő festői tájkép. Boldog állapot, hol a testnevelés vezetőinek ilyen tér áll rendelkezésükre.

Munkács ez alkalommal főtisztelendő dr. Ratkovszky Samu és Kabáczy Mihály vezetése mellett 32 tanulóval rukkolt ki. Részét kivette a sorrend minden számából s fényesen beigazolta, hogy ifjaink a testnevelés terén feltünő gondozásban részesülnek. De viszont sajnálattal kellett tapasztalnunk, hogy a versenyszámok egynémelyikében — mert ehhez terünk, illetőleg játszóterünk nincsen — nagyobb eredményeket nem mutathattunk föl.

Az eperjesi tornaverseny rendezés tekintetében az eddigi tornaversenyek fölött áll. Fényes megoldást nyertek az eddig lehetetlen látszó dolgok. A versenyintéző: Pethe Ferenc tanár s általában a rendezőség lankadatlan figyelme minden nehézséget leküzdött. Lefolyt a verseny szépen, nagyon szépen minden fenakadás nélkül.

Mindenek fölött emlékezetes maradt a kirándulók mindegyikére az a valóban magyar vendéglátás, melyben a g. k. szeminárium vezetősége s a g. k. tanitóképző igazgatója mindannyiunkat részesitett. Nem találok szavakat annak a közvetlen atyai gondosságnak a kifejezésére, melylyel a kosztadó szeminárium főtisztelendő urai az ifjuság vezetőit s a tanuló-ifjuságot elhalmozták. A főtisztelendő urak s a szeminárium tisztelendő növendékei körében eltöltött napokat a legkedvesebb emlékeink közé sorozzuk.

A tornaversenyen való szereplésünk fénypontja a szertornázás volt. — Szerül a magas korlátot választottuk. Előtornászok: Nemes G. és Freyer Gy. VIII. o. tanulók voltak. A minta-csapat többi tornászai: Bálint A., Karpinecz J., Kondor J. VIII. oszt., Halusinszky J., Horky F., VII. oszt., Andor E., Fankovics E., Horky J., Pónitz J., Popovics A., Reöthy J., Vad F. VI. oszt. tanulók. Az egész versenytér Munkács éltetésétől hangzott, mire a precizül bemutatott páros gyakorlatokkal valóban rászolgáltak ifjaink. Eredmény: I. oszt. elismerő oklevél.

A sikfutásban, gátfutásban és a diszkoszvetésben számottevő sikert nem értünk el.

A magas ugrásban ugy az elő- mint a döntőmérkőzésnél az összes versenyzők között első lett Halusinszky József VII. oszt. tanuló 167.5 centiméteres ugrásával. Eredmény: egy nagy és egy kis ezüst érem.

A sulylökés és távolugrás összetett versenyben a következők versenyeztek: Kondor J., Karpinecz J., Podolcsák M., Vad F., Halusinszky J., Nagy Z., Popovics A. és Nemes G. E versenynél a versenyző 28 intézet között a 8-ik helyre jutottunk 108·63 méterrel. Eredmény: elismerő oklevél.

A füleslabda versenyben a debreceni kollegium ellen küzdöttünk. Végeredmény 4 : 1 a debreceniek javára. Igen erős volt a küzdelem. Vesztettünk, mert ellenünk szegődtek az eső és a szél.

A nyujtón (csapat-verseny) tornászaink igen derekasan megállták helyüket. 25·05 ponttal II. oszt. elismerő oklevelet nyertünk.

A sikfutás-, gátfutás-, diszkoszvetés- és a füleslabda-játékban észlelhető eredménytelenségek arra vezethetők vissza, hogy intézetünknek még mindig nincs játszótere. Nincs állandó helyünk, a mely ezeknek a gyakorlásához okvetlenül szükséges. Reménykedjünk!

Megemliteni tartozom, hogy ifjaink az egész kirándulás idején kifogástalanul viselték magukat.

Kabáczy Mihály,
tornatanár.

6. Jutalmak, ösztöndijak, segélyezések.

A) Pénzjutalmak.

A tanári kar az intézeti jutalomdij-alapitványok évi kamatait, intézetek és tanügybarátok jutalomdij adományait a következő tanulóknak itélte oda:

1. A Horváth-féle 200 kor. jutalomdij-alap évi 9 kor. 6 fillér kamatját Katz Ferenc I. B o. tanulónak.

2. A Munkácsi Gör. Kath. Tem. Egy. 400 kor. alapitványának évi 15 kor. 94 fill. kamatját fele-fele részben Koflanovics László II. B és Tegze Sándor V. o. tanulóknak.

3. A Fankovich-féle 1000 kor. alapitvány évi 40 kor. 21 fill. kamatját 4 egyenlő részben Dávidovics András II. A, Halmy Gyula I. A, Fenyvesi József II. B és Spiegel Simon III. B o. tanulóknak.

4. A dr. Rosner-féle 200 kor. alapitvány évi 9 kor. 9 fill. kamatját Herskovics Bernát I. B o. tanulónak.

5. A beregmegyei ált. Tanitóegyes. Kuliszeky-alapitványa évi 10 kor. kamatját Szász Zoltán II. A o. tanulónak.

6. Dr. Vaszócsik Theodoz, plymouthi (Amerika) gör. kath. lelkész 25 kor. adományát a vallástan szorgalmas tanulásáért Simon László VII. o. tanulónak.

7. Munkácsi Népbank adományából 20—20 koronát Nyiri István VI. és Ur Márton VII. o. tanulóknak, 5 kor.-t mint tornajutalmat Nemes Géza VIII. o. tanulónak.

8. A Nagy Gyula-féle 200 kor. önképzőköri jutalomdij-alap. évi 8 kor. kamatját Kroó Hugó VIII. o. tanulónak.

9. A Bereg-Munkácsi Takarékpénztár 30 kor. adományát 3 egyenlő részben Pap Endre IV. o., Vadász Sándor és Walla Jenő VIII. o. tanulóknak.

10. A Munkácsi Keresk. Bank 30 kor. adományát 3 egyenlő részben Bodor Miklós, Kovács Kálmán és Sütő Gyula III. A o. tanulóknak.

11. A Munkácsi Fillérbank 10 kor. adományát Potássy István I. B o. tanulónak.

B) Könyvjutalmak.

1. A Kalmár-Melczer-féle alap 8 kor. 46 fill. kamatából és a Munkácsi Népbank 5 kor. adományából vásárolt Reinach (Lázár): A művészet kis tükre c. mű 1—1 példányát Boksay József, Herczeg János V. és Kubay Oszkár VI. o. tanulóknak a rajzolásban tanusitott szorgalomért.

2. A V. és K. Min. ajándékaként a Fekésházy-alapból a magyar nyelv- és irodalom tanulásában kifejtett szorgalomért Gyulai Pál költeményei c. művet Tarnói Károly VIII. o., Reinach A művészet kis tükre c. művet Béressy Sándor IV. o., b. Eötvös J. Gondolatok c. művet Boksay Emil VIII. o. tanulóknak.

3. Több névtelen tanügybarát ajándékaként Vámbéry Á. Küzdelmeim c. művet Gottesman Lajos VII. o., Thaly K. Ocskay c. művet Semtey Sándor VIII. o., Endrei Zoltán Vörösmarty M. összes költeményei c. műből 1—1 példányt Bohner Endre II. A o., Vozáry J. Aladár II. B o. Kunsch Pál VI. o. és Filipecz Ferenc VII. o. tanulóknak.

4. Ardos Frigyes tanár adományából Kis Növényatlaszának 1—1 példányát Skorka István I. A, Puskás Endre I. B, Zámbory Géza I. B, Dohán Mihán Mihály és Holl Sándor III. A o. tanulóknak.

5. A Grósz Testvérek cég adományából Ábrányi Emil költeményei c. művet Grósz Nándor II. A o. tanulónak.

6. Dolinay Gyula adományából „Szeresd a hazát“ c. könyvecskét Gáthy Béla II. A o. tanulónak.

C) Ösztöndij és segélyezés.

1. Matyasovszky-féle 180 kor. ösztöndijat Jurek József VI. o. tanuló élvezte.

2. Balogh Lajos II. A o. tanuló a V. és K. Min. 23,774/1907. sz. rendelete alapján a budai Mária Terézia-féle ö. d. alap 1907. évi megtakaritott feleslegéből 100 kor. tanulmányi segélyt élvezett.

3. Kis Lajos és Wittmayer J. szállótulajdonosok szivességéből 1 szegénysorsu növendék ingyenes élelmezésben részesült.

4. A főgimn. ifj. Segitő Egyesület 4—4 kor. felvételi-dij-segélyben részesitette Halusinszky J. és Bohuczky Z. VII. oszt. tanulókat. Tandij-segélyt nyujtott a következőknek: Herskovics B. I. B oszt. tan. 6-, Szikszay A. I. B o. tan. 12-, Horovicz M. III. A o. tan. 24-, Pirsálszky J. IV. o. tan. 10-, Horovicz J. V. o. tan. 24-, Halusinszky J. VII. oszt. tan. 24 koronát. 10—10 kor. pénzsegélyben részesültek még Somogyi J. VIII. és Polgár B. VII. oszt. tanulók. 40 tanuló részesült 136 db. tankönyvsegélyben.

Sajnálkozással emliti itt fel az igazgatóság, hogy az intézeti jutalomdij-alapitványok kamatai s egyéb adományok oly csekély összeget képviselnek,

hogy az intézet több jeles előmenetelü és jó magaviseletü tanulója csak erkölcsi jutalmazásban részesithető. E körülménynél fogva az intézeti igazgatóság és tanári testület azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordul intézetek vezetőségéhez és nemesszivű tanügybarátokhoz, hogy érdemes és szegénysorsu főgimn. tanulók ösztönző jutalmazására és anyagi támogatására jutalomdij-alapitványokat tenni szíveskedjenek.

A nemeslelkü adományozóknak e helyt is meleg köszönetét nyilvánitja az intézet igazgatósága és tanári testülete.

XII.

A jövő tanévre vonatkozó értesités.

Beirások. A jövő 1907—1908. iskolai év szeptember 1-én kezdődik. A helybeliek beirása már jul. hó 1-től jul. 5-ig bezárólag és szeptember 2., 3. és 4-én a délelőtti órákban történik. A délutáni órákban pedik megtartatnak a felvételi és pótló vizsgálatok.

A munkácsi főgimnáziumba járt helybeli és az internátusba fölvett tanulókat figyelmezteti az igazgatóság, hogy — tekintettel a tömeges jelentkezésre — mindenesetre legkésőbb szeptember 3-ig iratkozzanak be. Szeptember 4-én első sorban az ujonnan jelentkező beregmegyei, másodsorban más megyebeli tanulók vétetnek fel.

A tanév végén beirt tanulók az igazgatónál hagyják bizonyitványaikat s ha a jövő tanév elején szept. 5-ig az osztályfőnöknél *személyesen* nem jelentkeznek, nem csak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett fölvételi dijat is elvesztik.

A felvételt az összes ifjuságra nézve az igazgató, a beirást az egyes osztályokra nézve az illető osztályfőnök végzi.

A beiratás alkalmával minden tanuló **felvételi dij címén 10 koronát** fizet: ebből *a)* beiratási dij 6 kor., *b)* ifj. könyvtár 1 kor., *c)* évi értesitő 1 kor, *d)* ének tanitása 1 kor., *e)* tornaverseny- és kirándulási alapra 1 korona. E dijak alól senki sem menthető fel.

A középiskola I. osztályába az 1883. évi XXX. t.-c. §-a értelmében csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik életévét beltöltötte és 12 évnél nem idősebb, mely körülmény keresztlevél, illetőleg hiteles születési bizonyitványnyal igazolandó. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvétele fölött a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére nézve megköveteltetik, hogy a népiskola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon, mit ha híteles bizonyitványnyal igazolni nem tudna, külön felvételi vizsgálatot tesz a magyar nyelv-, földrajz-, számtan- és rajzolásból, melynek dija 20 korona.

A felvételkor születési bizonyitványán kivül tartozik a tanuló felmutatni *orvosi bizonyitványt* arról, hogy mikor volt utolsószor beoltva, s mily eredménynyel.

Minden tanuló első felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbizottja kiséretében tartozik az igazgatónál és az illető osztályfőnöknél jelentkezni. A vidéki szülők vagy gyámok gyermekök, vagy gyámoltjuk fölvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletet és nevelést átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást személyesen vagy irásban tartoznak bejelenteni az igazgatóságnál. Ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek, vagy a házi felügyeletet éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerü változás történjék. Különösen felelősek a szülők, vagy helyetteseik azért, hogy a tanulók könyvekkel legyenek ellátva.

Minden ujonnan belépő tanuló köteles a tanév elején az igazgatóság által kitüzött időben az intézeti helyiségben az iskolaorvos által magát megvizsgáltatni. A vizsgálatra egyenként jelennek meg. Jelen lehet a szülő vagy helyettes, fontos esetekben az igazgató is.

Az utólagos beiratkozásra vonatkozólag a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a következőket szigoruan rendeli:

a) Ha valamely tanuló a megállapitott beiratkozási idő után kéri magát fölvétetni, a felvételről a beiratási idő utolsó napjától számitva nyolc napig az intézeti igazgató határoz.

b) Ha pedig a felvételre való jelentkezés a beiratási határnaptól számitva egy hét után történik, az engedélyt a fölvételre az illető tankerületi főigazgató adja meg.

Tandij. A 48 korona tandij fizetése négy részletben történik: u. m. október 15-ike, december 1-je, március 15-ike és május 1-je körül. A tandij fizetése alól való felmentésért a tanév első felében szept. 15-ig, a második felében február 15-ig kell folyamodni. *(Az esedékes tandijrészleteket a vidéki szülők 4 fillér kézbesitő dijjal együtt mindig dr. Jankovics József Mihály tandijkezelő tanár ur cimén küldjék be.)*

Oly szegény tanulók, kiknek a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tárgyakból való osztályzatában több a jeles és a jó, mint az elégséges, tandijmentességet kaphatnak az intézet igazgatójától; a felmenthető tanulók száma %-ban van megállapitva. Tanárok, hitoktatók s általában tanférfiak és iskolaszolgák gyermekei szegénységi bizonyitvány nélkül is tekintetbe veendők, ha arra a szabályzat 25. §-a szerint érdemesek. (98737/1899. sz. r. H K. 1900, 42. l.) Oly szülők gyermekei, a kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több gyermeket gimnáziumban vagy reáliskolában, vagy polgári (fiu- és leány-) iskolában, felsőbb leányiskolában, tudomány-egyetemen, vagy hasonló intézetben tanittatnak, szegénységi bizonyitvány nélkül is folyamodhatnak a tandij felének elengedéséért és a tandij alól fel is mentendők, ha iskolai bizonyitványuk. illetőleg értesitőjük a kellékeknek megfelel. (H. K. 1895. évf. 192. l. 1901. évf. 5. l. 73663/1900. sz. r.)

A rendkivüli tantárgyak (francia nyelv, angol nyel, szabadkézi rajz, gyorsirás) dija egész évre 12—12 korona, a ruthén nyelvé és egészségtané ingyenes. A zene dija 20 korona.

Magán-vizsgálat aug. 30-án.

Javitó-vizsgálat aug. 31-én d. u. és szept. 2-án d. u. Olyan tanuló, ki *egy* kötelező tantárgyból kapott *elégtelen* jegyet, magaviselete pedig jó, vagy szabályszerü, a tanári testület engedélyével a jövő iskolai év kezdetén javitó-vizsgálatot tehet. Ezen javitó-vizsgálat dijtalan.

Legujabb felsőbb intézkedések értelmében olyan tanulóknak, a kik magyarból és latinból, vagy magyarból és számtanból, vagy latinból és számtanból buktak, a javitó-viszgálat legritkább esetekben fog megengedtetni, olyanoknak pedig, a kik már másodizben folyamodnak javitási engedélyért, egyáltalában nem engedtetik meg a javitás. Ez utóbbi elv áll az egy tárgyból bukottakkal szemben is, ugy hogy az ilyen tanuló csak a felsőbb tanhatóság esetleges engedélyével javithat. A kassai tanker. kir. főigazgatósághoz cimzendő kérvények egy kor. bélyeggel és az évvégi bizonyitványnyal fölszerelve julius 8-ig az igazgatóságnál nyujtandók be.

A *több* tantárgyból bukott vagy *kifogásolt magaviseletü ifjak osztályismétlésre utasittatnak.* Az 1887. évi 48715. sz. rend. (V. K. M.) szerint bukott *ismétlő* tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség miatt le nem teheti, a tanári testülethez folyamodhatik hatóságilag megerősitett orvosi bizonyitvány

alapján a következő tavév kezdetén tartandó *pótló vizsgálatra* való engedélyért, mely vizsgálat dijtalan.

Görögpótló. A gimnázium V. osztályába belépő tanuló szülője köteles kijelenteni, vajjon fia az 1890. évi XXX. t.-c. értelmében a *görög nyelvet,* avagy az idézett t.-c. által meghatározott más tantárgyakat *(görögpótló irodalom, görögpótló rajz)* fogja-e tanulni. Az oly tanuló, ki a nyelvekben már a IV. osztályban nagyobb előmenetelt tanusit, mint a reáliákban (mennyiségtan- és természettudományokban) válaszsza jövő tanéveire a görög nyelvet, ellenben az oly tanuló, ki nagyobb tehetséget és hajlamot tanusit a reáliákra, mint a nyelvekre, hivatva van a görög nyelvet helyettesitő tárgyakra.

A görög nyelv előképzést ad a jogi, orvosi, papi, (egyetemi theol. fakultásra), tanári (nyelvészeti, bölcsészeti és történ. szakon), mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati és katonai pályákra. — *A görögpótló tárgyak* előképzést adnak jogi, orvosi, papi, tanári, (math. phys., természettud. és rajztanári), mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati, állatorvosi, katonai, tengerészeti, pénzügyi, vasuti, postai és magánhiv. pályákra.)

Az internátusba való felvételt illetőleg *(l. „Értesitő“ 22. oldal)* az internátus igazgatósága ad utbaigazitást.

A mely családok tanulókat ellátásra vagy szállásra fogadni óhajtanak, tisztelettel kéretnek, hogy ebbeli óhajukat az igazgatóságnál bejelenteni szíveskedjenek. Megjegyzi itt az igazgatóság, *hogy 4 tanulónál több egy családnál ellátáson, vagy szálláson nem lehet.*

A v. és k. min. f. évi május 14-én kelt 49785. sz. rendelete értelmében a jövő 1907/8. tanévtől kezdve az intézetben az egyhuzamban való délelőtti tanitás lép életbe.

Bármi tekintetben szives utbaigazitással szolgál.

Munkács, 1907. junius hó 29-én,

az igazgatóság.

XIII.

Az 1907—1908. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

a) **Rendes tantárgyak.**

I. osztály.

	K	f.
Vallástan. Róm. kath.: Egri: Kis katekizmus	—	·32
Gör. kath.: Mikita: Közép katekizmus	—	·36
Ág. h. ev.: Raffay S. Kátéja	—	·50
Ev. ref.: Farkas K.: Ó- és uj-szövetségi kijelentés története	1	·20
Izr.: Kis: Hit- és erkölcstan	1	·—
Magyar nyelv. Halász: Magyar nyelvtan I. rész, 2. k.	—	·80
Badics: Magyar olvasókönyv I. rész, 3. k.	2	·—
Latin nyelv. Csengeri J.: Latin nyelvtan	1	·40
Csengeri J.: Latin olvasókönyv	2	·40
Földrajz. Némethy K.: Földrajz I. rész, 6. k.	2	·40
Kogutowicz: Atlasz	2	·—
Természetrajz. Szterényi H.: Természetrajz I. rész	1	·80
Mennyiségtan. Beke M.: Számtan	2	·60
Rajzoló geometria. Beke M.: Rajzoló geometria	2	·—
Szépirás. Nagy S.: Szépirási minták	—	·60

II. osztály.

Vallástan. Róm. kath.: Adjutus Secungus: Ó-szövetség	1	·60
Gör kath.: Adjutus Secundus: Ó-szövetség	1	·60
Ág. h. ev.: Raffay S. Kátéja	—	·50
Ev. ref.: Barla: Keresztyén hittan	1	·40
Izraelita: Kis: Hit- és erkölcstan	1	·—
Magyar nyelv. Halász: Magyar nyelvtan II. rész	—	·90
Badics: Magyar olvasókönyv II. rész	2	·40
Latin nyelv. Csengeri J.: Latin nyelvtan	1	·40
Csengeri J.: Latin olvasókönyv	2	,40
Földrajz. Némethy K.: Földrajz II. rész. 5. k.	2	·60
Kogutovicz: Atlasz	2	·—
Természetrajz. Szterényi: Természetrajz II. rész	2	·—
Mennyiségtan. Beke M.: Számtan	2	·60
Rajzoló geometria. Huszka J.: Rajzoló geometria II. r.	2	·—
Szépirás. Nagy S.: Szépirási minták	—	·60

III. osztály.

Vallástan. Róm. kath.: Adjutus secundus: Uj-szövetség . 1·60
Gör. kath.: Adjutus secundus: Uj-szövetség . . 1·60
Ág. h. ev.: Raffay S. Kátéja . . . . . —·50
Ev. ref.: Kovácsy S.: A keresztény egyház története 2·30
Magyar nyelv. Halász: Rendszeres magyar nyelvtan . 1.20
Badics: Magyar olvasókönyv III. rész, 2. k. . . 2.40
Latin nyelv. Pirchala: Latin nyelvtan 7. k. . . 1·80
Pirchala: Latin olvasókönyv I—II. rész. 2. k. . 5·40
Német nyelv. Endrei: Német nyelvkönyv I. rész . . 2·—
Történelem. Marcali-Andor: Magyarország története . 1·60
Kogutovicz: Történelmi atlasz . . . . 2·—
Földrajz. Némethy: Földrajz III. rész. 5. k. . . . 3·60
Kogutovicz: Atlasz . . . . . 2·—
Mennyiségtan. Gerevich-Orbók: Számtan 3. k. . . 3·—
Rajzoló geometria. Gerevich: Konstruktiv planimetria . 1·50

IV. osztály.

Vallástan. Róm. kath.: Adjutus Sekundus: Kath. szertartástan . . . . . 1·40
Gör. kath.: Dr. Mikita: Liturgika 1.60
Ág. h. ev.: Raffay S. kátéja . . . . . —·50
Ev. ref.: Kovácsy S.: A keresztyén egyház története 2·30
Izraelita: Kiss M.: Hit- és erkölcstan és biblia . 2·—
Magyar nyelvtan. Négyessy: Sztilisztika 3. k. . . 2·50
Lehr: Arany Toldija . . . . . 1·60
Latin nyelv. Pirchala: Latin nyelvtan 7. k. . . . 1·80
Pirchala: Latin olvasókönyv I—II. rész, 2. k. . . 5·40
Német nyelv. Endrei: Német nyelvkönyv I. rész . . 2·—
Történelem. Vaszary: Magyar nemzet története II. r. 4. k. 2.—
Kogutovicz: Történelmi atlasz . . . . 2·—
Természetrajz. Szterényi: Növénytan . . . . 3·—
Mennyiségtan. Kőnig-Beke: Algebra . . . . 4·—
Rajzoló geometria. Gerevich: Konstruktiv planemitria . 1·50

V. osztály.

Vallástan. Róm kath.: Uhlyarik: Katholikus hittan . 1·60
Gör. kath.: Uhlyarik Katholikus hittan . . . 1·60
Ág. h. ev.: Batizfalvy I. Bibliaismertetése . . 1·60
Ev. ref.: Kovácsy S.: A keresztyén egyház története 2·30
Izraelita: Zsembery: Zsidók története . . . 1·60
Steinberg: A vallás erkölcstana. . . . —·—
Magyar nyelv. Riedl: Rhetorika 4. k. . . . . 2·60
Latin nyelv. Dávid J.: Cicero Orationes selectae . . 1·60
Csengeri I.: Ovidius szemelvények 1. k. . . . 1·60
Wágner-Horváth: Római régiségek 4. k. . . . 2·80
Dr. Molnár S.: Latiu stilus-gyakorlatok . . . 4·—
Görög nyelv. Maywald: Görög nyelvtan . . . 2·80
Maywald: Görög olvasókönyv 1. rész . . . 1·80

Görögpótló irodalom. Csengeri: Homeros Iliás 1. k. . 2·80
Gyomlay: Homeros Odysseiaja . . . . 2·40
Geréb: Szemelvények Herodotosból . . . . 1·80
Badics: Irodalmi olvasmányok I. r. . . . . 2·20
Schill: Görög régiségek . . . . . 2·80
Német nyelv. Endrei: Német nyelvkönyv II. köt. . . 3·20
Auerbacher ein Volksbüchlein . . . . . —·70
Történelem. Dr. Márki: Egyetemes történet I. r., Ó-kor 2·40
Kogutowicz: Történelmi Atlasz I. f. . . . . 2·—
Természetrajz. Szterényi H.: Állattan . . . . 4·—
Mennyiségtan. König-Beke: Algebra . . . . 4·—
Wagner: Geometria 4.80

VI. osztály.

Vallástan. Róm. kath.: Dr. Titz: Kath. vallástan II. r. . 1·60
Gör. kath.: Dr. Titz: Kath. vallástan II. r. . . 1·60
Ág. h. ev.: Batizfalvy I. Bibliaismertetése . . 1·60
Ev. ref.: Kovácsy S.: Keresztyén egyháztörténet . 2·30
Izraelita: Zsengery: Zsidók története . . . 1·60
Steinberg I.: A vallás erkölcstana . . . —·—
Magyar nyelv. Riedl F.: Poetika . . . . . 3.—
Latin nyelv. Bartal-Malmosi: Livius XXI—XXII. 3. k. . 1·80
Wirth Gy.: Szemelvények Vergilius Aeneiséből . 3·20
Wagner-Horváth: Római régiségek 4. k. . . . 2·80
Molnár S.: Latin stilusgyakorlatok . . . . 4·—
Görög nyelv. Maywald Gy.: Görög nyelvtan . . . 2·80
Maywald Gy.: Görög gyak. és olvasók. II. r. 3. k. . 1·80
Görögpótló irodalom. Schill: Görög régiségek . . 2·80
Csiky: Sophokles Antigoneja . . . . . 1·—
Csiky: Sophoklés Elektrája . . . . . 1·20
Badics: Magyar irodalmi olvasmányok II. rész . 2·—
Német nyelv. Heinrich: Német balladák és románcok I—II. köt. . . . . 2·80
Endrei: Német nyelvkönyv 2 köt. . . . . 3·20
Auerbacher: Ein Volksbüchlein . . . . —·70
Történelem. Márki S.: Egyetemes történet II. rész . . 3·—
Kogutovicz: Történelmi Atlasz . . . . . 2·—
Természetrajz. Szterényi: Ásványtan és chemia . . 2·50
Mennyiségtan. Wagner: Algebra . . . . . 4·—
Wagner: Geometria . . . . . 4·80
Szabóky: Arány-számok . . . . . 2·—

VII. osztály.

Vallástan. Róm. kath.: Dr. Titz: A r. k. egyház története 2·—
Gör. kath.: Dr. Mikita: Egyháztörténelem . . 1·60
Ág. h. ev.: Batizfalvy I. Bibliaismertetése . . 1·60
Ev. ref. Balogh F.: A magyarországi prot. egyh. tört. 2·20
Izraelita: Zsengery: Zsidók története . . . 1·60
Steinberg: A vallás erkölcstana . . . . —·—
Magyar nyelv. Beöthy Zs.: Magyar irod. tört. I. r. 8. k. 5.—

Latin nyelv. Pirchala I.: Vergilius Aeneise I—XII. 3. k. 1·60
Bartal-Malmosi: Sallustius Jugurtha és Catilina . 1·40
David: Ciceronis orationes selectae . . . 1·60
Wagner-Horváth: Római régiségek 4. k. . . 2·80
Molnár S.: Latin stilusgyakorlatok . . . 4.—
Görög nyelv. Csengeri: Homeros Odysseiaja 2. k. . 2·80
Csengeri: Jegyzetek Odysseiahoz . . . 2·40
David: Szemelvények Herodostóból . . . 1·80
Csengeri: Homerosi világ . . . . . 2·80
Görögpótló irodalom. Szillassy: Thukydides . . 3·20
Télfy-Kempf: Demosthenes . . . . . 1·60
Badics F.: Magyar irod. olvasókönyv III. rész . . 3·—
Schill: Görög régiségek . . . . . 2·80
Schill: Görög irodalom-történet . . . . 3·40
Német nyelv. Weber-Goethe: Herm. u. Dorothea . . —·60
Heinrich-Schiller: Wihelm Tell 4. k. . . . 1·20
Endrei: Német stilusgyakorlatok . . . . 2·40
Történelem. Márki S: Egyetemes történet III. rész . 3·20
Kogutowicz: Történelmi Atlasz III. f. . . . 2.—
Természettan. Fehér-Szekeres: Kisérleti fizika 5. k. . 5·50
Mennyiségtan. Wagner: Algebra . . . . . 4·—
Wagner: Geometria . . . . . 4·80
Szabóky: Arány-számok . . . . . 2·—

VIII. osztàly.

Vallástan. Róm. kath.: Dr. Titz.: A róm. kath. egyház története . . . . . 2·—
Gör. kath.: Dr. Mikita: Egyháztörténelem . . 1·60
Ág. h. ev.: Batizfalvy Bibliaismertetése . . . 1·60
Ev. ref.: Balogh F.: A magyarországi protestáns egyház története . . . . . 2·20
Izraelita: Zsengery: Zsidók története . . . 1·60
Steinberg: A vallás erkölcstana . . . —·—
Magyar nyelv. Beöthy: Magyar irod. tört. II. rész, 8. k. 5·—
Latin nyelv. Csengeri-Malmosi: Horatius I—II. rész . 3·60
Heinrich: Cicero de Officiis . . . . . 1·20
Wagner-Horváth: Római régiségek 4. k. . . . 3·80
Molnár: Latin stilusgyakorlatok . . . . 4·—
Görög nyelv. Csengeri: Homeros Iliasa 2. k. . . 2·80
Csengeri: Iegyzetek Iliashoz . . . . . 2·40
Horváth-Elischer: Platon Sokrates védelme és Kriton 1·20
Csengeri: Homerosi világ . . . . . 2·80
Görögpótló irodalom. Alexander: Platon és Aristoteles 3·—
Schill. Görög irodalomtörténet . . . . 3·40
Schill: Görög régiségek . . . . . 2·80
Német nyelv. Heinrich: Lessing Minna v. Barnhelmje . 1·—
Endrei: Német stilusgyakorlatok . . . . 2·40
Történelem. Varga O.: Magyarok okny. története 5. k. . 3·20
Kogutowicz: 10 térkép a hazai történelemhez . . 2·—
Természettan. Fehér-Szekeres: Kisérleti fizika 5. k. . 5·50
Mennyiségtan. Wagner: Algebra . . . . . 4·—
Wagner: Geometria . . . . . 4·80
Szabóky: Arány-számok . . . . . 2.—
Philosophia propaed. Szitnyai: Lélektan és Logika 2. k. 2·40

Segédkönyvek:

Jeles Irók iskolai tára (Franklin-Társ.) V—VIII. o.
Iskolai Könyvtár (Athenaeum) V—VIII. o.
Schmiedt J.: Latin-magyar és magyar-latin szótár V—VIII. o.
Lévay-Vida: Görög-magyar szótár 2 k. V—VIII. o.
Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár V—VIII.
Ardos F.: Herbarium és Növényhatározó I., II. és IV. o.

b) Rendkivüli tantárgyak.

Francia nyelv. Bartos-Chovancsák: Francia nyelvtan és olvasókönyv. 12. k. III—VIII. o.
Angol nyelv. Balassa-Patterson: Angol nyelvtan V—VIII. o.
Ruthén nyelv. Szabó E.: Orosz nyelvtan és olvasókönyv V—VIII. o.
Egészségtan. Fodor: Egészségtan VII. o.
Gyorsirás. Bódog J.: Gyorsirás III—VIII. o.
Műének. Magyar Arion I—VIII. o.

Tartalom.

Lapsz.

I. Szieber Ede 3

II. Valkovszky Miklós 5

III. Munkácsiak zarándoklata a kassai Rákóczi-ünnepre, irta *Szántó Soma* 8

IV. Az 1906—1907. tanév története 11

V. Állami főgimnáziumi internátus 17

VI. A tanári testület névsora és müködési köre 24

VII. Az 1906—1907. tanévben előadott tananyag 27

VIII. A tanulók érdemsorozata 51

IX. Érettségi vizsgálatok 68

X. Statisztikai kimutatás 71

XI. Tanszerek. — Jelentések. — Jutalmak 76

XII. A jövő tanévre vonatkozó értesités 87

XIII. Az 1907—1908. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke . 90